

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Akademia Nauk Stosowanych w Elblągu
ul. Wojska Polskiego 1 82-300 Elbląg

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Ekonomia

1. Poziom/y studiów: studia pierwszego stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarne; niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹

.....

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS		
	Specjalność	Liczba	%
Ekonomia i finanse		165	77
	EM <i>Ekonomika menedżerska</i>	173 ECTS	80
	MSwB <i>Media społecznościowe w biznesie</i>	151 ECTS	70
	FiRP <i>Finanse i rachunkowość przedsiębiorstw</i>	168,5 ECTS	78
	EPL <i>Ekonomika procesów logistycznych</i>	168 ECTS	78

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Lp.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS		
		Specjalność	Liczba	%
1.	Nauki o zarządzaniu i jakości		36	17
		EM	32 ECTS	15
		MSwB	50 ECTS	23
		FiRP	31,5 ECTS	15
		EPL	32 ECTS	15
2.	Nauki prawne		14	6
		EM	10 ECTS	5
		MSwB	14 ECTS	7
		FiRP	15 ECTS	7
		EPL	15 ECTS	7

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

☐ TAK ☐ NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Kod kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się EKONOMIA	Kod charakterystyk PRK
Wiedza Ma wiedzę w zakresie...		
K1P_W01	teorii ekonomii oraz zasad funkcjonowania rynków oraz podmiotów gospodarczych i społecznych	P6U_W P6U_WG P6Z_WT P6Z_WZ
K1P_W02	funkcjonowania podmiotów gospodarki rynkowej w skali mikro- i makroekonomicznej	P6U_W P6U_WG P6Z_WT
K1P_W03	relacji, zależności i wydarzeń zachodzących w środowisku społeczno-gospodarczym	P6U_W P6U_WK P6Z_WZ
K1P_W04	istoty i uwarunkowań przedsiębiorczości oraz oddziaływania otoczenia na działalność przedsiębiorstwa	P6U_W P6S_WG P6S_WK P6Z_WN P6Z_WZ
K1P_W05	koncepcji i metod organizacji i zarządzania oraz pojęć związanych z procesem wewnętrznej i zewnętrznej komunikacji organizacji	P6U_W P6S_WK P6Z_WO
K1P_W06	postaw człowieka oraz ujęcia teorii motywacji i negocjacji; funkcji kierowania ludźmi w kontekście typu podmiotu gospodarczego i zasięgu jego działania	P6U_W P6S_WG P6S_WK P6Z_WT
K1P_W07	relacji zachodzących między podmiotami gospodarczymi a innymi instytucjami społecznymi tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej	P6U_W P6S_WK P6Z_WT
K1P_W08	różnorodnych źródeł informacji, niezbędnych do podejmowania i prowadzenia biznesu	P6U_W P6S_WG P6S_WK P6Z_WT P6Z_WO
K1P_W09	procesów społeczno-gospodarczych w ujęciu przestrzennym	P6U_W P6S_WG
K1P_W10	stosowania metod ilościowych oraz technologii informacyjnych mających wpływ na wspomaganie procesu zarządzania	P6U_W P6S_WG P6S_WK P6Z_WO P6Z_WN

K1P_W11	zasad obowiązujących w rachunkowości oraz funkcjonowania poszczególnych podmiotów rynku finansowego	P6U_W P6U_WG P6S_WK P6Z_WZ P6Z_WO
K1P_W12	prawa własności intelektualnej oraz ochrony danych osobowych i informacji niejawnych	P6U_W P6S_WG P6Z_WT
K1P_W13	rodzajów komunikacji, ich struktury oraz formy	P6U_W P6U_WG P6S_WK
K1P_W14	stosowania terminologii z zakresu nauk społecznych	P6U_W P6Z_WT
K1P_W15	zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	P6U_W P6U_WG P6S_WK P6Z_WO
Umiejętności Potrafi...		
K1P_U01	wykorzystywać zdobytą wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie zarządzania powierzonymi zasobami	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6Z_UO
K1P_U02	gromadzić informacje o zależnościach między gospodarką i państwem w kontekście historycznym i współczesnym	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6Z_UI
K1P_U03	analizować podstawowe prawa rządzące określonymi rynkami wchodzącymi w skład głównych sektorów gospodarki narodowej	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6Z_UO
K1P_U04	wykorzystywać instrumenty prawne w zakresie planowania budżetowego	P6U_U P6S_UW P6Z_UN
K1P_U05	stosować i interpretować przepisy prawa oraz umowy obrotu gospodarczego	P6U_U P6S_UW P6Z_UO P6Z_UN
K1P_U06	analizować relacje między rynkiem a państwem w kontekście uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i politycznych oraz interpretować zmiany zachodzące w otoczeniu lokalnym i regionalnym	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6Z_UO P6Z_UN
K1P_U07	ocenić sytuację przedsiębiorstwa na rynku krajowym i zagranicznym	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6S_UU P6Z_UU P6Z_UI
K1P_U08	posługiwać się metodami i narzędziami opisu oraz analizy problemów zachodzących w poszczególnych obszarach działalności przedsiębiorstw	P6U_U P6S_UW P6S_UK

		P6Z_UU P6Z_UI
K1P_U09	wykorzystywać metody ilościowe i technologie informacyjne analizy ekonomicznej oraz uzasadnić ich zastosowanie w procesie podejmowania decyzji	P6U_U P6S_UW P6S_UO P6S_UU P6Z_UI P6Z_UN
K1P_U10	posługiwać się zasadami, metodami, technikami rachunkowości do prowadzenia ewidencji przedsiębiorstwa	P6U_U P6S_UK P6Z_UI P6Z_UN
K1P_U11	stosować narzędzia i techniki public relations	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU P6Z_UU P6Z_UO
K1P_U12	posługiwać się zasadami związanymi z rozróżnianiem uprawnień osobistych i majątkowych podmiotów prawa własności intelektualnej.	P6U_U P6S_UW P6Z_UO
K1P_U13	efektywnie komunikować się w środowisku i otoczeniu zawodowym zarówno w języku polskim jak i w języku obcym	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU P6Z_UU P6Z_UO
K1P_U14	wyodrębniać związki pomiędzy danymi, konstruować i prezentować wyniki	P6U_U P6S_UK P6Z_UN
K1P_U15	planować działalność przedsiębiorstwa	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6Z_UO P6Z_UU
K1P_U16	analizować problemy oraz zjawiska gospodarcze i społeczne w turbulentnym otoczeniu	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6S_UU P6Z_UI P6Z_UN
K1P_U17	wskazywać innowacyjne i niekonwencjonalne rozwiązania z zakresu funkcjonowania biznesu	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6S_UU P6Z_UI P6Z_UO P6Z_UU

K1P_U18	stosować zwroty i wyrażenia z zakresu nauk społecznych w języku nowożytnym na poziomie B2	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6S_UU P6Z_UU
K1P_U19	stosować podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU P6Z_UO
Kompetencje społeczne		
K1P_K01	Współdziała w grupie, organizuje i kieruje pracą zespołów przyjmując w nich różne role	P6U_K P6S_KK P6S_KO P6S_KR P6Z_KW
K1P_K02	Komunikuje się z otoczeniem w miejscu pracy i poza nim oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu informacji (w języku ojczystym i obcym)	P6U_K P6S_KO P6Z_KW
K1P_K03	Postępuje etycznie w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych	P6U_K P6S_KO P6S_KR P6Z_KP
K1P_K04	Bierze odpowiedzialność za powierzone mu zadania przed współpracownikami	P6U_K P6S_KO P6Z_KW
K1P_K05	Samodzielnie podejmuje różne inicjatywy	P6U_K P6S_KO P6Z_KP P6Z_KO
K1P_K06	Angażuje się w różne formy zdobywania wiedzy i umiejętności	P6U_K P6S_KO P6Z_KP P6Z_KO
K1P_K07	Weryfikuje swoje działania, postawy oraz poszukuje nowych, lepszych rozwiązań	P6U_K P6S_KO P6S_KR P6S_KK P6Z_KW
K1P_K08	Wpływa na kształtowanie kultury osobistej w środowisku pracy	P6U_K P6S_KO P6S_KR P6Z_KW P6Z_KO
K1P_K09	Dbą o pozytywny wizerunek instytucji w oczach mediów i opinii publicznej	P6U_K P6S_KO P6S_KR P6Z_KW P6Z_KP

K1P_K10	Potrafi samodzielnie planować proces doskonalenia własnych kompetencji oraz określać swoje mocne i słabe strony	P6U_K P6S_KK P6Z_KW
---------	---	---------------------------

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
dr hab. Krzysztof Sidorkiewicz, prof. uczelni	Dyrektor Instytutu Ekonomicznego (od 01.09.2024 r.)
dr inż. Jerzy Buriak, prof. uczelni	Prorektor ds. Kształcenia ANS w Elblągu
dr inż. Marcin Bukowski	Zastępca Dyrektora Instytutu Ekonomicznego (od 01.09.2024 r.)
dr Katarzyna Olszewska	Zastępca Dyrektora Instytutu Ekonomicznego ds. Kształcenia w latach 2012-2024
dr Henryk Gawroński, prof. uczelni	Przewodniczący Instytutowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia
dr Krzysztof Grablewski	Koordinator ds. Akademickiego Biura Karier
mgr Iwona Osmulka	Dyrektor Biblioteki ANS w Elblągu
mgr Henryka Szumna	Pełnomocnik Rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami
mgr Iwona Dwojacka	Kierownik Działu Promocji i Współpracy z Zagranicą, Koordynator Programu Erasmus

Spis treści

Prezentacja uczelni	9
---------------------	---

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	11
---	-----------

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
---	----

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	18
---	----

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	47
--	----

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	61
---	----

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	70
--	----

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	79
---	----

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	85
--	----

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	90
---	----

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	101
---	-----

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	103
---	-----

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	110
---	------------

Część III. Załączniki	111
------------------------------	------------

Załącznik 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	111
--	-----

Załącznik 2 – Wykaz materiałów uzupełniających (w formie elektronicznej)	117
--	-----

Załącznik 3 – Wewnętrzne akty prawne Uczelni, na które powoływano się w raporcie samooceny (w formie elektronicznej)	117
--	-----

Prezentacja uczelni

W 1998 roku Oddział Politechniki Gdańskiej w Elblągu, Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych oraz Kolegium Nauczycielskie stały się bazą, utworzonej na mocy ustawy z dnia 26 czerwca 1997 o wyższych szkołach zawodowych oraz na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 czerwca 1998 r., Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu. Aktualnie uczelnia zmieniła nazwę i od marca 2022 roku nosi nazwę Akademia Nauk Stosowanych w Elblągu. Uczelnia posiada strukturę instytutową, w ramach, której funkcjonują: Instytut Ekonomiczny, Instytut Informatyki Stosowanej, Instytut Politechniczny i Instytut Pedagogiczno-Językowy. ANS w Elblągu kształci studentów na 15 kierunkach studiów o profilu praktycznym: 10 pierwszego stopnia (od roku akademickiego 2024/25 został uruchomiony jedenasty kierunek: Logistyka), 3 drugiego stopnia, 2 jednolitych studiach magisterskich. Od 2017 roku Uczelnia uzyskała status Autoryzowanego Centrum Egzaminacyjnego Pearson Test of English. Wychodząc naprzeciw potrzebom rynku i oczekiwaniom pracodawców, Uczelnia oferuje możliwość uzyskania międzynarodowego certyfikatu potwierdzającego znajomość języka angielskiego na 6 poziomach, A1, A2, B1, B2 oraz C1 i C2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR). Istotą kształcenia w wyższych szkołach zawodowych jest przygotowanie absolwentów do sprostania wymaganiom lokalnego rynku pracy. W związku z tym ANS w Elblągu przygotowuje kadry dla tego rynku równoważąc kształcenie teoretyczne z aspektami praktycznymi, stricte zawodowymi. W celu zapewnienia absolwentom gruntownego przygotowania zawodowego i odpowiedniej praktyki, Uczelnia nawiązuje i utrzymuje kontakty z przedsiębiorstwami, samorządem terytorialnym, instytucjami życia publicznego w regionie. Dzięki życzliwości regionalnych i lokalnych instytucji i przedsiębiorstw, studenci mogą odbywać tam praktyki zawodowe.

Od 2016 roku ANS w Elblągu została wpisana do Bazy Usług Rozwojowych jako podmiot mogący świadczyć usługi rozwojowe finansowane ze środków publicznych, także UE. W Uczelni funkcjonuje Centrum Współpracy Regionalnej, na które składa się Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, Centrum Transferu Technologii i Akademickie Biuro Karier. Zadaniem Centrum Współpracy Regionalnej jest inicjowanie oraz wzmacnianie współpracy między środowiskiem akademickim ANS w Elblągu, a przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu, instytucjami publicznymi, administracją publiczną czy organizacjami pozarządowymi. Centrum wspiera studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy, w rozwoju kompetencji społecznych i zawodowych oraz wypracowuje mechanizmy wsparcia w zakresie doradztwa zawodowego oraz postaw przedsiębiorczych. W Uczelni przez wiele lat funkcjonowała Akademia Dziecięca. Aktywną działalność prowadzi Akademia Seniora i Uczelnia Otwarta. W Uczelni funkcjonuje 5 Studenckich Kół Naukowych, w których działa 10 sekcji tematycznych.

W 2019, 2020, 2021 i 2023 roku Uczelnia otrzymała wyróżnienie MNiSW i MEiN „Dydaktyczna Inicjatywa Doskonałości”. Jednym z podstawowych kryteriów przyznania tej nagrody była ocena ekonomicznych wskaźników zatrudnienia absolwentów. Uczelnia uzyskała również „Certyfikat platynowy” za ósmy Znak Jakości „Uczelnia Liderów” i „Wyróżnienie PRIMUS” za uzyskanie najwyższej liczby punktów w procedurach rankingowych. Uczelnia jest też laureatem „Wyróżnienia specjalnego” Najwyższa Jakość Studiów 2017, za wdrożenie najbardziej zaawansowanych, oryginalnych, nowoczesnych i efektywnych systemów zapewniania jakości kształcenia, determinujących rozwój różnorodnych programów i form kształcenia oraz sprzyjających innowacyjności w dydaktyce akademickiej. W 2018 roku w postępowaniu konkursowym, Uczelnia uzyskała od MNiSW finansowe wsparcie dla rozwoju kształcenia na profilu praktycznym w publicznych uczelniach zawodowych. W tym samym roku ANS w Elblągu została uhonorowana tytułem „Symbol 2018” i „EuroSymbol Nowoczesnego Kształcenia 2018”.

ANS w Elblągu znalazła się w gronie najbardziej innowacyjnych podmiotów w Polsce i otrzymała Polską Nagrodę Innowacyjności 2018. Za najbardziej innowacyjny produkt ANS w Elblągu uznano

system praktyk zawodowych. Dodatkowo ANS w Elblągu została wysoko oceniona w raporcie o polskim szkolnictwie wyższym przygotowanym przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oraz Komisję Europejską. Z przedstawionego raportu wynika, że ANS w Elblągu wspiera innowacyjność, angażuje się w liczne partnerstwa z otoczeniem gospodarczym. ANS w Elblągu wspólnie z Polską Komisją Akredytacyjną zorganizowała forum jakości „Zmiany w szkolnictwie wyższym ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia praktycznego”. Warto zauważyć, że w ANS w Elblągu funkcjonuje certyfikowany system zarządzania jakością w oparciu o standard ISO 9001. System ten wzmacnia funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia, a dodatkowo ma zdecydowanie pozytywny wpływ na poprawę innych niż dydaktyka obszarów funkcjonowania Uczelni. Program studiów realizowany jest przez kadrę nauczycieli akademickich posiadających wysokie kwalifikacje zawodowe i doświadczenie zdobyte w praktyce funkcjonowania podmiotów gospodarczych i jednostek sektora publicznego oraz jest wsparte innowacyjnym systemem praktyk zawodowych. Studia rozwijają umiejętności przydatne do prowadzenia działalności zawodowej w wymiarze lokalnym, regionalnym i krajowym, pracy na różnych poziomach w instytucjach, przedsiębiorstwach oraz organach administracji publicznej, w korporacjach i organizacjach międzynarodowych, a także do prowadzenia działalności gospodarczej o charakterze prywatnym.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i celami strategicznymi uczelni

Koncepcja kształcenia na kierunku studiów *Ekonomia* w pełni nawiązuje do misji ANS w Elblągu, którą jest: „wspomaganie rozwoju społecznego, technologicznego i kulturalnego miasta oraz regionu poprzez współpracę ze wszystkimi środowiskami politycznymi, społecznymi i gospodarczymi, w których działalność wpisane są podobne cele”. Najważniejszym środkiem do wypełnienia tej misji jest kształcenie młodzieży na wysokim poziomie, w specjalnościach dających dużą szansę zdobycia bezpośrednio po ukończeniu studiów pracy. Podejmowana przez Uczelnię współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym ma na celu:

- zabezpieczenie wykwalifikowanej kadry pracowników dla podmiotów gospodarczych oraz innych instytucji, poprzez profesjonalne i oparte o praktykę kształcenie studentów;
- umożliwienie studentom odbywania praktyk zawodowych w różnych przedsiębiorstwach, organizacjach i instytucjach związanych z biznesem, co pozwala nabyć im już w trakcie studiów umiejętności praktyczne związane z wykonywaniem czynności na stanowiskach pracy w tych jednostkach;
- realizację działań na rzecz środowiska lokalnego poprzez udział studentów w różnorodnych propozycjach kulturalno-społecznych miasta i okolic oraz zachęcanie do inicjowania i animowania życia społeczno-kulturalnego;
- organizowanie studiów podyplomowych.

Realizowana koncepcja kształcenia na kierunku studiów *Ekonomia* wynika ze zdefiniowanych w strategii Uczelni celów, którymi są:

- nowoczesne i skuteczne kształcenie;
- rozwój współpracy z interesariuszami (zewnętrznymi i wewnętrznymi);
- rozwój działalności badawczo-wdrożeniowej;
- rozwój instytucjonalny.

Rozwój Uczelni jest ściśle związany z realizacją wszystkich wyznaczonych celów strategicznych, jednakże celem wiodącym jest „Nowoczesne i skuteczne kształcenie”.

Istotnym elementem Strategii rozwoju Uczelni jest również pełnienie funkcji ważnego ośrodka edukacyjnego, integrującego środowisko lokalne. W ramach realizowanej koncepcji kształcenia na kierunku *Ekonomia* Instytut Ekonomiczny ANS w Elblągu prowadzi działalność popularno-naukową polegającą na organizacji warsztatów i konferencji naukowych, w których biorą udział specjaliści z poszczególnych dziedzin nauki. Ważnym wyzwaniem stojącym przed ANS w Elblągu jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy. Dlatego też program kierunku studiów *Ekonomia*, kształtowany jest we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym regionu, w celu zapewnienia lokalnym podmiotom wykwalifikowanej kadry i specjalistów w zakresie szeroko rozumianej gospodarki.

W ramach Strategii Rozwoju Uczelni wskazano działania odnoszące się do Instytutu Ekonomicznego. Działania te zakładają w szczególności tworzenie nowych specjalności i nowe bloki przedmiotów obieralnych, będących odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku pracy, a także wzmacnianie własnej kadry nauczycieli akademickich zatrudnionych w Instytucie na podstawowym miejscu pracy i zapewnienie im warunków do wszechstronnego rozwoju zawodowego.

Realizowana koncepcja kształcenia na kierunku *Ekonomia* wpisuje się nie tylko w Strategię rozwoju Uczelni na lata 2021-2025+, ale także wynika z zapisów Strategii rozwoju Elbląga 2020+, cel operacyjny 2.2 Wzrost jakości usług publicznych; oraz Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego

województwa warmińsko-mazurskiego, pkt.5.6 Cel strategiczny „mocne fundamenty kapitału społecznego”.

Powiązanie kształcenia z obszarami działalności zawodowej właściwej dla kierunku

Kształcenie na kierunku studiów *Ekonomia* jest odpowiedzią na oczekiwania rynku pracy, gdzie istnieje zapotrzebowanie na specjalistów o szerokich kwalifikacjach w dziedzinie nauk społecznych. Realizowana koncepcja kształcenia na kierunku *Ekonomia* studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym uwzględnia potrzeby lokalnego i regionalnego rynku pracy, wskazówki praktyków gospodarczych oraz zmiany zachodzące w gospodarce – tak lokalnej, jak i globalnej. Opracowana koncepcja zakłada, iż absolwent tego kierunku będzie dysponował szeroką i w wybranych zakresach pogłębioną wiedzą teoretyczną oraz umiejętnościami jej wykorzystania w rozwiązywaniu złożonych problemów praktycznych z zakresu różnych obszarów funkcjonowania gospodarki. Profil kształcenia zakłada przekazanie studentom wiedzy oraz kompetencji o charakterze interdyscyplinarnym – adekwatnie do współczesnych wymogów gospodarki, realizując tym samym strategiczne i operacyjne cele biznesu.

Celem kształcenia na kierunku studiów *Ekonomia* jest wszechstronne przygotowanie absolwentów tego kierunku do pełnienia funkcji wykonawczych, specjalistycznych w obszarze szeroko rozumianej przedsiębiorczości. Realizacja tego celu jest wypełnieniem Strategii Rozwoju ANS w Elblągu. Dzięki zdobytej w trakcie studiów wiedzy i nabytym umiejętnościom absolwenci potrafią identyfikować i interpretować zjawiska społeczne oraz podejmować decyzje prawne, finansowe i zarządcze w obszarze funkcjonowania przedsiębiorstw. Zdobyte umiejętności pozwalają im wykorzystywać narzędzia analityczne do oceny zjawisk społecznych i prawnych zachodzących w otoczeniu gospodarczym, a także podejmować własne inicjatywy mające wpływ na efektywność działań realizowanych przez absolwentów na własny rachunek. Instytut zapewnia absolwentom wysoki poziom kształcenia i możliwość uzyskania wysokich kwalifikacji zawodowych, co daje im szansę na konkurowanie na rynku pracy.

Realizowany program kształcenia w powiązaniu z praktykami zawodowymi pozwala studentom na uzyskanie pożądaných na rynku pracy kwalifikacji zawodowych. W celu zapewnienia absolwentom kierunku studiów *Ekonomia* możliwości zdobycia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dających gruntowne przygotowanie zawodowe i odpowiednią praktykę niezbędną do rozpoczęcia przez nich pracy, uczelnia współpracuje z wieloma jednostkami sektora gospodarki, samorządami terytorialnymi, instytucjami życia publicznego oraz ośrodkami akademickimi w regionie, kraju i za granicą. Dzięki współpracy z tymi podmiotami, studenci mogą odbywać praktyki zawodowe w przedsiębiorstwach różnych sfer i profili działalności. Poprzez praktyki zawodowe pracodawcy lokalni uczestniczą w kształtowaniu koncepcji kształcenia, pozwalając dostosować kwalifikacje absolwenta do oczekiwań rynku pracy np. poprzez możliwość udziału pracodawców w kształtowaniu tematów prac licencjackich, w ramach tzw. aplikacyjnych prac dyplomowych. Pracodawcy oczekują od absolwentów studiów na kierunku *Ekonomia* o profilu praktycznym, praktycznych kwalifikacji zawodowych. Oferta edukacyjna odpowiada na ten postulat.

Koncepcja kształcenia pozwala na przygotowanie absolwenta do pracy zespołowej, ale również do samodzielnego organizowania zadań w ramach zajmowanego stanowiska pracy i tworzenia planu realizacji przedsięwzięć związanych z zajmowanym stanowiskiem czy prowadzoną działalnością gospodarczą. Koncepcja kształcenia pozwala na uzyskanie przez absolwenta kierunku studiów *Ekonomia* szeregu praktycznych kompetencji zawodowych cenionych na rynku pracy, co zapewnia absolwentom możliwość efektywnego konkurowania na tym rynku poprzez wysoką ocenę kompetencji zawodowych, jaką otrzymują absolwenci studiów na kierunku *Ekonomia* wśród pracodawców.

Program studiów kładzie nacisk na szczególnie ważne umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne niezbędne w przyszłej pracy zawodowej. Jego konstrukcja jest spójna i logiczna oraz umożliwia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Kierunkowe efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia odnoszą się do zakresów dyscyplin takich jak: ekonomia i finanse, nauki

o zarządzaniu i jakości oraz nauki prawne, które ukierunkowane są na wiedzę, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne ściśle powiązane z koncepcją, kierunkiem, poziomem oraz profilem studiowania. Realizowana koncepcja kształcenia pozwala absolwentowi kierunku *Ekonomia* nabyć wiedzę i umiejętności właściwe dla kierunku, związane z obszarami jego przyszłej działalności zawodowej.

W ramach przyjętej koncepcji Instytut na kierunku *Ekonomia* prowadzi kształcenie na profilu praktycznym na studiach I stopnia i proponuje kształcenie na podstawie autorskich programów i planów studiów opracowanych dla następujących specjalności: *ekonomika menadżerska, media społecznościowe w biznesie, finanse i rachunkowość przedsiębiorstw oraz ekonomika procesów logistycznych*.

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego i rola interesariuszy w procesie opracowywania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Podjęmowane przedsięwzięcia realizowane w ANS w Elblągu wskazują, że w Uczelni, w procesie kształtowania i modyfikowania koncepcji kształcenia, przewidziano udział wielu różnych podmiotów wewnętrznych i zewnętrznych, w tym przede wszystkim lokalnych pracodawców. Rola interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowywania i modyfikowania koncepcji kształcenia jest ważnym elementem warunkującym funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK), który stanowi część wdrożonego w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu (w 2007 r.) systemu zarządzania jakością ISO 9001. WSZJK obejmuje wszystkie elementy procesu kształcenia wpływając tym samym na zakres i jakość działań studentów, słuchaczy oraz pracowników Uczelni. Elementem tego systemu są, działające na każdym kierunku studiów prowadzonym w Instytucie Ekonomicznym Komisje ds. Kształcenia, powołana przez Dyrektora Instytutu, w której zakresie obowiązków jest m.in.

- opracowywanie nowych i korekta aktualnych – zakładanych efektów uczenia się dla danego kierunku studiów;
- opracowywanie zmian w programach studiów;
- opiniowanie korekt programowych, regulaminów (praktyk, dyplomowania) i innych dokumentów zgłaszanych przez kierownictwo Instytutu, nauczycieli akademickich;
- weryfikacja i opiniowanie tematów prac dyplomowych, przedkładanych do zatwierdzenia Dyrektorowi Instytutu;
- przygotowywanie innych opracowań i opinii, dotyczących procesu kształcenia, zleconych przez Dyrektora Instytutu.

Zmiany programowe na prowadzonych kierunkach studiów, uwzględniające nowe trendy, uwarunkowania rynku pracy lub zmiany w przepisach, są przygotowywane przez zespół specjalistów z danej dyscypliny. Zmiany są weryfikowane i opiniowane przez Komisje ds. Kształcenia dla danego kierunku, a następnie uchwalane przez Senat ANS w Elblągu.

Interesariusze wewnętrzni – studenci i wykładowcy mają wpływ na doskonalenie realizowanego systemu kształcenia poprzez anonimowe ankiety. Ankietyzacja zajęć dydaktycznych jest przeprowadzana regularnie po zakończeniu każdego semestru i dotyczy wszystkich nauczycieli akademickich. Jest realizowana w formie elektronicznej, za pośrednictwem systemu USOSweb oraz aplikacji mobilnej Mobilny USOS. Ankiety ewaluacyjne stanowią jeden z elementów systemu zapewnienia jakości kształcenia, za którego pośrednictwem zbierane są informacje i spostrzeżenia studentów na temat prowadzonych zajęć dydaktycznych. Procedury ankietyzacji są szczegółowo określone w Zarządzeniu Rektora Nr 09/2018 z dnia 5 kwietnia 2018 r. (Załącznik nr 1). Poprzez ankiety studenci mają także możliwość wyrażenia swoich opinii na temat form i sposobów zaliczeń poszczególnych przedmiotów w semestrach, realizacji praktyk zawodowych oraz możliwości uczestniczenia w aktywnościach pozadydaktycznych.

W celu umożliwienia interesariuszom zewnętrznym udziału w opracowaniu koncepcji kształcenia i jej ciągłego doskonalenia a także zapewnienia zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami

otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy Zarządzeniem Nr 39/2019 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu z dnia 18 listopada 2019 r. powołano Radę Konsultacyjną w Instytucie Ekonomicznym PWSZ w Elblągu (Zał. nr 2). Skupia ona grupę praktykodawców reprezentujących firmy i instytucje z lokalnego rynku pracy m.in. przedstawicieli Urzędu Miasta, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Skarbowego, Powiatowego Urzędu Pracy, lokalnego biznesu. Do zadań Rady należy omawianie programów studiów pod kątem kompetencji wymaganych od kandydatów do pracy, zakładanych efektów uczenia się, sposobu realizacji praktyk zawodowych oraz systemu aplikacyjnych prac dyplomowych.

Bardzo ważnymi interesariuszami zewnętrznymi Instytutu Ekonomicznego, wpływającymi na realizowaną na kierunku *Ekonomia* koncepcję kształcenia są szkoły średnie. W ramach współpracy ze szkołami średnimi z Elbląga, Pasłęka, Malborka, Kwidzyna, Ostródy, Starogardu Gdańskiego nauczyciele akademicy Instytutu Ekonomicznego prowadzą wykłady, ćwiczenia i warsztaty będące częścią, realizowanej od 2021 r., ogólnouczelnianej Akademii Praktycznie Stosowanej poświęcone zakładaniu i rozwijaniu własnej działalności gospodarczej, budowaniu sieci kontaktów, funkcjonowaniu rynku pracy, negocjowaniu z pracodawcą, budowaniu własnej marki i innym bieżącym zagadnieniom społeczno-gospodarczym. Tematyka ta jest także przedmiotem spotkań realizowanych, przy współpracy z Urzędem Miasta, Elbląskim Parkiem Technologicznym i Powiatowym Urzędem Pracy z uczniami szkół średnich i lokalnymi przedsiębiorcami w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.

Szczególnym obszarem współpracy Instytutu Ekonomicznego z otoczeniem zewnętrznym, wpływającym na realizowaną koncepcję kształcenia, są objęte patronatem uczelni klasy: „Technik analityk - pragmatyka służby w Policji” (w Zespole Szkół Technicznych w Elblągu), „Technik logistyk” (w Zespole Szkół Techniczno-Informatycznych w Elblągu) oraz „Technik ekonomista” (w Zespole Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Elblągu). W ramach współpracy realizowane są wspólne ze Szkołami przedsięwzięcia w zakresie:

- wsparcia w doskonaleniu szkolnego programu nauczania w zakresie zajęć ekonomicznych;
- prowadzenia wybranych, uzgodnionych zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich Uczelni dla uczniów Szkoły;
- udziału uczniów w wykładach otwartych, seminariach, konferencjach, kołach naukowych organizowanych przez Uczelnię;
- możliwości korzystania przez Szkołę z pracowni, laboratoriów, księgozbioru oraz elektronicznych materiałów dydaktycznych;
- możliwości uczestniczenia uczniów Szkół w pracach badawczych realizowanych przez studenckie koła naukowe.

Sylwetka absolwenta

Opracowana i doskonalona w wyniku współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi koncepcja studiów zakłada, iż absolwent kierunku *Ekonomia* posiada wiedzę i umiejętności zgodne z oczekiwaniami rynku pracy. Absolwent kierunku *Ekonomia* zna i rozumie podstawy teoretyczne odnoszące się do funkcjonowania gospodarki w zakresie dyscyplin ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości, oraz nauki prawne. Rozumie podstawowe powiązania i relacje między konsumentami, producentami i innymi podmiotami otoczenia gospodarczego. Zna rodzaje powiązań odpowiadające poszczególnym podmiotom gospodarczym. Absolwent potrafi wykorzystywać wiedzę do prawidłowej interpretacji zjawisk gospodarczych (prawnych, ekonomicznych i innych), a także do krytycznej analizy i interpretacji uzyskanych danych oraz oceny wiarygodności swoich działań. Rozumie i analizuje istniejące rozwiązania i potrafi projektować procesy i systemy właściwe dla danego rodzaju działalności gospodarczej, z użyciem standardowych metod i narzędzi. Absolwent potrafi identyfikować problemy, nowe perspektywy właściwe dla działalności zawodowej oraz poszukiwać rozwiązań lub sposobów realizacji z zastosowaniem nowoczesnych narzędzi, w tym metod analitycznych, symulacji komputerowych i technik

informacyjno-komunikacyjnych. Absolwent ma wiedzę z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych, a także dotyczącą ochrony przemysłowej własności intelektualnej. Absolwent zna język obcy oraz potrafi posługiwać się językiem w zakresie ogólnym oraz słownictwem specjalistycznym szeroko rozumianej ekonomii w zakresie przedmiotów kierunkowych i do wyboru (*Business english, human resources management, Labour markets in European Union, Corporate finance*). Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Potencjalne stanowiska pracy absolwenta to: analityk biznesowy, doradca ekonomiczny, urzędnik, konsultant, specjalista z zakresu księgowości, analityk finansowy, menadżer logistyki, analityk społeczno-ekonomiczny, doradca ds. zaopatrzenia i logistyki, pracownik w agencjach reklamowych, specjalista ds. promocji i public relations w firmach i instytucjach, freelancer podejmujący pracę na zlecenia innych firm, właściciel prowadzący własną działalność gospodarczą.

Kluczowe kierunkowe efekty kształcenia

Realizowana koncepcja kształcenia na kierunku *Ekonomia* zakłada osiągnięcie następujących kluczowych efektów uczenia się:

1. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy obejmują wiedzę w zakresie:

- teorii ekonomii oraz zasad funkcjonowania rynków oraz podmiotów gospodarczych i społecznych;
- funkcjonowania podmiotów gospodarki rynkowej w skali mikro- i makroekonomicznej;
- relacji, zależności i wydarzeń zachodzących w środowisku społeczno - gospodarczym;
- istoty i uwarunkowań przedsiębiorczości oraz oddziaływania otoczenia na działalność przedsiębiorstwa;
- koncepcji i metod organizacji i zarządzania oraz pojęć związanych z procesem wewnętrznej i zewnętrznej komunikacji organizacji;
- postaw człowieka oraz ujęcia teorii motywacji i negocjacji; funkcji kierowania ludźmi w kontekście typu podmiotu gospodarczego i zasięgu jego działania;
- relacji zachodzących między podmiotami gospodarczymi a innymi instytucjami społecznymi tworzącymi ich otoczenie w skali krajowej i międzynarodowej;
- różnorodnych źródeł informacji, niezbędnych do podejmowania i prowadzenia biznesu;
- procesów społeczno-gospodarczych w ujęciu przestrzennym;
- stosowania metod ilościowych oraz technologii informacyjnych mających wpływ na wspomaganie procesu zarządzania;
- zasad obowiązujących w rachunkowości oraz funkcjonowania poszczególnych podmiotów rynku finansowego;
- prawa własności intelektualnej oraz ochrony danych osobowych i informacji niejawnych;
- rodzajów komunikacji, ich struktury oraz formy;
- stosowania terminologii z zakresu nauk społecznych;
- zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się w zakresie umiejętności zakładają, że student potrafi:

- wykorzystywać zdobytą wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie zarządzania powierzonymi zasobami;
- gromadzić informacje o zależnościach między gospodarką i państwem w kontekście historycznym i współczesnym;
- analizować podstawowe prawa rządzące określonymi rynkami wchodzącymi w skład głównych sektorów gospodarki narodowej;
- wykorzystywać instrumenty prawne w zakresie planowania budżetowego;
- stosować i interpretować przepisy prawa oraz umowy obrotu gospodarczego;
- analizować relacje między rynkiem a państwem w kontekście uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i politycznych oraz interpretować zmiany zachodzące w otoczeniu lokalnym i regionalnym;

- ocenić sytuację przedsiębiorstwa na rynku krajowym i zagranicznym;
- posługiwać się metodami i narzędziami opisu oraz analizy problemów zachodzących w poszczególnych obszarach działalności przedsiębiorstw;
- wykorzystywać metody ilościowe i technologie informacyjne analizy ekonomicznej oraz uzasadnić ich zastosowanie w procesie podejmowania decyzji;
- posługiwać się zasadami, metodami, technikami rachunkowości do prowadzenia ewidencji przedsiębiorstwa;
- stosować narzędzia i techniki public relations;
- posługiwać się zasadami związanymi z rozróżnianiem uprawnień osobistych i majątkowych podmiotów prawa własności intelektualnej;
- efektywnie komunikować się w środowisku i otoczeniu zawodowym zarówno w języku polskim jak i w języku obcym;
- wyodrębniać związki pomiędzy danymi, konstruować i prezentować wyniki;
- planować działalność przedsiębiorstwa;
- analizować problemy oraz zjawiska gospodarcze i społeczne w turbulentnym otoczeniu;
- wskazywać innowacyjne i niekonwencjonalne rozwiązania z zakresu funkcjonowania biznesu;
- stosować zwroty i wyrażenia z zakresu nauk społecznych w języku nowożytnym na poziomie B2;
- stosować podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. W zakresie kluczowych kierunkowych efektów uczenia się w obszarze kompetencji społecznych student:

- współdziała w grupie, organizuje i kieruje pracą zespołów przyjmując w nich różne role;
- komunikuje się z otoczeniem w miejscu pracy i poza nim oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu informacji (w języku ojczystym i obcym);
- postępuje etycznie w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych;
- bierze odpowiedzialność za powierzone mu zadania przed współpracownikami;
- samodzielnie podejmuje różne inicjatywy;
- angażuje się w różne formy zdobywania wiedzy i umiejętności;
- weryfikuje swoje działania, postawy oraz poszukuje nowych, lepszych rozwiązań;
- wpływa na kształtowanie kultury osobistej w środowisku pracy;
- dba o pozytywny wizerunek instytucji w oczach mediów i opinii publicznej;
- potrafi samodzielnie planować proces doskonalenia własnych kompetencji oraz określać swoje mocne i słabe strony.

Kierunkowe efekty uczenia się są rozwijane i uszczegółowiane dla poszczególnych modułów zajęć i odpowiadającym im przedmiotom zawartym w planach studiów, co z kolei znajduje odzwierciedlenie w kartach przedmiotów zawierających efekty szczegółowe. Dzięki temu układ zakładanych efektów uczenia się jest kompatybilny ze wszystkimi modułami przedmiotów zawartymi w planach studiów. Efekty uczenia się dotyczą wszystkich zajęć, a w tym np. zajęć do wyboru czy też praktyk zawodowych. W tabeli 1 przedstawiono przykładowe powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się.

Tabela 1. Przykładowe powiązania treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się.

Przedmiot (kod i nazwa przedmiotu)	Przykładowe treści	Efekt uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
A.8 (A.7 SN) Ochrona danych osobowych	Kluczowe zagadnienia ochrony danych osobowych w oparciu o RODO; Zasady przetwarzania danych osobowych, przetwarzanie szczególnych kategorii danych osobowych; Prawa osób, których dotyczy przetwarzanie danych osobowych; Ograniczenia w przetwarzaniu danych osobowych	Student potrafi stosować i interpretować przepisy prawa dotyczącego ochrony danych osobowych	K1P_U05
B.14 (B.12 SN) Zarządzanie	Etapy procesu planowania i organizowania; Zasady tworzenia struktur organizacyjnych; Rodzaje struktur organizacyjnych; Istota i uwarunkowania skuteczności systemu motywowania; Kultura organizacyjna jako element systemu zarządzania; Strategia organizacji	Student ma wiedzę w zakresie możliwości i zasad wykorzystania w podmiotach gospodarczych nowoczesnych koncepcji i metod organizacji i zarządzania	K1P_W05
B.17 (B.15 SN) Statystyka	Rodzaje badań statystycznych, proces badania statystycznego; Opracowanie i prezentacja materiału statystycznego; Opisowa analiza struktury zjawisk masowych; Analiza tendencji centralnej; Analiza dyspersji; Miary asymetrii rozkładu; Miary koncentracji; Analiza współzależności cech	Student definiuje pojęcia z zakresu statystyki. Zna techniki pozyskiwania danych oraz opisuje struktury analizowanych zbiorowości	K1P_W08
C.20 (C.22 SN) Analiza ekonomiczna	Analiza wskaźnikowa – pojęcie, zadania; Analiza rentowności; Wskaźniki zadłużenia; Analiza płynności; Analiza sprawności działania	Student posiada wiedzę na temat metod ilościowych wykorzystywanych w analizie ekonomicznej przedsiębiorstwa – definiuje źródła informacji potrzebne do przeprowadzenia analizy i podejmowania decyzji strategicznych i operacyjnych	K1P_W10
D. 30 (D.28 SN) Public relations (EM)	Kreowanie wizerunku osoby-autoprezentacja. Media relations - współpraca ze środkami masowego przekazu; przygotowanie i nagrywanie wywiadu- radiowego, telewizyjnego lub prasowego; Charakterystyka informacji prasowych i zasady redagowania komunikatów dla prasy	Student potrafi stosować narzędzia public relations mające wpływ na wizerunek firmy	K1P_U11

D. 36 (D.34 SN) Controlling finansowy (FiRP)	System zaopatrzenia informacyjnego dla potrzeb controllingu finansowego; Szacowanie zapotrzebowania na zewnętrzne źródła finansowania przedsiębiorstwa;	Charakteryzuje i wymienia źródła informacji i sposoby ich pozyskiwania dla potrzeb controllingu finansowego	K1P_W05
--	--	---	---------

Dla wszystkich założonych w programie studiów efektów uczenia się zostały dobrane odpowiednie i zróżnicowane metody ich weryfikacji. Uszczegółowienia dotyczące sposobów weryfikacji poszczególnych efektów uczenia się znajdują się w kartach przedmiotów. Kluczowe dla programu studiów efekty uczenia się są również obowiązkowo sprawdzane w ramach pracy licencjackiej, będącej ostatnim etapem uzyskiwania kwalifikacji oraz w trakcie odbywania praktyki zawodowej. Ocena efektów uczenia się jest podstawowym elementem sterującym procesami dydaktycznymi.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

.....

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia

Kształcenie na kierunku studiów *Ekonomia* odbywa się na studiach I stopnia z możliwością wyboru po pierwszym roku studiów następujących specjalności: ekonomika menedżerska, media społecznościowe w biznesie, finanse i rachunkowość przedsiębiorstw oraz ekonomika procesów logistycznych. Ze względu na uruchomienie, począwszy od roku akademickiego 2024/25, w Instytucie Ekonomicznym ANS w Elblągu nowego kierunku studiów *Logistyka*, Zarządzeniem Nr 09/2024 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu z dnia 30 kwietnia 2024 roku studia na specjalności ekonomika procesów logistycznych na kierunku *Ekonomia*, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, zostają zlikwidowane z dniem z dniem 30 września 2027 roku. Oznacza to, iż specjalność ta nie znajduje się w ofercie możliwych do wyboru specjalności dla studentów rozpoczynających kształcenie – począwszy od roku akademickiego 2024/25. Na specjalności EPL kształceni są jedynie ci studenci, którzy wybrali ją w latach wcześniejszych.

Studia I stopnia trwają 7 semestrów; zajęcia prowadzone są w trybie stacjonarnym oraz niestacjonarnym – w formule hybrydowej. Przygotowanie programu było oparte na: analizie obowiązujących ram prawnych, wykorzystaniu doświadczeń wykładowców, metodyków oraz praktyków. Weryfikacji poddawane były części tworzące cały program studiów tj. efekty kierunkowe, karty przedmiotów, a także metody weryfikacji efektów uczenia się.

Dobór treści programowych jest w pełni zgodny z zakładanymi efektami uczenia się dla profilu praktycznego oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych: ekonomii i finansów, nauk o zarządzaniu i jakości oraz nauk prawnych, do których odwołują się efekty uczenia. W tabeli 2 przedstawiono przykłady powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia.

Tabela 2. Przykłady powiązań treści kształcenia z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

Nazwa przedmiotu (kod i nazwa przedmiotu)	Przykładowe treści kształcenia	Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku studiów (kod)
A.2 (A.1 SN) Język obcy	Rozwijanie sprawności komunikacyjnej w zakresie słuchania i czytania ze zrozumieniem zróżnicowanych form wypowiedzi i tekstów; Wprowadzanie zagadnień związanych z kulturą kontaktów międzynarodowych	K1P_W14 K1P_W13 K1P_U13 K1P_U17 K1P_K02
A.6 (A.5 SN) Technologie informacyjne w ekonomii	Tworzenie struktury dokumentu, praca z szablonami, hiperłącza, korespondencja seryjna; tworzenie zestawień z wykorzystaniem funkcji arkuszowych (matematycznych, statystycznych, warunkowych, wyszukiwania i adresu i inne.);	K1P_W10 K1P_U09, K1P_U14 K1P_K06
A.7 (A.6 SN) Business English	Student poznaje słownictwo i zwroty dotyczące zadań zawodowych z zakresu: regulacji prawnych dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej; rodzaju spółek i ich charakterystyki; handlu międzynarodowego	K1P_W05 K1P_W13 K1P_W14 K1P_U13 K1P_U18 K1P_K01 K1P_K02
A.8 (A.7 SN) Ochrona danych osobowych	Kluczowe zagadnienia ochrony danych osobowych w oparciu o RODO Zasady przetwarzania danych osobowych, przetwarzanie szczególnych kategorii danych osobowych; Praktyczne przykłady stosowania RODO	K1P_W12 K1P_U08 K1P_U15 K1P_K 06
A.9 (A.8 SN) Metody badawcze w dziedzinie nauk społecznych	Metody ilościowe a metody jakościowe; Analiza danych jakościowych; Etyka w badaniach społecznych	K1P_W03 K1P_U08 K1P_U09 K1P_K05
B.11 (B.9 SN) Mikroekonomia	Podstawowe problemy mikroekonomiczne; Podstawowe kategorie rynkowe - teoria popytu, teoria podaży, rynek, równowaga rynkowa; Firma i rynek w konkurencji niedoskonałej – ogólna charakterystyka; Firma i rynek w konkurencji oligopolistycznej;	K1P_W01 K1P_W02 K1P_U06
B.12 (B.10 SN) Matematyka ekonomiczna	Wartość pieniądza w czasie; Rachunek odsetek prostych; Dyskonto handlowe i matematyczne;	K1P_W08 K1P_U02 K1P_U09 K1P_K05
B. 13 (B.11 SN) Podstawy makroekonomii	Zjawisko wzrostu gospodarczego – przyczyny, wahania, wpływ na państwo; Pojęcie, przyczyny i skutki inflacji; Skutki inflacji w skali makroekonomicznej;	K1P_W07 K1P_U03 K1P_K07
B.14 (B.12 SN) Zarządzanie	Elementy systemu zarządzania; Funkcje kierowania; W oparciu o przykład praktyczny i określone przez prowadzącego zajęcia parametry zaplanowanie wykorzystania w podmiocie	K1P_W06 K1P_U01 K1P_K08

	gospodarczym wybranych nowoczesnych metod zarządzania.	
B.15 (B. 13 SN) Podstawy rachunkowości	Pojęcie, podział i zasady funkcjonowania kont księgowych; Poprawianie błędnych zapisów na kontach; Tworzenie struktury planu kont;	K1P_W11 K1P_U07 K1P_U10
B.16 (B. 14 SN) Podstawy prawa	Dokonywanie wykładni prawa w oparciu o teksty prawne; Prawo podmiotowe; Symulacja stosowania prawa na przykładach;	K1P_U05 K1P_U12 K1P_K09
B.18. (B.16 SN) Ekonometria i prognozowanie	Dobór zmiennych objaśniających do modelu liniowego; Szacowanie modelu; Ocena dopasowania modelu do danych empirycznych;	K1P_W10 K1P_U02 K1P_U06 K1P_K07
C.19 (C.17 SN) Podstawy marketingu	Pojęcie marketingu-mix i jego ewolucja; Koncepcja marketingu-mix i jej narzędzia; Społeczna odpowiedzialność biznesu; Identyfikacji działalności marketingowej dowolnie wybranego przedsiębiorstwa i opracowanie koncepcji jej wzmocnienia;	K1P_W04 K1P_W08 K1P_U11 K1P_U16 K1P_K03
C.20 (C.18 SN) Przedsiębiorczość	Znaczenie przedsiębiorczości we współczesnej gospodarce; Waga przedsiębiorczości w społeczeństwie i gospodarce; Przygotowanie wstępnych koncepcji pomysłów biznesowych; Przygotowanie własnych koncepcji pomysłów biznesowych	K1P_W04 K1P_W09 K1P_U15 K1P_U17 K1P_K02 K1P_K06
C.24 (C.22 SN) Finanse przedsiębiorstw	Kryteria wyboru źródeł finansowania działalności; Zysk i jego funkcje, podstawowe postacie wyniku finansowego w przedsiębiorstwie	K1P_W08 K1P_U04 K1P_K07
C.26 (C.24 SN) Prawo gospodarcze	Warunki podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej; Formy organizacyjno – prawne prowadzenia działalności gospodarczej w kontekście obowiązujących norm prawa.	K1P_W07 K1P_U05 K1P_U12 K1P_K09
D.30 (D.29 SN) Normy techniczne i bezpieczeństwo w transporcie drogowym (EPL)	Przygotowanie projektu z zakresu poprawy bezpieczeństwa i proekologiczności w transporcie drogowym na przykładzie dowolnie wybranej firmy świadczącej usługi przewozowe mając na uwadze problematykę kosztów zewnętrznych	K1P_W07 K1P_W09 K1P_W03 K1P_U08 K1P_U07
D.34 (D.33 SN) Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania w logistyce (EPL)	Metody i techniki organizatorskie; Zarządzanie przez cele, wyjątki; Metody zarządzania jakością	K1P_W04 K1P_U07 K1P_K10
D. 36 (D.35 SN) Wizualizacja informacji w biznesie (EPL)	Wizualizacja informacji przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego; Wykorzystanie techniki animacji niestandardowej w sterowaniu wizualizacją treści podczas prezentacji multimedialnej	K1P_W10 K1P_W08 K1P_U09 K1P_K09
D.33 (D.32 SN) System ubezpieczeń społecznych i	kazusy pozwalające na kształtowanie umiejętności i zastosowanie wiedzy teoretycznej w zakresie ubezpieczeń społecznych i gospodarczych	K1P_W14 K1P_U16

gospodarczych (FiRP)		
D.37 (D.36 SN) Ocena przedsięwzięć gospodarczych (FiRP)	Statyczne metody oceny opłacalności projektu - prosty okres zwrotu z inwestycji; Dynamiczne metody oceny opłacalności projektu – NPV, IRR, MIRR	K1P_W10 K1P_U02 K1P_U09
D. 29 Grafika komputerowa (MSwB)	Podczas zajęć studenci zdobywają umiejętności z obszaru graficznych technik wizualizacji informacji ze szczególnym uwzględnieniem wizualizacji graficznej danych ilościowych, tworzenia obiektów grafiki wektorowej i rastrowej, a także kompresji stratnej i bezstratnej	K1P_U09 K1P_U13 K1P_K01 K1P_K04
D. 35 Social media jako narzędzie promocji firmy (MSwB)	Projekt kampanii wizerunkowej i produktowej w social mediach dla firmy X i produktu Y	K1P_W04 K1P_W08 K1P_U08 K1P_U11 K1P_U14
D.30 Public (D.28 SN) relations (EM)	Planowanie strategii public relations - opracowanie rocznego programu działań public relations dla wybranej organizacji	K1P_W13 K1P_U11 K1P_K04
D.33 (D.31 SN) Controlling finansowy (EM)	Analiza odchyleń zużycia materiałów; Budżetowanie gotówki; Budżetowanie należności; Analiza korzyści wykorzystania narzędzi controllingu finansowego	K1P_U08 K1P_U10 K1P_K05

Za dobór treści programowych odpowiedzialni są koordynatorzy przedmiotów, którymi są doświadczeni nauczyciele akademicki, posiadający również własny dorobek naukowy w danym obszarze oraz najlepsi praktycy, którzy odnoszą sukcesy w określonej dziedzinie działalności zawodowej. Treści programowe aktualizowane są we współpracy z pracodawcami. Ich praktyczna weryfikacja następuje podczas realizacji przez studentów praktyki zawodowej. Systematyczna weryfikacja efektów uczenia się prowadzi do zmian w zakresie treści, form i metod dydaktycznych oraz umożliwia korektę przedmiotowych efektów uczenia się. Aktualizacja wiedzy kierunkowej przejawia się dodatkowo w tym, że systematycznie modyfikowane są, ujęte w kartach przedmiotów, wykazy literatury podstawowej oraz uzupełniającej. Zmiany te zgłaszane są przez poszczególnych wykładowców do pracowników biblioteki ANS, stanowiąc impuls do corocznego poszerzania zasobów bibliotecznych (tradycyjnych i elektronicznych).

Dostosowywanie programów studiów do potrzeb rynku pracy potwierdza fakt, corocznego zbierania opinii pracodawców – praktykodawców na temat ewentualnych zmian w obecnie funkcjonujących programach studiów mających na celu lepsze przygotowanie studenta do realizacji praktyk zawodowych. Ponadto studenci kierunku studiów *Ekonomia*, specjalności *ekonomika procesów logistycznych* mają możliwość skorzystania ze zwolnienia z części egzaminu (zagadnień tematycznych) pisemnego na Certyfikat Kompetencji Zawodowych Przewoźnika w drogowym transporcie osób i rzeczy organizowanego przez Instytut Transportu Samochodowego. Przy współpracy z przedstawicielami biznesu program studiów został dostosowany do tych wymagań.

W ramach doskonalenia umiejętności językowych w zakresie komunikacji, wprowadzono do planów studiów w grupie przedmiotów do wyboru (semestr 5 – po zakończeniu lektoratu z języka angielskiego), przedmioty prowadzone w języku angielskim, mające na celu pomóc studentom przełamać bariery komunikacyjne, umożliwiając im swobodne wyrażanie się nawet przy popełnianiu błędów językowych. Dzięki temu istnieje możliwość uzyskania większej swobody w pracy zawodowej z obcokrajowcami, co stanowi istotną umiejętność w dzisiejszym globalnym środowisku biznesowym. Poza wspieraniem rozwoju kompetencji językowych wprowadzony w r.a. 2017/2018 przedmiot

Kultura społeczna i zawodowa umożliwia studentom rozwijanie różnorodnych zainteresowań poprzez aktywny udział w zajęciach fakultatywnych, wydarzeniach i uroczystościach zgodnych z ich osobistymi wyborami, co związane jest z nabywaniem kompetencji miękkich wymaganych na obecnym rynku pracy.

W ramach kształcenia na kierunku *Ekonomia* studenci mają także możliwość uczestniczenia w zajęciach z dziedziny nauk humanistycznych. Do przedmiotów z tej grupy zalicza się dwa przedmioty z grupy przedmiotów ogólnych – *Historia gospodarcza* oraz *Psychologia i etyka biznesu*. Łączna liczba punktów ETCS przypisana do zajęć z dziedziny nauk humanistycznych wynosi 6 ECTS. Punkty ECTS przydzielane poszczególnym przedmiotom w programie studiów odpowiadają godzinom dydaktycznym (wyszczególnionym w programie studiów), oraz godzinom kontaktowym realizowanym przez studenta, które nie są wyszczególnione w programie studiów (konsultacje, egzaminy odbywające się poza zajęciami oraz godzinom pracy własnej studenta w ramach przygotowania się do zajęć oraz zaliczeń końcowych).

Najważniejsze treści kształcenia kierunku studiów *Ekonomia* skoncentrowane są wokół zagadnień ekonomii i finansów wraz z ujęciem zagadnień z zakresu zarządzania i jakości oraz nauk prawnych. Uzupełnieniem głównego kierunku są przedmioty modułów wybieralnych w zakresie specjalności, obejmujących specyfikę określonych obszarów. Należy nadmienić, że treści programowe są specyficzne dla zajęć tworzących całościowy program studiów, a jednocześnie zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Dobór metod kształcenia ze wskazaniem przykładowych powiązań z efektami kształcenia

W tabeli 3 przedstawiono przykłady powiązań metod kształcenia z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych wraz z informacją o formie zajęć i wykorzystywanych metodach dydaktycznych. Zakładane efekty uczenia się, które uzyskują absolwenci na kierunku studiów *Ekonomia* odnoszą się zarówno do wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych, w tym zwłaszcza umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem oraz uczenia się przez całe życie.

Tabela 3. Powiązanie metod kształcenia z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

Charakterystyki PRK – poziom 6, profil praktyczny	Efekty uczenia się dla kierunku studiów (kod)	Przykładowe moduły zajęć (kod i nazwa przedmiotu)	Forma zajęć	Wykorzystywane metody dydaktyczne	Przykładowe przedmiotowe efekty uczenia się (nr i opis efektu)
WIEDZA – zna i rozumie:					
w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi	K1P_W01 K1P_W03 K1P_W05 K1P_W07 K1P_W09 K1P_W12 K1P_W14	B.11. (B.10. SN) Mikroekonomia	wykład, ćwiczenia	metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki) metody podające (dyskusje, objaśnienia)	01. Ma wiedzę w zakresie teorii ekonomii oraz zasad funkcjonowania rynków oraz podmiotów gospodarczych i społecznych. 03. Potrafi analizować relacje między rynkiem a państwem w kontekście uwarunkowań społecznych, ekonomicznych i politycznych oraz interpretować zmiany zachodzące w otoczeniu lokalnym i regionalnym.
		B.17. (B.16. SN) Statystyka	wykład, laboratorium	prezentacja multimedialna – wykład; rozwiązywanie zadań, analiza danych z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego i/lub statistica - laboratorium	02. Charakteryzuje metody ilościowe oraz wyjaśnia możliwości wykorzystania arkusza kalkulacyjnego do analizy sytuacji społeczno-gospodarczej.
		B.14. (B.13. SN) Zarządzanie	wykład, ćwiczenia	wykład, gry kierownicze, prezentacje multimedialne, metody praktyczne - studium przypadku, projekt	01. Ma wiedzę w zakresie możliwości i zasad wykorzystania w podmiotach gospodarczych nowoczesnych koncepcji i metod organizacji i zarządzania.
różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności	K1P_W02 K1P_W04 K1P_W06 K1P_W08 K1P_W10 K1P_W11 K1P_W13 K1P_W14 K1P_W15	C.19. (C.18. SN) Podstawy marketingu	wykład, ćwiczenia, projekt	prezentacja multimedialna, praca w grupach, studium przypadku, analiza SWOT	02. Ma wiedzę w zakresie projektowania badań marketingowych oraz budowy profilu demograficznego i psychograficznego segmentów rynku.
		C.20. (C.19. SN) Przedsiębiorczość	wykład, ćwiczenia, projekt	wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego - prezentacja multimedialna; metody praktyczne	01. Opisuje podstawowe czynniki warunkujące prowadzenie działalności gospodarczej. 03. Wymienia i opisuje etapy procesu założenia działalności gospodarczej.

				(studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki) – klasyczna metoda problemowa	
		C.24. (C.23. SN) Finanse przedsiębiorstw	wykład, ćwiczenia	prezentacje multimedialne, dyskusja, analiza i interpretacja danych źródłowych, rozwiązywanie zadań z treścią, rozwiązywanie case studies	02. Zna wybrane metody i narzędzia finansów przedsiębiorstw, w tym techniki pozyskiwania danych, pozwalające opisywać i analizować podmioty gospodarcze funkcjonujące na rynku oraz procesy i zjawiska w nich i między nimi zachodzące.
w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących <u>podstawy teoretyczne</u> oraz wybrane zagadnienia z zakresu <u>wiedzy szczegółowej</u> – właściwe dla programu kształcenia, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również <u>zastosowania praktyczne</u> tej wiedzy	K1P_W01 K1P_W02 K1P_W04 K1P_W06 K1P_W08 K1P_W09 K1P_W10 K1P_W11 K1P_W12 K1P_W13 K1P_W15	C.22. (C.21. SN) Analiza ekonomiczna	wykład, ćwiczenia, laboratorium	prezentacja multimedialna; analiza sprawozdań finansowych przedsiębiorstw; dyskusja; ćwiczenia rachunkowe	01. Opisuje czynniki wpływające na sytuację majątkowo-finansową przedsiębiorstwa oraz identyfikuje istotne czynniki warunkujące funkcjonowanie przedsiębiorstwa o charakterze wewnętrznym i zewnętrznym. 02. Posiada wiedzę na temat metod ilościowych wykorzystywanych w analizie ekonomicznej przedsiębiorstwa – definiuje źródła informacji potrzebne do przeprowadzenia analizy i podejmowania decyzji strategicznych i operacyjnych.
		D.36. (D.35. SN) Zarządzanie rozwojem przedsiębiorstw (EM)	wykład, ćwiczenia, projekt	wykład z prezentacją, ćwiczenia praktyczne, opracowanie projektu	01. Nazywa, definiuje, wymienia i opisuje fazy rozwoju przedsiębiorstwa; definiuje modele rozwoju przedsiębiorstwa. 02. Charakteryzuje, rozróżnia, uzupełnia, ilustruje kompetencje przedsiębiorstwa oparte na modelu zasobowym.
		D.32. (D.31. SN) Prawo podatkowe (EPL)	wykład, ćwiczenia	wykład z prezentacją multimedialną, ćwiczenia z wykorzystaniem metod problemowych, werbalnych, praktycznych	01. Nazywa, definiuje, wymienia, identyfikuje zdarzenia gospodarcze i okoliczności powodujące obowiązek podatkowy oraz konsekwencje nie wykonania tego obowiązku.
		D.33. (D.32. SN) Budowanie serwisu internetowego (MSwB)	wykład, laboratorium	wykład omawiający budowę serwisów internetowych, przykłady i zastosowania, z akcentem na bankowość	01. Zna możliwości wykorzystania serwisów internetowych w działalności gospodarczej. 03. Wyjaśnia istotę i rolę przedsiębiorczości w internecie

w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem				elektroniczną laboratorium – projektowanie i tworzenie własnego serwisu internetowego, z wykorzystaniem systemu Joomla	
		D.32. (D.31. SN) Podatki w przedsiębiorstwie (FiRP)	wykład, ćwiczenia	wykłady audytoryjne, praca warsztatowa, analiza materiałów w postaci prezentacji oraz treści audiowizualnych	01. Ma wiedzę w zakresie wpływu zmian prawa podatkowego na działalność przedsiębiorstwa. 02. Wymienia i charakteryzuje różnorodne źródła informacji finansowych niezbędne do ustalenia zobowiązania podatkowego.
fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	K1P_W03 K1P_W07	C. 21. (C.20. SN) Polityka gospodarcza	wykład, ćwiczenia	metody podające (dyskusje, objaśnienia); praca w grupach	02. Rozpoznaje relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami w kontekście gospodarczym i społecznym.
		C. 25. (C.24. SN) Polityka społeczna	wykład, ćwiczenia	wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego - prezentacja multimedialna. metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki) – klasyczna metoda problemowa	01. Definiuje zjawiska społeczne, wskazuje zadania podmiotów społecznych oraz ich rolę w niwelowaniu negatywnych skutków społecznych. 02. Wyjaśnia rolę strategii społecznej odpowiedzialności organizacji.
		C. 26. (C.25. SN) Prawo gospodarcze	wykład, ćwiczenia	metody podające i aktywizujące	01. Ma wiedzę w zakresie podstawowych zasad prawa gospodarczego ingerencji państwa w działalność gospodarczą oraz ochrony wartości intelektualnej.
podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym	K1P_W05 K1P_W06 K1P_W08 K1P_W11 K1P_W12 K1P_W13	A.08. (A.07 SN) Ochrona danych osobowych	ćwiczenia	metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki). metody podające (dyskusje, objaśnienia)	01. Ma wiedzę w zakresie koncepcji i metod organizacji ochrony danych osobowych w przedsiębiorstwie. 02. Ma wiedzę w zakresie przepisów prawnych dotyczących ochrony danych osobowych w przedsiębiorstwie.
		C.24. (C.23. SN) Finanse	wykład, ćwiczenia	prezentacje multimedialne, dyskusja,	02. Zna wybrane metody i narzędzia finansów przedsiębiorstw, w tym techniki pozyskiwania danych, pozwalające opisywać i analizować

podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego		przedsiębiorstw		analiza i interpretacja danych źródłowych, rozwiązywanie zadań z treścią, rozwiązywanie case studies	podmioty gospodarcze funkcjonujące na rynku oraz procesy i zjawiska w nich i między nimi zachodzące.
		B.15. (B.14. SN) Podstawy rachunkowości	wykład, ćwiczenia	wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. ćwiczenia: rozwiązywanie zadań, interpretacja treści ekonomicznych zapisów księgowych	01. Określa istotę, zasady, cechy, funkcje rachunkowości, jej przedmiotowy i podmiotowy zakres, oraz ma wiedzę w zakresie podstawowych aktów prawnych regulujących funkcjonowanie rachunkowości w jednostkach gospodarczych.
podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	K1P_W04 K1P_W05 K1P_W08 K1P_W10 K1P_W11 K1P_W13 K1P_W15	B.14. (B.13. SN) Zarządzanie	wykład, ćwiczenia	wykład, gry kierownicze, prezentacje multimedialne, metody praktyczne - studium przypadku, projekt	03. Charakteryzuje różnorodne źródła informacji, niezbędne do podejmowania i prowadzenia biznesu.
		C.20. (C.19. SN) Przedsiębiorczość	wykład, ćwiczenia, projekt	wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego - prezentacja multimedialna; metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki) – klasyczna metoda problemowa	01. Opisuje podstawowe czynniki warunkujące prowadzenie działalności gospodarczej. 03. Wymienia i opisuje etapy procesu założenia działalności gospodarczej.
		C.24. (C. 23. SN) Finanse przedsiębiorstw	wykład, ćwiczenia	prezentacje multimedialne, dyskusja, analiza i interpretacja danych źródłowych, rozwiązywanie zadań z treścią, rozwiązywanie case studies	01. Zna zasady z zakresu podstawowych obszarów funkcjonowania współczesnego przedsiębiorstwa.

umiejętności – potrafi:					
innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U03 K1P_U04 K1P_U05 K1P_U06 K1P_U08 K1P_U09 K1P_U10 K1P_U12 K1P_U16 K1P_U17 K1P_U19	B.18. (B.17. SN) Ekonometria i prognozowanie procesów gospodarczych	Wykład, laboratorium	prezentacja multimedialna – wykład; rozwiązywanie zadań, analiza danych z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego i/lub oprogramowania statistica – laboratorium	03. Student buduje proste liniowe modele ekonometryczne oraz umie oszacować parametry modelu i dokonać ich interpretacji. 04. Identyfikuje i wykorzystuje narzędzia ilościowe w analizach ekonometrycznych.
		C.25. (C.24. SN) Polityka społeczna	wykład, ćwiczenia	wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego - prezentacja multimedialna. metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki) – klasyczna metoda problemowa	03. Gromadzi informacje na temat problemów społecznych, ingerencji państwa w rozwiązywanie tych problemów.
		C.20. (C.19. SN) Przedsiębiorczość	wykład, ćwiczenia, projekt	wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego - prezentacja multimedialna; metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki) – klasyczna metoda problemowa	04. Przeprowadza analizę strategiczną przedsiębiorstwa. 05. Przygotowuje wstępną koncepcję przedsiębiorstwa (biznesplan). 06. Określa kierunek rozwoju przedsiębiorstwa.
samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie	K1P_U02 K1P_U06	A.10. (A.09 SN) Kultura społeczna i zawodowa	ćwiczenia	pokaz, prezentacja, ćwiczenia, testy	03. Student angażuje się w indywidualne i zespołowe planowanie, organizację i realizację działań społecznych, kulturalnych, zawodowych, a także uczestniczy w różnorodnych wydarzeniach, kształtując wrażliwość społeczną.
komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko	K1P_U06 K1P_U07 K1P_U11 K1P_U13 K1P_U14	A.7. (A.06. SN) Business English	ćwiczenia	dyskusja, burza mózgów, praca indywidualna, praca w parach, praca w grupach, metoda problemowa, praca	03. Student potrafi tworzyć teksty oraz wystąpienia w języku angielskim z kręgu tematyki ekonomicznej stosując przy tym terminologię specjalistyczną oraz świadomie wybrany rejestr językowy w celu efektywnej komunikacji w środowisku zawodowym. 04. Student potrafi dyskutować na tematy związane z innowacyjnymi i

	K1P_U15 K1P_U16 K1P_U17 K1P_U18			zespołowa związana z identyfikacją problemu i poszukiwaniem rozwiązań, metody podające: instruktaż, objaśnienia, praca z książką	niekonwencjonalnymi rozwiązaniami z zakresu funkcjonowania biznesu.
		C.19. (C.18. SN) Podstawy marketingu	wykład, ćwiczenia, projekt	prezentacja multimedialna, praca w grupach, studium przypadku, analiza SWOT	03. Przeprowadza audyt działalności marketingowej organizacji oraz przedstawia i uzasadnia propozycje dla jej wzmocnienia. 04. Potrafi zbudować portret psychograficzny klienta i określić jego jawne i nieartykułowane potrzeby i oczekiwania.
		E.41. (E. 40. SN) Praktyka zawodowa	praktyka zawodowa	metody praktyczne – realizacja zadań powierzonych przez zakładowego opiekuna praktyk	05. Potrafi podnosić swoje kompetencje zawodowe w oparciu o kontakty z pracownikami przedsiębiorstwa (instytucji); aktywnie uczestniczy w życiu przedsiębiorstwa wykonując zadania zawodowe właściwe dla zajmowanego stanowiska, uczy się nowych form aktywności zawodowych 06. Potrafi dostrzec problem występujący w danym przedsiębiorstwie (instytucji), opisać go oraz przedstawić koncepcję rozwiązania.
wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i <u>rozwiązywać złożone i nietypowe problemy</u> oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: • właściwy <u>dobór źródeł</u> i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji,	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U05 K1P_U06 K1P_U07 K1P_U08 K1P_U16	E.41. (E.40. SN) Praktyka zawodowa	praktyka zawodowa	metody praktyczne – realizacja zadań powierzonych przez zakładowego opiekuna praktyk	03. Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę w zakresie zarządzania powierzonymi zasobami w celu wykonania zadań na zajmowanym stanowisku pracy.
		B.17. (B. 16. SN) Statystyka	wykład, laboratorium	prezentacja multimedialna – wykład; rozwiązywanie zadań, analiza danych z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego i/lub statistica - laboratorium	03. Porządkuje dane , proponuje rozwiązanie problemu oraz analizuje zależności w kontekście historycznym i współczesnym.
		C.22. (C.21. SN) Analiza ekonomiczna	wykład, ćwiczenia, laboratorium	prezentacja multimedialna; analiza sprawozdań finansowych przedsiębiorstw; dyskusja; ćwiczenia rachunkowe	03. Wybiera ze zbioru informacji o przedsiębiorstwie dane potrzebne do analizy problemów i obszarów działalności podmiotu gospodarczego. Na tej podstawie potrafi przeprowadzić analizę sytuacji przedsiębiorstwa w kontekście rentowności, sprawności, płynności i zadłużenia i wyciągnąć odpowiednie wnioski.

• dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	K1P_U04 K1P_U07 K1P_U09 K1P_U10 K1P_U11 K1P_U12 K1P_U18	A.6. (A5. SN) Technologie informacyjne w ekonomii	laboratorium	krótkie wprowadzenie do zajęć, wyjaśnienie nowych treści i funkcji. praktyczne wykonywanie przygotowanych zadań, propozycje rozwiązania zadanych problemów, formułowanie problemów. publiczne rozwiązywanie zadań przez studentów z wykorzystaniem rzutnika.	02. Wykorzystuje narzędzia technologii informacyjnej do przetwarzania informacji z pełną świadomością ograniczeń technicznych i technologicznych dot. przetwarzania informacji. 04. Używa zaawansowanych opcji edytora tekstu i arkusza kalkulacyjnego: korespondencja seryjna, style, formatowanie długiego dokumentu, zaawansowane funkcje excelowe, operacje na liście danych, tabele przestawne.
		A.9. (A8. SN) Metody badawcze w dziedzinie nauk społecznych	projekt	praca w grupach, analiza tekstów i dyskusja, studia przypadków	03. Potrafi formułować problemy badawcze, dobiera odpowiednie metody statystyczne i narzędzia badawcze, konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań.
		B.17. (B.16. SN) Statystyka	wykład, laboratorium	prezentacja multimedialna – wykład; rozwiązywanie zadań, analiza danych z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego i/lub statistica - laboratorium	04. Rozwiązuje stawiane problemy z pomocą arkusza kalkulacyjnego
formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w przypadku studiów o profilu praktycznym	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U05 K1P_U06 K1P_U13 K1P_U15 K1P_U17 K1P_U19	E.41. (E.40. SN) Praktyka zawodowa	praktyka zawodowa	metody praktyczne – realizacja zadań powierzonych przez zakładowego opiekuna praktyk	03. Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę w zakresie zarządzania powierzonymi zasobami w celu wykonania zadań na zajmowanym stanowisku pracy. 05. Potrafi podnosić swoje kompetencje zawodowe w oparciu o kontakty z pracownikami przedsiębiorstwa (instytucji); aktywnie uczestniczy w życiu przedsiębiorstwa wykonując zadania zawodowe właściwe dla zajmowanego stanowiska, uczy się nowych form aktywności zawodowych. 06. Potrafi dostrzec problem występujący w danym przedsiębiorstwie (instytucji), opisać go oraz przedstawić koncepcję rozwiązania.
		B.14. (B.13. SN) Zarządzanie	wykład, ćwiczenia	wykład, gry kierownicze, prezentacje multimedialne, metody praktyczne - studium	05. Potrafi diagnozować proces zarządzania organizacją, wskazywać innowacyjne i niekonwencjonalne rozwiązania z zakresu funkcjonowania biznesu.

				przypadku, projekt	
komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii	K1P_U01 K1P_U02 K1P_U03 K1P_U10 K1P_U11 K1P_U13 K1P_U15 K1P_U16 K1P_U19	E.41.(E. 40. SN) Praktyka zawodowa	praktyka zawodowa	metody praktyczne – realizacja zadań powierzonych przez zakładowego opiekuna praktyk	08. Potrafi organizować pracę, nawiązywać kontakty w miejscu pracy i z innymi podmiotami funkcjonującymi w otoczeniu przy użyciu różnych środków przekazu informacji z użyciem specjalistycznej terminologii; uczestniczyć w działaniach administracyjno – organizacyjnych.
brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich	K1P_U06 K1P_U07 K1P_U08 K1P_U17	C.23. (C22. SN) Międzynarodowe stosunki gospodarcze	wykład, ćwiczenia	wykłady z prezentacjami multimedialnymi; ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących; praca w grupach, współpraca, studia przypadków.	05. Student potrafi analizować i interpretować dane statystyczne odnoszące się do podmiotów gospodarki światowej w różnych jej aspektach. 06. Student podejmuje dyskusję na temat funkcjonowania różnych podmiotów w gospodarce światowej, wykorzystania różnych narzędzi i mechanizmów
posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K1P_U13 K1P_U18	A.2. (A1. SN) Język angielski	ćwiczenia	praca z tekstem, dyskusja, burza mózgów, samodzielne dochodzenie do wiedzy, ćwiczenia przedmiotowe, gry dydaktyczne, praca w grupach, analiza przypadków, analiza SWOT, symulacja lub drama	03. Student konstruuje proste wypowiedzi pisemne z wykorzystaniem właściwego słownictwa charakterystycznego dla danej formy komunikacji. 04. Student potrafi radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, w tym zawodowych, i w zależności od sytuacji stosuje odpowiednie techniki komunikacyjne np. prezentacje, negocjacje, mediacje. 05. Student stosuje najczęściej używane zwroty i wyrażenia w zakresie tematów związanych z ekonomią.
		A.7. (A6 SN) Business English	ćwiczenia	dyskusja, burza mózgów, praca indywidualna, praca w parach, praca w grupach, metoda problemowa, praca zespołowa związana z identyfikacją problemu i	03. Student potrafi tworzyć teksty oraz wystąpienia w języku angielskim z kręgu tematyki ekonomicznej stosując przy tym terminologię specjalistyczną oraz świadomie wybrany rejestr językowy w celu efektywnej komunikacji w środowisku zawodowym. 04. Student potrafi dyskutować na tematy związane z innowacyjnymi i niekonwencjonalnymi rozwiązaniami z zakresu funkcjonowania biznesu.

				poszukiwaniem rozwiązań, metody podające: instruktaż, objaśnienia, praca z książką	
planować i organizować pracę – indywidualną oraz w zespole	K1P_U01 K1P_U03 K1P_U09 K1P_U12 K1P_U15 K1P_U17	B.14. (B.13. SN) Zarządzanie	wykład, ćwiczenia	wykład, gry kierownicze, prezentacje multimedialne, metody praktyczne - studium przypadku, projekt	06. W trakcie gier kierowniczych oraz pracując w grupie sporządzającej projekt zdobywa kompetencje i umiejętności współdziałania w grupie, organizowania i kierowania pracą zespołu oraz przyjmuje różne role.
współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	K1P_U05 K1P_U06 K1P_U11 K1P_U13 K1P_U19	C.25. (C. 24. SN) Polityka społeczna	wykład, ćwiczenia	wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego - prezentacja multimedialna. metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki) – klasyczna metoda problemowa. praca w zespołach	04. Analizuje sytuację społeczną kraju w układzie globalnym. 06. Współpracuje w grupie proponując rozwiązania konkretnych problemów o charakterze społecznym.
samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	K1P_U11 K1P_U13 K1P_U15 K1P_U16 K1P_U17 K1P_U18 K1P_U19	E.41. (E40. SN) Praktyka zawodowa	praktyka zawodowa	metody praktyczne – realizacja zadań powierzonych przez zakładowego opiekuna praktyk	05. Potrafi podnosić swoje kompetencje zawodowe w oparciu o kontakty z pracownikami przedsiębiorstwa (instytucji); aktywnie uczestniczy w życiu przedsiębiorstwa wykonując zadania zawodowe właściwe dla zajmowanego stanowiska, uczy się nowych form aktywności zawodowych. 11. Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
		A.10. (A9. SN) Kultura społeczna i zawodowa	ćwiczenia	pokaz, prezentacja, ćwiczenia, testy	04. Student samodzielnie planuje i realizuje własne uczenie się przez całe życie.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE – jest gotów do:					
kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim	K1P_K03 K1P_K04 K1P_K06 K1P_K08 K1P_K09	A.10. (A9. SN) Kultura społeczna i zawodowa	ćwiczenia	pokaz, prezentacja, ćwiczenia, testy	06. Student inicjuje działania na rzecz interesu publicznego i uczestniczy w promowaniu kultury jakościowej. 07. Student wypełnia zobowiązania społeczne, współorganizuje działania na rzecz środowiska, przestrzegając zasad obowiązujących w danym środowisku
samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje, i organizacji, w których uczestniczy; przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań	K1P_K01 K1P_K02 K1P_K05 K1P_K07 K1P_K10	A.4. (A3. SN) Psychologia i etyka biznesu	ćwiczenia	prezentacja multimedialna; praca w grupach; dyskusja	06. Dbą o swój całościowy rozwój z uwzględnieniem krytycznego myślenia.
		A.10. (A9. SN) Kultura społeczna i zawodowa	ćwiczenia	pokaz, prezentacja, ćwiczenia, testy	06. Student krytycznie ocenia stan posiadanej wiedzy oraz uznaje jej rolę w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.
krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	K1P_K07 K1P_K10	B.14. (B.13.) Zarządzanie	wykład, ćwiczenia	wykład, gry kierownicze, prezentacje multimedialne, metody praktyczne - studium przypadku, projekt	08. W trakcie gier kierowniczych oraz sporządzania projektu weryfikuje swoje działania, postawy oraz poszukuje nowych, lepszych rozwiązań.
uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K1P_K01	C.20. (C.19. SN) Przedsiębiorczość	wykład, ćwiczenia, projekt	wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego - prezentacja multimedialna; metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki) – klasyczna metoda problemowa	07. Indywidualnie oraz w grupie poszukuje możliwości rozwiązywania problemów
		B.17. (C. 16. SN) Statystyka	wykład, laboratorium	prezentacja multimedialna – wykład; rozwiązywanie zadań, analiza danych z	05. Aktywnie uczestniczy w laboratorium (rozwiązuje stawiane przed nim problemy) oraz akceptuje treści wykładu i zadaje pytania, gdy ma trudności ze zrozumieniem treści.

				wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego i/lub statistica - laboratorium	
wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	K1P_K01 K1P_K02 K1P_K03	A.5. (A4. SN) Geografia ekonomiczna	wykład	wykład multimedialny studia literaturowe studium przypadku na przykładzie wybranej gminy, starostwa, województwa	05. Postępuje etycznie i racjonalnie w działaniach kształtujących ład przestrzenny na poziomie lokalnym i regionalnym.
inicjowania działania na rzecz interesu publicznego	K1P_K04 K1P_K06 K1P_K08 K1P_K09	B.16. (B.15 SN) Podstawy prawa	wykład, ćwiczenia	wykład informacyjny, wykład problemowy – połączone z prezentacją multimedialną. analiza tekstów z dyskusją	05. Akceptuje konieczność przestrzegania prawa w swojej działalności zawodowej, dbając o wizerunek firmy.
myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K1P_K05 K1P_K06 K1P_K07	C.20. (C.19. SN) Przedsiębiorczość	wykład, ćwiczenia, projekt	wykład informacyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego - prezentacja multimedialna; metody praktyczne (studium przypadków z zakresu poruszanej tematyki) – klasyczna metoda problemowa	08. Identyfikuje ograniczenia społeczne w rozwoju przedsiębiorczości.
		B.17. (B.16. SN) Statystyka	wykład, laboratorium	prezentacja multimedialna – wykład; rozwiązywanie zadań, analiza danych z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego i/lub statistica - laboratorium	06. Samodzielnie poszukuje rozwiązań stawianych problemów.
odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym:	K1P_K01 K1P_K03 K1P_K08	A.2. (A1. SN) Język angielski	ćwiczenia	praca z tekstem, dyskusja, burza mózgów, samodzielne dochodzenie	06. Student jest wrażliwy na potencjalne problemy etyczne w międzynarodowym środowisku pracy i dąży do konstruktywnego porozumiewania się z przedstawicielami innych kultur, unikania lub

• przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych,				do wiedzy, ćwiczenia przedmiotowe, gry dydaktyczne, praca w grupach, analiza przypadków, analiza SWOT, symulacja lub drama	minimalizacji konfliktów oraz efektywnego ich rozwiązywania.
• dbałości o dorobek i tradycje zawodu	K1P_K07 K1P_K09	B.14. (B.13. SN) Zarządzanie	wykład, ćwiczenia	wykład, gry kierownicze, prezentacje multimedialne, metody praktyczne - studium przypadku, projekt	09. Pracując w trakcie opracowywania projektu w grupie wpływa na kształtowanie kultury osobistej w środowisku pracy.

W procesie kształcenia na kierunku studiów *Ekonomia*, duży nacisk kładziony jest na stosowanie aktywizujących metod kształcenia oraz operacjonalizację wiedzy studentów. W ramach większości przedmiotów studenci przygotowują prezentacje, uczestniczą w warsztatach, realizują projekty, prace pisemne, przygotowują wystąpienia ustne, realizują zadania praktyczne o charakterze symulacyjnym. Ciągła realizacja zasady łączenia teorii z praktyką oraz zróżnicowanie form organizacji pracy: indywidualna, zespołowa (zespoły zadaniowe, projektowe) sprawia, że studenci rozwijają swoją samodzielność oraz umiejętność pracy w grupie, kompetencje społeczne i lepiej rozumieją stojące przed nimi zadania związane z realizacją procesu samokształcenia. Do głównych metod wykorzystywanych w trakcie zajęć ze studentem należą:

- metody podające – wykłady informacyjne, problemowe;
- metody poszukujące – metoda problemowa i sytuacyjna, „burza mózgów”, praca indywidualna i grupowa, analiza różnych źródeł wiedzy itp.;
- metody eksponujące – prezentacje multimedialne, pokazy;
- obserwacja - wykorzystywana do realizacji efektów uczenia się w zakresie analizy zjawisk społecznych, powiązanych z różnymi obszarami ekonomii;
- dyskusja - wykorzystywana do realizacji efektów uczenia się w zakresie języków obcych, posługiwania się językiem specjalistycznym, czy zawodowym; dotyczących zagadnień szczególnie w zakresie ekonomii oraz w zakresie procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego; jak również w zakresie przekonywania, negocjowania i rozwiązywania konfliktów w sytuacjach kryzysowych; przekazywania i obrony własnych poglądów nie tylko w sprawach zawodowych oraz uświadamiania ważności postępowania etycznego w ramach wyznaczonych stanowisk organizacyjnych i społecznych;
- praca indywidualna, grupowa, analiza źródeł, studium przypadku, konsultacje - wykorzystywane do kształcenia w zakresie realizowania efektów uczenia się przypisanych do praktyk zawodowych w kontekście zadań zleconych przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji;
- prezentacja multimedialna, esej, referat - wykorzystywane do realizacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania wystąpień ustnych i prac pisemnych, w języku polskim i (lub) w języku obcym, w zakresie ekonomii, analizy i zastosowań zasad prawnych oraz procedur;
- sytuacyjna - wykorzystywana do realizacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności kierowania procesami gospodarczymi na różnych szczeblach; prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych.

W proces kształcenia włączani są najlepsi praktycy, którzy realizują liczne przedmioty, co pozwala na ścisłe wiązanie procesu kształcenia w Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Studenci uzyskują też w ten sposób możliwość zapoznania się z aktualnymi problemami praktycznymi związanymi z funkcjonowaniem przedsiębiorstw i instytucji na rynku pracy. Studenci kierunku studiów *Ekonomia* już od I roku mają możliwość uczestniczenia działalności koła naukowego *Seneka* oraz brania aktywnego udziału w życiu Uczelni i wolontariacie.

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Proces kształcenia na kierunku *Ekonomia* realizowany jest poprzez prowadzenie zajęć bezpośrednio na terenie uczelni (dla studentów studiów stacjonarnych) oraz z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w przypadku studentów studiów niestacjonarnych). Efektywna realizacja zajęć w formie zdalnej przez nauczycieli akademickich możliwa jest dzięki doświadczeniu i wiedzy jaką zdobyli w okresie pandemii Covid-19, kiedy to wcześniej stosowana forma nauczania musiała zostać zmieniona w trybie natychmiastowym. Przejście na zdalny tryb nauczania w marcu 2020 roku, wymagało realizacji wielu skoordynowanych działań. Przede wszystkim Dyrekcja Instytutu musiała dokonać weryfikacji, które z przedmiotów objętych programem studiów, można realizować w trybie zdalnym. Proces weryfikacji uwzględniał przede wszystkim specyfikę przedmiotów, a także wynikające z niej efekty uczenia się. Uczelnia dokonała również weryfikacji dostępnych możliwości prowadzenia kształcenia zdalnego. Sprawne przejście na tryb

zdalny wymagało wprowadzenia szeregu aktów prawa uczelnianego dotyczących między innymi: wytycznych do realizacji kształcenia w formie zdalnej, przeprowadzania zaliczeń oraz egzaminów, przygotowywania i przekazywania materiałów do prowadzenia zajęć dydaktycznych, dokumentowania i archiwizowania. Zapewnienie ciągłości kształcenia wymagało zaangażowania wszystkich pracowników ANS w Elblągu. Dyrektorzy Instytutów na bieżąco koordynowali oraz kontrolowali sposób realizacji zajęć, jednocześnie służyli pomocą wykładowcom, którzy tej pomocy zdalnej potrzebowali. Równocześnie z przejściem na tryb kształcenia zdalnego, organizowała szkolenia dla wykładowców oraz studentów z platformy Moodle oraz z narzędzia Zoom czy w kolejnych latach MS Teams.

Obecnie na kierunku *Ekonomia* z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość prowadzone są zajęcia dydaktyczne realizowane w ramach wykładów dla studentów studiów niestacjonarnych. Głównym narzędziem wykorzystywanym w procesie kształcenia zdalnego jest platforma MS Teams. Dodatkowo jako narzędzie wspomagające wykorzystywana jest platforma Moodle, umożliwiająca przekazywanie materiałów dydaktycznych, sprawdzanie na bieżąco wiedzy studentów za pomocą testów sprawdzających. Organizacja zajęć dla studentów studiów niestacjonarnych umożliwia im korzystanie z narzędzi informatycznych niezbędnych do realizacji zajęć w trybie zdalnym bezpośrednio w domu. Plan studiów niestacjonarnych zakłada bowiem, iż studenci przebywają na terenie uczelni w piątek i sobotę, realizując w tym czasie zajęcia w ramach wykładów, laboratoriów i projektów. Zajęcia dydaktyczne w formie wykładów realizowane są natomiast w niedzielę. Zaliczenie końcowe wykładów następuje w sposób określony w karcie przedmiotu, każdorazowo na terenie Uczelni. Liczba punktów ECTS w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wynosi 18 ECTS (dla specjalności FiRP i EPL) oraz 16 (dla specjalności EM) – co stanowi 8% całkowitej liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

Dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Realizowany na kierunku *Ekonomia* proces uczenia się dostosowany jest do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w szczególności do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Uwzględnia on również możliwość realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością określa Regulamin studiów (Zał. nr 3). Studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o dostosowanie przebiegu zajęć oraz zaliczeń i egzaminów do indywidualnych potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności, w szczególności do:

- otrzymywania materiałów dydaktycznych od prowadzącego zajęcia w formie uzgodnionej z prowadzącym zajęcia;
- zgody na nagrywanie przebiegu zajęć;
- korzystania z dostępnego w Uczelni specjalistycznego sprzętu umożliwiającego lub ułatwiającego uczenie się (m.in. lupy, powiększalniki, notesy brajlowskie, specjalistyczne programy komputerowe);
- zmiany formy zaliczeń i egzaminów z pisemnych na ustne lub z ustnych na pisemne;
- wydłużenia czasu zaliczania lub czasu zdawania egzaminu;
- korzystania z sali egzaminacyjnej dostępnej dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim;
- innych, wynikających z rodzaju niepełnosprawności studenta.

Decyzje w sprawie dostosowania zajęć oraz zaliczeń i egzaminów do indywidualnych potrzeb niepełnosprawnego podejmuje Dyrektor Instytutu na pisemny wniosek studenta.

Ewidencję studentów z niepełnosprawnością prowadzi Pełnomocnik Rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami. Studenci posiadający orzeczenie właściwego organu potwierdzające stopień niepełnosprawności lub dokument równoważny mogą ubiegać się o wsparcie w postaci niepieniężnej

na zasadach określonych w Regulaminie przyznawania wsparcia studentom niepełnosprawnym w ramach dotacji budżetowej na zadania związane z zapewnieniem warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.

W celu zwiększenia możliwości udziału osób z niepełnosprawnościami w zajęciach programowych wychowania fizycznego, zostały opracowane karty przedmiotu dla studentów z ograniczoną i całkowitą niezdolnością do wykonywania ćwiczeń ruchowych.

Pracownicy uczelni – naukowcy i dydaktyczni rokrocznie zachęceni są do udziału w bezpłatnych cyklach szkoleniowych, szkoleniach on-line, organizowanych m.in. przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, poświęcony dostępności uczelni dla osób z niepełnosprawnościami. Tematyka kursów dotyczy wielu aspektów wspierania studentów z niepełnosprawnościami w procesie edukacyjnym, w tym m.in.:

- świadomość niepełnosprawności;
- dostosowywanie materiałów dydaktycznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzroku;
- wsparcie studenta z niepełnosprawnością;
- wykorzystanie bezpłatnego oprogramowania wspierającego studentów i pracowników niepełnosprawnych;
- adaptowanie grafik do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących.

Realizację programu studiów w ramach indywidualnego toku reguluje §15 Regulaminu studiów (Zał. nr 3), zgodnie z którym student ma możliwość wnioskowania o organizację indywidualnego toku studiów (ITS), który polega na ustaleniu indywidualnych terminów odbywania zajęć wynikających z programu studiów. Organizacja indywidualnego toku studiów następuje na wniosek skierowany do Dyrektora Instytutu przez studenta, który spełnia jeden z następujących warunków:

- zaliczył co najmniej pierwszy rok studiów i jego średnia ocena w ostatnich dwóch semestrach poprzedzających wniosek, wynosiła co najmniej 4,5;
- sytuacja życiowa studenta nie pozwala na uczęszczanie na zajęcia i zaliczanie przedmiotów zgodnie z planem studiów, w szczególności z powodu:
 - niepełnosprawności, choroby lub innej trudnej sytuacji życiowej,
 - odbywania studiów na więcej niż jednym kierunku studiów,
 - uzupełniania różnic programowych wynikających z odbywania części programu studiów poza Uczelnią,
 - innych uzasadnionych okoliczności.

Zgodnie z Regulaminem studiów – w przypadku studiów stacjonarnych – nie można odmówić zgody na odbywanie studiów na określonym kierunku i poziomie według indywidualnego toku studiów, aż do czasu ich ukończenia, studentce w ciąży i studentowi będącemu rodzicem. Student ubiegający się o indywidualny tok studiów przedstawia Dyrektorowi Instytutu do zaakceptowania warunki zaliczenia przedmiotów przewidzianych w programie studiów określone przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. Indywidualny tok studiów nie może powodować wydłużenia czasu trwania studiów ponad normatywny, na określonym kierunku studiów. Organizację indywidualnego toku studiów opracowuje się na semestr. W Instytucie Ekonomicznym student ubiegający się o indywidualny tok studiów przedstawia Dyrektorowi Instytutu do zaakceptowania harmonogram zaliczeń i egzaminów z przedmiotów przewidzianych w programie studiów oraz warunki zaliczeń tych przedmiotów wskazane przez prowadzących je nauczycieli akademickich. Na podstawie tego dokumentu Dyrektor Instytutu podejmuje ostateczną decyzję w sprawie wyrażenia zgody na organizację indywidualnego toku studiów.

Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

Realizacja programu studiów na kierunku *Ekonomia* odbywa się w ramach modułów zajęć obejmujących moduł kształcenia ogólnego, moduł przedmiotów podstawowych, kierunkowych oraz specjalnościowych. Zgodnie z harmonogramem realizacji programu studiów zajęcia z modułu

przedmiotów ogólnych odbywają się przede wszystkim w I i II semestrze, z modułu przedmiotów podstawowych – w semestrze I i II, z modułu przedmiotów kierunkowych – w III i IV, zaś z modułu przedmiotów specjalnościowych – w V-VII semestrze. Dodatkowo w semestrach od I do V studenci mają możliwość wyboru przedmiotów z listy przedmiotów do wyboru w danym semestrze. Liczba wybieranych przedmiotów wynosi w semestrach I-IV 3, zaś w semestrze V studenci wybierają 1 przedmiot z listy przedmiotów prowadzonych w języku angielskim. W tabeli 4 przedstawiono udział procentowy godzin modułów zajęć dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Tabela 4. Udział procentowy godzin modułów zajęć na kierunku *Ekonomia*

Lp.	Nazwa modułu	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		l. godzin [h]	%	l. godzin [h]	%
1	PRZEDMIOTY OGÓLNE	428	21	237	18
2	PRZEDMIOTY PODSTAWOWE	420	21	330	25
3	PRZEDMIOTY KIERUNKOWE	375	18	237	18
4	PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE (moduł wybieralny + do wyboru + przygotowanie pracy dyplomowej)	810	40	516	39

W ramach każdego z modułu prowadzone są zajęcia dydaktyczne w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów i projektów, które wymagają bezpośredniego udziału nauczyciela. Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi:

- dla studiów stacjonarnych 133 (52,6%);
- dla studiów niestacjonarnych 86 (40,4%)

Łączna Liczba godzin dydaktycznych na studiach: stacjonarnych wynosi 2033 h, zaś na studiach niestacjonarnych 1320 h (65% liczby godzin zajęć na studiach stacjonarnych). Wykłady na studiach stacjonarnych stanowią średnio 31% wszystkich zajęć dydaktycznych, ćwiczenia 47%, a laboratoria i projekty 22%. Natomiast na studiach niestacjonarnych wykłady stanowią średnio 30% zajęć dydaktycznych, ćwiczenia 46%, zaś laboratoria i projekty 24%. Zajęcia ćwiczeniowe, laboratoryjne, a także projektowe powiązane są z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć kształtującym umiejętności praktyczne wynosi średnio na kierunku *Ekonomia* 147 ECTS (68,2%).

Dobór form zajęć, proporcja liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność poszczególnych grup studenckich

W poniższych tabelach przedstawiono strukturę form zajęć w modułach kształcenia, proporcję liczby godzin przypisanych poszczególnym formom w podziale na specjalności oraz liczbę studentów dla każdej z 4 specjalności z podziałem na studia stacjonarne i niestacjonarne. Ze względu na to, że wybór specjalności następuje po ukończeniu 1 roku studiów w tabeli 5 przedstawiono ogólną liczbę studentów 1 roku kierunku *Ekonomia*.

Tabela 5. Liczba studentów na kierunku studiów *Ekonomia*, studia stacjonarne, 1 rok

Liczba studentów kierunku <i>Ekonomia</i> studia stacjonarne w r. a. 2024/2025		podział na grupy zajęciowe			
		wykład	ćwiczenia	laboratoria	Projekt
2024/2025 (I rok)	39	1	2	3	3

Na wykładach liczba studentów nie przekracza łącznie 60 studentów, ćwiczenia odbywają się w grupach liczących nie więcej niż 30 studentów, natomiast zajęcia laboratoryjne dostosowane są do

wymogów pracowni liczących 18 lub 28 stanowisk komputerowych. Mała liczebność grup ćwiczeniowych, laboratoryjnych czy projektowych, sprawia, że proces rozwijania umiejętności praktycznych oraz budowanie kompetencji społecznych, zorganizowane są w sposób pozwalający na bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, zapewniając tym samym realizację zakładanych efektów uczenia się.

Tabela 6. Struktura form zajęć w modułach kształcenia na specjalności *ekonomika menedżerska*, studia stacjonarne

Lp.	Nazwa modułu		Ogólnie liczba godzin							
			w tym							
			w	%	ć	%	l	%	p	%
A	PRZEDMIOTY OGÓLNE	428	64	3%	304	15%	30	1%	30	1%
B	PRZEDMIOTY PODSTAWOWE	420	195	10%	150	7%	60	3%	15	1%
C	PRZEDMIOTY KIERUNKOWE	375	160	8%	170	8%	15	1%	30	1%
D	Moduł wybieralny: EM	375	120	6%	145	7%	50	2%	60	3%
E	PRZEDMIOTY DO WYBORU	390	120	6%	165	8%	90	4%	15	1%
F	PRZYGOTOWANIE PRACY DYPLOMOWEJ	45	0	0%	0	0%	0	0%	45	2%
RAZEM A+B+C+D+E+F		2033	659	32%	934	46%	245	12%	195	10%

Tabela 7. Liczba studentów na kierunku studiów *Ekonomia*, specjalność *ekonomika menedżerska* studia stacjonarne

Liczba studentów <i>EM</i> studia stacjonarne w r. a. 2024/2025		podział na grupy zajęciowe			
		wykład	ćwiczenia	laboratoria	Projekt
2023/2024 (II rok)	27	1	1	1	1
2021/2022 (IV rok)	9	1	1	1	1

Tabela 8. Struktura form zajęć w modułach kształcenia na specjalności *ekonomika menedżerska*, studia niestacjonarne

Lp.	Nazwa modułu		Ogólnie liczba godzin							
			w tym							
			w	%	ć	%	l	%	p	%
A	PRZEDMIOTY OGÓLNE	237	33	3%	156	12%	30	2%	18	1%
B	PRZEDMIOTY PODSTAWOWE	330	129	10%	132	10%	60	5%	9	1%
C	PRZEDMIOTY KIERUNKOWE	237	96	7%	108	8%	15	1%	18	1%
D	Moduł wybieralny: EM	237	72	5%	99	8%	30	2%	36	3%
E	PRZEDMIOTY DO WYBORU	234	72	5%	99	8%	54	4%	9	1%
F	PRZYGOTOWANIE PRACY DYPLOMOWEJ	45	0	0%	0	0%	0	0%	45	3%
RAZEM A+B+C+D+E+F		1320	402	31%	594	45%	189	14%	135	10%

Tabela 9. Liczba studentów na kierunku studiów *Ekonomia*, specjalność *ekonomika menedżerska* studia niestacjonarne

Liczba studentów <i>EM</i> studia niestacjonarne w r. a. 2024/2025		podział na grupy zajęciowe			
		wykład	ćwiczenia	laboratoria	Projekt
2023/2024 (II rok)	20	1	1	1	1

Tabela 10. Struktura form zajęć w modułach kształcenia na specjalności *media społecznościowe w biznesie*, studia stacjonarne

Lp.	Nazwa modułu		Ogólnie liczba godzin							
			w tym							
			w	%	ć	%	l	%	p	%
A	PRZEDMIOTY OGÓLNE	428	64	3%	304	15%	30	1%	30	1%
B	PRZEDMIOTY PODSTAWOWE	420	195	10%	150	7%	60	3%	15	1%
C	PRZEDMIOTY KIERUNKOWE	375	160	8%	170	8%	15	1%	30	1%
D	Moduł wybieralny: MSwB	375	115	6%	60	3%	140	7%	60	3%
E	PRZEDMIOTY DO WYBORU	390	120	6%	205	10%	50	3%	15	1%
F	PRZYGOTOWANIE PRACY DYPLOMOWEJ	45	0	0%	0	15%	0	0%	45	2%
RAZEM A+B+C+D+E+F		2033	654	32%	889	44%	295	15%	195	10%

Tabela 11. Liczba studentów na kierunku studiów *Ekonomia*, specjalność *media społecznościowe w biznesie*, studia stacjonarne

Liczba studentów <i>MSwB</i> studia stacjonarne w r. a. 2024/2025		podział na grupy zajęciowe			
		wykład	ćwiczenia	laboratoria	Projekt
2022/2023 (III rok)	12	1	1	1	1

Tabela 12. Struktura form zajęć w modułach kształcenia na specjalności *finanse i rachunkowość przedsiębiorstw*, studia stacjonarne

Lp.	Nazwa modułu		Ogólnie liczba godzin							
			w tym							
			w	%	ć	%	l	%	p	%
A	PRZEDMIOTY OGÓLNE	428	64	3%	304	15%	30	1%	30	1%
B	PRZEDMIOTY PODSTAWOWE	420	195	10%	150	7%	60	3%	15	1%
C	PRZEDMIOTY KIERUNKOWE	375	160	8%	170	8%	15	1%	30	1%
D	Moduł wybieralny: FiRP	375	140	7%	215	11%	20	1%	0	0%
E	PRZEDMIOTY DO WYBORU	390	105	5%	180	9%	105	5%	0	0%
F	PRZYGOTOWANIE PRACY DYPLOMOWEJ	45	0	0%	0	0%	0	0%	45	2%
RAZEM A+B+C+D+E+F		2033	664	32%	1019	50%	230	11%	120	6%

Tabela 13. Liczba studentów na kierunku studiów *Ekonomia*, specjalność *finanse i rachunkowość przedsiębiorstw*, studia stacjonarne

Liczba studentów <i>FiRP</i> studia stacjonarne w r. a. 2024/2025		podział na grupy zajęciowe			
		wykład	ćwiczenia	laboratoria	Projekt
2022/2023 (III rok)	16	1	1	1	1

Tabela 14. Struktura form zajęć w modułach kształcenia na specjalności *finanse i rachunkowość przedsiębiorstw*, studia niestacjonarne

Lp.	Nazwa modułu		Ogólnie liczba godzin							
			w tym							
			w	%	ć	%	l	%	p	%
A	PRZEDMIOTY OGÓLNE	237	33	3%	156	12%	30	2%	18	1%
B	PRZEDMIOTY PODSTAWOWE	330	129	10%	132	10%	60	5%	9	1%
C	PRZEDMIOTY KIERUNKOWE	237	96	7%	108	8%	15	1%	18	1%
D	Moduł wybieralny: FiRP	237	84	6%	141	11%	12	1%	0	0%
E	PRZEDMIOTY DO WYBORU	234	63	5%	108	8%	63	5%	0	0%
F	PRZYGOTOWANIE PRACY DYPLOMOWEJ	45	0	0%	0	0%	0	0%	45	3%
RAZEM A+B+C+D+E+F		1320	405	31%	645	49%	180	14%	90	7%

Tabela 15. Liczba studentów na kierunku studiów *Ekonomia*, specjalność *finanse i rachunkowość przedsiębiorstw*, studia niestacjonarne

Liczba studentów <i>FiRP</i> studia niestacjonarne w r. a. 2024/2025		podział na grupy zajęciowe			
		wykład	ćwiczenia	laboratoria	Projekt
2022/2023 (III rok)	14	1	1	1	1

Tabela 16. Struktura form zajęć w modułach kształcenia na specjalności *ekonomika procesów logistycznych*, studia stacjonarne

Lp.	Nazwa modułu		Ogólnie liczba godzin							
			w tym							
			w	%	ć	%	l	%	p	%
A	PRZEDMIOTY OGÓLNE	428	64	3%	304	15%	30	1%	30	1%
B	PRZEDMIOTY PODSTAWOWE	420	195	10%	150	7%	60	3%	15	1%
C	PRZEDMIOTY KIERUNKOWE	375	160	8%	170	8%	15	1%	30	1%
D	Moduł wybieralny: EPL	375	165	8%	135	7%	30	1%	45	2%
E	PRZEDMIOTY DO WYBORU	390	75	4%	165	8%	150	7%	0	0%
F	PRZYGOTOWANIE PRACY DYPLOMOWEJ	45	0	0%	0	0%	0	0%	45	2%
RAZEM A+B+C+D+E+F		2033	659	32%	924	46%	285	13%	165	9%

Tabela 17. Liczba studentów na kierunku studiów *Ekonomia*, specjalność *ekonomika procesów logistycznych*, studia stacjonarne

Liczba studentów EPL studia stacjonarne w r. a. 2024/2025		podział na grupy zajęciowe			
		wykład	ćwiczenia	laboratoria	Projekt
2023/2024 (II rok)	16	1	1	1	1
2022/2023 (III rok)	11	1	1	1	1
2021/2022 (IV rok)	8	1	1	1	1

Tabela 18. Struktura form zajęć w modułach kształcenia na specjalności *ekonomika procesów logistycznych*, studia niestacjonarne

Lp.	Nazwa modułu		Ogólnie liczba godzin							
			w tym							
			w	%	ć	%	l	%	p	%
A	PRZEDMIOTY OGÓLNE	237	33	3%	156	12%	30	2%	18	1%
B	PRZEDMIOTY PODSTAWOWE	330	129	10%	132	10%	60	5%	9	1%
C	PRZEDMIOTY KIERUNKOWE	237	96	7%	108	8%	15	1%	18	1%
D	Moduł wybieralny: EPL	237	99	8%	81	6%	24	2%	33	3%
E	PRZEDMIOTY DO WYBORU	234	63	5%	96	7%	75	6%	0	0%
F	PRZYGOTOWANIE PRACY DYPLOMOWEJ	45	0	0%	0	0%	0	0%	45	3%
RAZEM A+B+C+D+E+F		1320	420	32%	573	43%	204	15%	123	9%

Tabela 19. Liczba studentów na kierunku studiów *Ekonomia*, specjalność *ekonomika procesów logistycznych*, studia niestacjonarne

Liczba studentów EPL studia niestacjonarne w r. a. 2024/2025		podział na grupy zajęciowe			
		wykład	ćwiczenia	laboratoria	Projekt
2022/2023 (III rok)	13	1	1	1	1

Organizacja praktyk zawodowych

W procesie kształcenia na kierunku *Ekonomia* istotną rolę odgrywają praktyki zawodowe. Zasady praktyk w Instytucie Ekonomicznym w ogólnym zarysie reguluje Regulamin studiów (Zał. nr 3). W świetle § 27 1. Regulaminu studiów zaliczenie praktyk zawodowych jest warunkiem zaliczenia semestru, w którym odbywają się praktyki.

Zgodnie ze zmianami Regulaminu studiów Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu (Uchwała Nr 17/2024 Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu z dnia 26 kwietnia 2024 roku w sprawie zmiany Regulaminu studiów Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu (Zał. nr 4) na poczet praktyki zawodowej można zaliczyć czynności wykonywane przez studenta w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie dla praktyk zawodowych. Przez zatrudnienie rozumie się wykonywanie czynności również na podstawie umowy cywilnoprawnej, a także prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Procedura takiego zaliczenia praktyki jest wszczynana na pisemny wniosek studenta, zawierający dokumentację potwierdzającą wykonanie czynności zgodnych z programem praktyki zawodowej. Merytorycznej oceny wniosku dokonuje komisja powołana przez Dyrektora Instytutu wskazująca, które efekty uczenia się zostały osiągnięte lub wymagają uzupełnienia i w jakim zakresie. Decyzję w ww. sprawie podejmuje Dyrektor Instytutu. Uzupełnienie brakujących efektów uczenia się

odbywa się zgodnie z regulaminem praktyk zawodowych dla danego kierunku studiów, pod nadzorem uczelnianego i zakładowego opiekuna praktyki.

Szczegółowe zasady dotyczące realizacji praktyki zawodowej na kierunku *Ekonomia* zostały określone w Regulaminie praktyk zawodowych w Instytucie Ekonomicznym (Zał. nr 5). Zgodnie z regulaminem praktyka zawodowa na pierwszym stopniu studiów realizowana jest na VI semestrze toku studiów w wymiarze 6 miesięcy, 720 h zegarowych tj. 960 h planu studiów (nie więcej niż 8 godzin dziennie). W trakcie realizacji planu praktyki zawodowej, studenci mają obowiązek uczestnictwa w seminarium dyplomowym, w wymiarze 15 godzin w semestrze. Praktyki zawodowe odbywają się w oparciu o Porozumienie w sprawie praktyk zawodowych zawarte pomiędzy ANS w Elblągu, zwaną dalej „Uczelnią” a wybranymi w kraju i za granicą jednostkami organizacyjnymi (zakładami pracy). Praktyka zawodowa może być również realizowana w ramach umowy o pracę, w ramach stażu, wolontariatu, umowy cywilno-prawnej, prowadzenia działalności gospodarczej lub w oparciu o dokumentację zgodną z programem „Erasmus+”. Praktyka zawodowa może być realizowana w jednostce organizacyjnej wskazanej i uzgodnionej przez Uczelnię lub w jednostce organizacyjnej zaproponowanej i uzgodnionej przez studenta. Miejsce odbywania praktyki zawodowej powinno być uzgodnione z opiekunem praktyk zawodowych przed rozpoczęciem praktyki pod rygorem braku zaliczenia praktyki wynikającej z programu studiów. Wybór miejsca odbywania praktyki zawodowej i charakter wykonywanej przez studenta pracy powinien być zgodny z kierunkiem studiów i umożliwiać zdobycie efektów uczenia się zakładanych dla praktyki zawodowej. W przypadku zastrzeżeń studenta, co do decyzji opiekuna praktyk zawodowych dotyczącej miejsca odbywania praktyki, ostateczną decyzję o miejscu jej odbywania podejmuje Dyrektor Instytutu. Przed rozpoczęciem praktyki zawodowej student zobligowany jest dostarczyć opiekunowi potwierdzony przez Zakład Pracy Ramowy plan praktyki zawodowej. Z ramienia uczelni koordynatorem wszystkich prac związanych z organizacją i przebiegiem praktyk zawodowych jest uczelniany opiekun praktyk zawodowych, który jest powoływany przez Rektora ANS w Elblągu. Praktyki zawodowe mogą odbywać się w następujących warunkach:

- student, który wykonuje bądź w okresie ostatnich 3 lat wykonywał pracę zawodową, prowadził własną działalność gospodarczą, odbywał staż lub wolontariat, a jego zakres obowiązków zawodowych jest/był zgodny z programem praktyki zawodowej, może realizować praktykę zawodową w ramach wykonywanych obowiązków lub wystąpić z wnioskiem o zaliczenie na jej poczet wykonywanych czynności zawodowych,
- na zasadzie zwykłego trybu praktyk.

Student, który odbywać będzie praktykę zawodową w ramach wykonywanej pracy zawodowej bądź występujący z wnioskiem o jej zaliczenie zobligowany jest do przedłożenia odpowiednio: zaświadczenia o zatrudnieniu i zakresu obowiązków (opisu stanowiska pracy) wykonywanych w ramach zatrudnienia, prowadzonej działalności gospodarczej, stażu lub wolontariatu oraz zaświadczenia z CEIDG lub odpisu z KRS albo innych dokumentów, na podstawie których można ocenić nabycie efektów uczenia się przewidzianych dla praktyki zawodowej. Dokumentację student ma obowiązek dostarczyć w terminie 60 dni przed rozpoczęciem praktyki zawodowej. Merytoryczną ocenę złożonego wniosku studenta dokonuje Komisja do zaliczania praktyk zawodowych, właściwa dla kierunku studiów w terminie do 30 dni przed rozpoczęciem praktyki zawodowej przez studenta. Ostateczną decyzję co do uznania efektów uczenia się podejmuje Dyrektor Instytutu.

Egzamin z praktyki zawodowej warunkuje zaliczenie semestru, w którym odbywają się praktyki zawodowe oraz uzyskanie rejestracji na ostatni semestr studiów i dopuszczenie studenta do egzaminu dyplomowego. Przedłużenie czasu trwania praktyki zawodowej obowiązującej na studiach I stopnia jest możliwe na okres do dwóch miesięcy po zaplanowanym dniu zakończenia praktyki zawodowej. Praktyka zawodowa jest integralną częścią programu kształcenia i kończy się egzaminem. Celem praktyki zawodowej jest doskonalenie umiejętności wykorzystania w praktyce wiedzy zdobytej w trakcie studiów w zakresie procesów i zjawisk zachodzących podmiotach gospodarczych i ich otoczeniu a także doskonalenie umiejętności z zakresu tworzenia i modyfikowania struktur organizacyjnych i systemów zarządzania organizacją i/lub umiejętności tworzenia przedsięwzięć gospodarczych.

Miejsca praktyk powinny być zgodne z kierunkiem studiów. Instytucje, w których odbywają się praktyki wybierane są przez samych studentów w drodze samodzielnego poszukiwania oraz propozycji jednostek, które zgłaszają chęć przyjęcia studentów na okres praktyki. Studenci w ramach praktyk poznają zasady funkcjonowania, organizację pracy, rolę i zadania realizowane zarówno przez administrację publiczną oraz podmioty prywatne (w zależności od specjalności). Poprzez zdobywane doświadczenia uczą się wykonywania samodzielnych i zespołowych zadań. Ponadto weryfikują i konfrontują zdobytą w czasie studiów wiedzę z praktyką, poznają własne możliwości na rynku pracy. W trakcie praktyki studenci mają też możliwość pozyskania informacji wykorzystywanych podczas pisanie pracy dyplomowej. W przypadku, gdy osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się nie jest możliwe na jednym stanowisku pracy, dopuszcza się realizację praktyki na kilku stanowiskach pracy bądź w różnych zakładach pracy. W przypadku, kiedy student wyjeżdża za granicę w ramach programów unijnych, praktykę zawodową zobowiązany jest zaliczyć we wcześniejszym lub późniejszym terminie. Zgoda na przesunięcie terminu praktyki jest udzielana przez Dyrektora Instytutu na pisemny wniosek studenta po zasięgnięciu opinii opiekuna praktyk. W ostatnich latach nie było takiego przypadku, aby student realizował praktykę za granicą.

W trakcie trwania praktyki zawodowej przewiduje się hospitacje dokonywane przez uczelnianego opiekuna praktyk zawodowych lub osobę wskazaną przez Dyrektora Instytutu. Za ustalenie harmonogramu hospitacji na danym kierunku studiów oraz wskazanie instytucji, w których przeprowadzane będą hospitacje praktyk zawodowych odpowiada Dyrektor Instytutu w porozumieniu z uczelnianymi opiekunami praktyk zawodowych. Hospitacje praktyk zawodowych polegają na sprawdzeniu (osobistym, telefonicznym lub z wykorzystaniem innych środków komunikacji na odległość), czy student realizuje praktykę zgodnie z programem studiów i regulaminem organizacji praktyk zawodowych oraz czy praktyka umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych dla tej formy zajęć. Z każdej przeprowadzonej hospitacji sporządza się protokół. W przypadku, gdy hospitacje prowadzi inna osoba, niż uczelniany opiekun praktyk zawodowych sporządzony protokół z hospitacji przekazuje bezpośrednio do Dyrektora Instytutu. Wnioski z hospitacji praktyk podlegają przedstawieniu na posiedzeniu Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i stanowią podstawę do doskonalenia procesu kształcenia w instytucie.

W terminie do 7 dni po zakończeniu praktyki zawodowej, student składa do opiekuna praktyk zawodowych Raport z przebiegu praktyki zawodowej podpisanego przez zakładowego opiekuna praktyk oraz Zaświadczenie odbycia praktyki zawodowej, w którym opiekun zakładowy poświadczają odbycie praktyki i wystawia ocenę. W wyjątkowych przypadkach, kiedy student nie ma możliwości realizacji praktyki zawodowej i jej zaliczenia z przyczyn niezależnych od studenta, decyzję o przedłużeniu terminu jej realizacji i zaliczenia podejmuje, na pisemny wniosek studenta i po zasięgnięciu opinii opiekuna praktyk zawodowych, Dyrektor Instytutu.

Praktyka zawodowa podlega zaliczeniu w formie egzaminu ustnego z oceną. Egzamin z praktyki zawodowej odbywa się przed Komisją egzaminacyjną powoływaną przez Dyrektora Instytutu Ekonomicznego na podstawie Wytycznych Dyrektora Instytutu Ekonomicznego w sprawie wyznaczenia Komisji do zaliczenia praktyk zawodowych (Załącznik nr 6). W skład Komisji wchodzi: Przewodniczący, opiekun praktyk zawodowych oraz nauczyciel akademicki związany z kierunkiem studiów. Spośród członków Komisji egzaminacyjnych Dyrektor Instytutu powołuje przewodniczącego Komisji egzaminacyjnych ds. praktyk. Pytania egzaminacyjne w postaci mini zadań zawodowych przygotowuje uczelniany opiekun praktyk zawodowych w porozumieniu z zakładowym opiekunem praktyk. W przypadku egzaminu z praktyki zawodowej dotyczącego studentów odbywających praktykę zawodową w ramach wykonywanej pracy zawodowej pytania egzaminacyjne przygotowuje Komisja ds. praktyk zawodowych właściwa dla kierunku studiów. Terminy egzaminu z praktyki zawodowej wyznacza przewodniczący Komisji egzaminacyjnych ds. praktyk zawodowych w porozumieniu z opiekunami praktyk zawodowych. Opiekun praktyki zawodowej potwierdza zaliczenie praktyki zawodowej odpowiednim wpisem do systemu komputerowego USOS. Wpis do systemu komputerowego USOS musi zostać zrealizowany do ostatniego dnia sesji poprawkowej semestru, w którym praktyka zawodowa była realizowana. Wykonywanie funkcji opiekuna praktyk zawodowych i udział w Komisjach egzaminacyjnych ds. praktyk uwzględnia się w okresowej ocenie

nauczycieli akademickich. Wszystkie informacje o praktykach znajdują się na stronie: <https://ans-elblag.pl/praktyki-zawodowe.html>

W latach 2023-2024 studenci kierunku *Ekonomia* odbywali praktyki zawodowe m.in. w Info Power Sp. z o.o.; Adro Invest; Brain Point Sp. z o.o.; Telewizja Elbląska TRUSO TV; Biuro rachunkowe Ekspert; Autotech; Lasy Państwowe Nadleśnictwo Elbląg; Meble Wojcik Sp. z o.o.; MALTA SUB SP. Z O.O. Elbląg; 16 Pułk Logistyczny w Elblągu; Centrum Wsparcia Biznesu; Powiatowy Urząd Pracy w Malborku; Bank Spółdzielczy w Gniewie; Nova Mazur Design sp. Z o.o.; Metal Expert; GXO; Inpost; Targor Truck; Elzambud; Hexonic; FLS Smidth; Elzambud; Biuro rachunkowe „System-Bis”; Plast-Met systemy ogrodzeniowe Elbląg, Sp. z o.o.; Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Elblągu. Opiekunowie uczelniani praktyk mają stały kontakt z opiekunami zakładowymi, odbywają się systematyczne hospitacje praktyk. W ocenie opiekunów uczelnianych infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. W trakcie realizacji przez studentów kierunku *Ekonomia* praktyk zawodowych odbywają się spotkania na platformie MS Teams, w których uczestniczą: opiekunowie uczelniani praktyk, opiekunowie zakładowi praktyk oraz Dyrekcja Instytutu Ekonomicznego. Podczas pierwszego spotkania przedstawiane są zasady praktyk studenckich, natomiast pod koniec praktyk odbywa się spotkanie podsumowujące. Po zakończeniu praktyk opiekunowie zakładowi dostarczają opinię w sprawie praktyk, w której mają możliwość przedstawienia swoich propozycji dotyczących organizacji praktyk, czy wprowadzenia treści programowych niezbędnych dla studentów podczas pracy zawodowej (wpływu interesariuszy zewnętrznych na organizację procesu praktyk). Ponadto każdy student po zakończeniu praktyki dostarcza ankietę dotyczącą oceny przebiegu praktyki. W ten sposób interesariusze wewnętrzni – studenci mają wpływ na zmiany w trybie praktyki. Opinie pracodawców oraz ankiety studentów każdorazowo są analizowane przez Dyrekcję Instytutu.

W czasie i po zakończeniu praktyk weryfikowane są efekty uczenia się. Przed praktyką studenci dostarczają Ramowy plan praktyk, gdzie pracodawcy proponują przykładowe zadania zakładane na czas praktyki, które są zgodne z planowanymi efektami uczenia się zgodnymi z kartą przedmiotu praktyki zawodowe. Na zakończenie praktyk pracodawcy potwierdzają realizację efektów uczenia się w odrębnym dokumencie. Należy stwierdzić, że metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Opiekunowie praktyk zawodowych wyznaczani są przez Dyrektora Instytutu przed rozpoczęciem roku akademickiego i zatwierdzani są przez Rektora ANS w Elblągu (<https://ans-elblag.pl/praktyki-zawodowe.html>). Są to doświadczeni nauczyciele instytutu, którzy przez wiele lat zajmują się organizacją praktyk zawodowych studentów. Wśród nich są także nauczyciele mający doświadczenie praktyczne, którzy przez wiele lat prowadzą własną działalność gospodarczą. Dla każdej specjalności jest przyporządkowany jeden opiekun uczelniany. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje wyznaczonych opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Doświadczenie uczelnianych opiekunów praktyk pozwala także na ocenę infrastruktury i wyposażenia miejsc odbywania praktyk, które są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Skuteczność osiągania zakładanych efektów uczenia się

W Instytucie Ekonomicznym na kierunku studiów *Ekonomia* występują różne formy zaliczenia przedmiotu, które określają programy przedmiotów. Występują zaliczenie ustne, pisemne w formie pytań otwartych i/lub zamkniętych, projekt w postaci prezentacji bądź referatu, a także poprzez połączenie w/w form.

Za weryfikację zakładanych efektów uczenia się odpowiadają w szczególności nauczyciele akademicy, opiekunowie praktyk, komisje egzaminacyjne egzaminu dyplomowego. Ogólne procedury związane z pomiarem i oceną efektów uczenia się określone są w Regulaminie Studiów oraz Procedurze działania Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (UKZJK - zarząd. Rektora nr 01/2016 z dn. 28.01.2016r.) Szczegółowe sposoby przeprowadzania i kryteria weryfikacji osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się określone zostały w zatwierdzonych przez Senat ANS kartach modułów/przedmiotów. Podstawą weryfikacji efektów uczenia się są: zaliczenia semestralne oraz częściowe, egzaminy z wszystkich form zajęć przewidzianych w planie studiów, zaliczenia praktyk studenckich, praca dyplomowa i egzamin dyplomowy.

Prowadzący zajęcia dydaktyczne dokumentują uzyskiwanie przez studentów ocen weryfikujących osiągnięte efekty uczenia się. Instytutowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (IKZJK) na podstawie wybranej dokumentacji, dokonuje oceny weryfikowania przez nauczyciela efektów uczenia się. IKZJK dokonuje okresowych przeglądów kart przedmiotów. Procedura weryfikacyjna wdrożona jest również w procesie dyplomowania. Prace dyplomowe są sprawdzane w jednolitym systemie antyplagiatowym, zgodnie z Regulaminem antyplagiatowym (Zarządzenie Rektora PWSZ w Elblągu nr 06/2015 z dn. 10.03.2015r.).

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, przewidywane na kierunku studiów *Ekonomia*, są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się, mają na celu wspomaganie studentów w procesie uczenia się i umożliwienie im osiągnięcia każdego z zakładanych efektów. Efekty uczenia się oraz sposoby ich weryfikacji znajdują się we wszystkich kartach przedmiotów i podawane są do informacji studentów na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu.

Metody sprawdzania dostosowane są do zakresu, jakiego dotyczy efekt uczenia się: wiedza: egzamin/zaliczenie ustne lub pisemne, kolokwium cząstkowe, prezentacja, referaty, dyskusje tematyczne, umiejętności i kompetencje społeczne: metody problemowe, projektowe i ćwiczebne, np. praca w grupach, analiza przypadku, prezentacja, dyskusja. W przypadku seminarium dyplomowego ocena końcowa stanowi wypadkową weryfikacji efektów na poszczególnych etapach realizacji pracy dyplomowej, włącznie z egzaminem dyplomowym. Po zakończeniu praktyk zawodowych studenci odbywają egzamin, polegający na rozwiązaniu tzw. mini zadań zawodowych, przygotowanych przez opiekunów praktyk (zakładowego i uczelnianego).

System sprawdzania i oceniania efektów uczenia się jest przejrzysty, zapewnia wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania. Student zna wymagania niezbędne do osiągnięcia zakładanych w module efektów uczenia się podanych na pierwszych zajęciach, poznaje warunki jakie musi spełnić aby uzyskać zaliczenie przedmiotu. Sposobem potwierdzenia efektów uczenia się jest protokół zaliczenia zajęć, dokumentacja praktyk, protokół egzaminu dyplomowego.

Materiały i dokumenty związane z weryfikacją efektów uczenia się (prace pisemne, protokoły z egzaminów itp.) są przechowywane przez koordynatorów odpowiedzialnych za weryfikację efektów uczenia się danego modułu, co najmniej do momentu rozpoczęcia sesji egzaminacyjnej kolejnego semestru i służą korekcie metod weryfikacji efektów uczenia się oraz stanowią jeden z zakresów pracy Instytutowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (http://bip.pwsz.elblag.pl/userfiles/file/Zarzadzenia_rektora/2019/2019_34wytyczne.pdf).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

.....

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne

Oferta edukacyjna ANS w Elblągu kierowana jest przede wszystkim do absolwentów szkół średnich posiadających świadectwo dojrzałości. Warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów oraz limity przyjęć na rok akademicki 2024/2025 ustalono uchwałą Uchwała Nr 33/2023 Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu z dnia 1 czerwca 2023 roku w sprawie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu na rok akademicki 2024/2025 (Zał. nr 7).

Określono warunki i tryb rekrutacji dotyczą przyjęć na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie. Rekrutacja na wszystkie studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite studia magisterskie zaczyna się 31 maja 2024. Szczegółowy harmonogram rekrutacji został ogłoszony nie później niż do dnia 30 kwietnia 2024 roku. Rejestracja kandydatów na studia w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu prowadzona jest elektronicznie za pośrednictwem strony internetowej <https://irk.ans-elblag.pl>. Dla kandydatów mających utrudniony dostęp do Internetu istnieje możliwość elektronicznej rejestracji na terenie Uczelni. Cudzoziemcy, w tym kandydaci z Ukrainy, o których mowa w art.1 ust.1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2022r, o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz.U. 2023.103) przystępują do rekrutacji na zasadach określonych niniejszą uchwałą. Cudzoziemcy mogą zostać przyjęci na studia także na podstawie umów albo decyzji określonych w art. 323 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2023.742), w tym na podstawie decyzji administracyjnej Rektora. Kandydaci na studia składają określone w uchwale dokumenty.

Rekrutacja na studia pierwszego stopnia oraz jednolite studia magisterskie odbywa się w formie konkursu świadectw. Podstawą wpisania na listę studentów jest uczelniany wskaźnik rekrutacyjny „W”. Laureaci i finaliści olimpiad stopnia centralnego, wyszczególnionych w odrębnej uchwale (Wykaz olimpiad w Zał. nr 40), przyjmowani są na podstawie złożenia stosownych dokumentów potwierdzających uzyskanie osiągnięcia. Szczegółowe zasady przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego przyjęto Uchwałą Nr 21/2024 Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu z dnia 27 czerwca 2024 roku zmieniającą uchwałą Nr 39/2022 Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego w latach 2023-2026 w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu (Zał. nr 8).

Wyniki postępowania w sprawie przyjęcia na studia są jawne. Decyzję o odmowie przyjęcia na studia dostarcza się w formie pisemnej. Na wniosek Dyrektora Instytutu Rektor może podjąć decyzję o zwiększeniu limitu miejsc na dany kierunek. Przedmioty konkursowe w rekrutacji na kierunek studiów **Ekonomia** studia pierwszego stopnia. to: (P1) Matematyka albo geografia (P2) Język polski (P3) Język obcy. Uczelniany wskaźnik rekrutacyjny „W”, będący podstawą wpisania na listę studentów, wyznaczany jest z wzoru: w Instytucie Ekonomicznym $W = 2 \cdot P1 + 0,25 \cdot P2 + 0,25 \cdot P3$, gdzie: P1, P2, P3 – są to punkty za przedmioty wyznaczone według następujących zasad:

- a) **w przypadku nowej matury** w uczelnianym wskaźniku rekrutacyjnym uwzględnia się wyniki części pisemnej egzaminu maturalnego, gdzie wynik procentowy jest równy liczbie punktów. Liczba punktów „P” jest wyznaczana według jednego z następujących wariantów i jest równa: –liczbie punktów za egzamin zdawany wyłącznie na poziomie podstawowym, –sumie punktów uzyskanych na poziomie podstawowym i rozszerzonym, –podwojonej liczbie punktów za egzamin zdawany na poziomie rozszerzonym (w przypadku, gdy na świadectwie dojrzałości nie są podawane dodatkowo punkty za poziom podstawowy), –podwojonej liczbie punktów w przypadku egzaminów, dla których nie były przewidziane dwa poziomy.
- b) **w przypadku starej matury** oceny z egzaminu dojrzałości będą przeliczane na punkty według zasad podanych w tabeli 20. Jeżeli kandydat zdawał egzamin dojrzałości pisemny i ustny, to

przyjmuje się wyższą z ocen. W przypadku gdy kandydat był zwolniony z egzaminu maturalnego z języka obcego, na podstawie certyfikatu, a przedmiot jest uwzględniany we wzorze (1) albo (2) – liczba punktów odpowiada ocenie celującej. Kandydaci, którzy nie zdawali matury z przedmiotu uwzględnianego w konkursie, nie uzyskują punktów z tego przedmiotu.

Tabela 20. Zasady przeliczania oceny tradycyjnej na punkty

Ocena tradycyjna	Liczba punktów
dopuszczająca	40
dostateczna	75
dobra	100
bardzo dobra	125
celująca	150

Kandydaci, którzy nie zdawali matury z przedmiotu uwzględnianego w konkursie, nie uzyskują punktów z tego przedmiotu. Kandydaci posiadający dyplom lub zaświadczenie o wynikach Matury Międzynarodowej (*International Baccalaureate*) wydany przez Biuro IB w Genewie oraz kandydaci z dyplomem EB (*European Baccalaureate*) wydanym przez Szkoły Europejskie zgodnie z Konwencją o Statucie Szkół Europejskich, sporządzoną w Luksemburgu dn. 21 czerwca 1994r. (Dz.U. z 2005r. Nr 3, poz.10) przyjmowani są na zasadach jak kandydaci z nową maturą, a wyniki matury są przeliczane na punkty wg zasad określonych w tabeli 21.

Tabela 21. Zasady przeliczania wyników Matury Międzynarodowej na punkty

Liczba punktów uzyskanych na maturze IB (poziom SL – podstawowy lub HL - rozszerzony)	Punkty uwzględniane we wskaźniku rekrutacyjnym „W”
7	100
6	86
5	71
4	57
3	43
2	29
1	14

W wyniku rekrutacji na studia drugiego stopnia powstaje lista rankingowa (oddzielna dla każdego kierunku studiów, na której znajdują się wszyscy kandydaci). Lista rankingowa budowana jest w oparciu o uczelniany wskaźnik rekrutacyjny „WR”, wyznaczany wg wzoru: $WR = 10 \times O + S$ gdzie: O – ocena figurująca na dyplomie ukończenia studiów, S – średnia ocen uzyskanych w toku studiów. Szczegółowych informacji o rekrutacji udzielają: 1) Biuro Informacji Rekrutacyjnej ANS w Elblągu; 2) Dziekanat Instytutu Ekonomicznego ANS w Elblągu; 3) Informacja dla cudzoziemców. Warunki rekrutacji są przejrzyste, selektywne, umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Jednocześnie warunki są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na wybranym kierunku. W razie problemów z dostępem do sprzętu komputerowego Uczelnia zapewnia pomoc - dla kandydatów mających utrudniony dostęp do Internetu istnieje możliwość elektronicznej rejestracji na terenie Uczelni. W wypadku zajęć zdalnych, które mogą się odbywać w trakcie studiów Uczelnia oferuje szkolenia wstępne dostępne na platformie Moodle (<https://moodle.ans-elblag.pl/>; <https://moodle.ans-elblag.pl/mod/folder/view.php?id=12743>). Szkolenia obejmują problematykę Microsoft Office365, platformy Moodle oraz MS Teams.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się, sposób powoływania i tryb działania komisji walidującej efekty uczenia się oraz dokumenty wymagane w postępowaniu kwalifikacyjnym określone są w odrębnej uchwale senatu. Zgodnie z Uchwałą Nr 61/2019 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu z dnia 26 września 2019 r. w sprawie dostosowania organizacji procesu potwierdzania efektów uczenia się obowiązującego w PWSZ w Elblągu § 1 Senat Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu określa organizację procesu potwierdzania efektów uczenia się, w tym zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się. Potwierdzaniem efektów uczenia się zajmuje się Akademickie Centrum Doradztwa i Potwierdzania Kwalifikacji Zawodowych (ACDiPKZ) (Zał. nr 9). Określono sposób powoływania i tryb działania Akademickiego Centrum Doradztwa i Potwierdzania Kwalifikacji Zawodowych weryfikującego efekty uczenia się. W ramach ACDiPKZ funkcjonują: 1) Uczelniana Komisja Certyfikacyjna, 2) Koordynator Uczelniany, 3) Koordynatorzy Instytutowi (po jednym Koordynatorze na Instytut), 4) Instytutowe Zespoły Konsultantów (po jednym Zespole na Instytut). Członków Uczelnianej Komisji Certyfikacyjnej i Koordynatora Uczelnianego ACDiPKZ powołuje Rektor. Koordynatorów Instytutowych oraz Instytutowe Zespoły Konsultantów powołują odpowiedni Dyrektorzy Instytutów po konsultacji z Prorektorem ds. Kształcenia. Dokumentacja procesu potwierdzenia efektów uczenia się na drodze nieformalnej i pozaformalnej stanowi część akt osobowych studenta (Zał. nr 10).

W każdym przypadku potwierdzeniu podlegają efekty uczenia się uzyskane podczas uczenia się poza systemem studiów (na drodze nieformalnej i pozaformalnej) – czyli poza Uczelnią. Liczba studentów, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu. Wszczęcie procesu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych na drodze nieformalnej i pozaformalnej następuje na wniosek zainteresowanego. Przed wszczęciem postępowania potwierdzania efektów uczenia się Wnioskodawca z udziałem Koordynatora Uczelnianego wstępnie identyfikuje efekty uczenia się w oparciu o zadania wykonywane na stanowisku/stanowiskach pracy i nabyte w trybie pozaformalnym i nieformalnym, wykorzystując dokumenty źródłowe dostarczone przez Wnioskodawcę. W ten sposób Koordynator Uczelniany pomaga przygotować wniosek do odpowiedniego Instytutu. Następnie wniosek wraz z załącznikami rozpatrywany jest przez Koordynatora Instytutowego. Zespół Konsultantów Instytutowych dokonuje analizy efektów uczenia się przedstawionych przez Wnioskodawcę jako posiadane przez niego i porównuje się je z kierunkowymi efektami uczenia się (w tym kwalifikacjami uczelnianymi) zawartymi w programie studiów określonego kierunku studiów.

Ocena efektów uczenia się uzyskanych na drodze pozaformalnej i nieformalnej polega na określeniu zakresu, w jakim uczący się faktycznie przyswoił określoną wiedzę, opanował określone umiejętności i zdobył określone kompetencje społeczne, wszystko złożone w kwalifikacje uczelniane. Efekty uczenia się są oceniane zgodnie ze skalą ocen obowiązujących na uczelni. Instytutowy Zespół Konsultantów sporządza pisemny protokół z oceny efektów uczenia się Wnioskodawcy. Protokół Instytutowego Zespołu Konsultantów zawiera propozycje potwierdzenia efektów uczenia się: 1) efekty uczenia się oraz kwalifikacje uczelniane są uznawane jako nabyte i odpowiadają efektom kierunkowym. Punkty ECTS przyznaje się w oparciu o wybrane przedmioty (kwalifikacje uczelniane), 2) każdy efekt uczenia się (kwalifikacja uczelniana) uzyskany podczas pozaformalnego lub nieformalnego uczenia się otrzymuje maksymalnie tyle punktów ECTS, ile przypisanych jest przedmiotom w programie studiów.

Instytutowy Zespół Konsultantów przedkłada Uczelnianej Komisji Certyfikacyjnej ACDiPKZ protokół z oceny efektów uczenia się wraz z całością dokumentów postępowania. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych na drodze pozaformalnej i nieformalnej można zaliczyć Wnioskodawcy nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów. Uczelniana Komisja Certyfikacyjna, po zapoznaniu się z dokumentami postępowania, podejmuje decyzję o potwierdzeniu lub odmowie potwierdzenia efektów uczenia się nabytych na drodze pozaformalnego i nieformalnego uczenia się posiadanych przez Wnioskodawcę. Decyzję

doręcza się Wnioskodawcy na piśmie. Od decyzji Uczelnianej Komisji Certyfikacyjnej przysługuje odwołanie do Rektora. Rektor ANS w Elblągu, na podstawie decyzji Uczelnianej Komisji Certyfikacyjnej, wydaje certyfikat potwierdzający efekty uczenia się uzyskane na drodze nieformalnej i pozaformalnej. O kolejności przyjęcia na studia decyduje wynik potwierdzenia efektów uczenia się (Załącznik nr 11).

Przyjęte procedury zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. W Instytucie Ekonomicznym ANS w Elblągu żaden kandydat na studenta nie podlegał procesowi walidacji, nikt nie wnioskował o wszczęcie takiej procedury.

Zasady, warunków i trybu uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

W Uczelni uznawanie efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, odbywa się zgodnie z zapisami w Regulaminie studiów (Załącznik nr 3) (§17; §20) oraz w Regulaminie wyjazdów w ramach programu Erasmus+ (Załącznik nr 12). Potwierdzenie efektów uczenia się odbywa się zgodnie z opracowaną procedurą w Akademickim Centrum Doradztwa i Potwierdzania Kompetencji Zawodowych. Dla każdego studenta przyjętego na studia z potwierdzonymi efektami uczenia się opracowany zostanie indywidualny tok studiów (§21 Regulamin studiów).

Student może być przyjęty na studia w wyniku przeniesienia z innej uczelni krajowej lub zagranicznej, jeśli uzyska zgodę rektora. Student przyjęty z innej uczelni krajowej lub zagranicznej otrzymuje legitymację studencką oraz zawiadomienie o wpisie na listę studentów w wyniku przeniesienia. W zawiadomieniu są określone semestry zaliczone oraz są wyszczególnione różnice programowe i terminy ich uzupełnienia. Dokumenty dotyczące przebiegu studiów otrzymane z uczelni, z której student się przenosi, pozostawia się w aktach osobowych studenta. W przypadku, gdy student nie zaliczył różnic programowych w wyznaczonym terminie, Dyrektor Instytutu może na wniosek studenta wyrazić zgodę na wpis z niedoborem punktów na semestr kolejny na zasadach określonych w § 31 lub wnioskować do rektora o skreślenie studenta z listy studentów. Student może ubiegać się o zmianę kierunku, specjalności lub formy studiów. Decyzję w tej sprawie podejmuje rektor. Zmiana kierunku, specjalności lub formy studiów może wiązać się z koniecznością uzupełnienia różnic programowych, określonych przez Dyrektora Instytutu przyjmującego studenta, pod rygorem określonymi w § 17 ust. 3.

Student może realizować część programu studiów poza macierzystą Uczelnią (w kraju lub za granicą). Wyjazd odbywa się na wniosek studenta, za zgodą Dyrektora Instytutu, według następujących zasad:

- 1) student wyjeżdżający na studia do innej uczelni dokonuje z Dyrektorem Instytutu uzgodnień planu zajęć w formie „Porozumienia o programie zajęć” oraz „Potwierdzenia uznania zaliczeń”. Porozumienie o programie zajęć to umowa między studentem, uczelnią macierzystą i uczelnią przyjmującą, określająca program zajęć dla studenta w uczelni do której wyjeżdża oraz liczbę punktów ECTS, jaka będzie przyznana za ich zaliczenie. „Potwierdzenie uznania zaliczeń” to dokument określający odpowiedniki przedmiotów w innej uczelni.
- 2) w przypadku gdy przy sporządzaniu „Porozumienia o programie zajęć” powstają istotne różnice w stosunku do efektów uczenia się dla określonego kierunku studiów, muszą być one wskazane przed wyjazdem studenta oraz powinien być uzgodniony termin i sposób ich uzupełnienia wg indywidualnego toku studiów po powrocie studenta.
- 3) po powrocie ze studiów w innej uczelni student składa w dziekanacie dokument potwierdzający pobyt w tej uczelni oraz zawierający wykaz zaliczeń.

Decyzję o zaliczeniu studentowi okresu studiów odbytych w innej uczelni podejmuje Dyrektor Instytutu. Szczegółowe zasady odbywania studiów w ramach Programu Erasmus określa stosowny regulamin. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym

uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów

Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Zasady, warunki oraz przebieg procesu dyplomowania w ANS w Elblągu określone są w Regulaminie studiów oraz w Regulaminie dyplomowania w Instytucie Ekonomicznym (Uchwała Nr 44/2022 Senatu ANS w Elblągu charakteryzuje zasady dyplomowania w paragrafach od &37 do&42 (Zał. nr 13). Zgodnie z Regulaminem studiów, który określa ogólne zasady dyplomowania, na studiach pierwszego stopnia studenci przygotowują prace dyplomowe, o ile przewiduje to program studiów. Po złożeniu pracy dyplomowej student zdaje egzamin dyplomowy. Prace i egzaminy dyplomowe traktowane są jako część planu ostatniego semestru studiów. Student zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową: 1) do 31 marca – jeśli studia kończą się w semestrze zimowym, 2) do 30 września – jeśli studia kończą się w semestrze letnim. Złożenie pracy dyplomowej jest warunkiem koniecznym do zaliczenia seminarium dyplomowego. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor Instytutu, na wniosek studenta zaopiniowany przez promotora pracy, może wydłużyć okres złożenia pracy dyplomowej jednak nie dłużej niż o 3 miesiące. W stosunku do studenta, który nie złożył pracy dyplomowej, Dyrektor Instytutu wnioskuję do rektora o skreślenie go z listy studentów. Student wykonuje licencjacką pracę dyplomową pod kierunkiem promotora (nauczyciela akademickiego), zatrudnionego co najmniej na stanowisku starszego wykładowcy. W przypadku interdyscyplinarnej pracy dyplomowej może być wyznaczony pomocniczy promotor pracy. W przypadku aplikacyjnej pracy dyplomowej promotorem pomocniczym może być przedstawiciel zakładu pracy, spełniający wymagania stawiane na stanowisku wykładowcy specjalście prowadzącego zajęcia o charakterze praktycznym. Zakres pracy promotora pomocniczego powinien być każdorazowo uzgodniony i spisany. Dyrektor Instytutu może wnioskować o zatrudnienie nauczyciela akademickiego spoza Uczelni jako promotora pracy dyplomowej, posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora i pozytywnie zaopiniowanego przez Senacką Komisję ds. Instytutu. Temat pracy dyplomowej zatwierdza Dyrektor Instytutu nie później niż przed początkiem semestru dyplomowego. Stopień samodzielności wykonania pracy dyplomowej weryfikowany jest przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem jednolitego systemu antyplagiatowego. Oceny pracy dyplomowej dokonuje jej promotor (lub promotorzy) oraz jeden recenzent. Recenzentem dyplomowej pracy licencjackiej, może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. W przypadku, gdy jedna z wystawionych ocen jest niedostateczna, Dyrektor Instytutu wyznacza dodatkowego recenzenta. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest:

1. uzyskanie zaliczenia wszystkich przedmiotów i praktyki zawodowej oraz zdanie wszystkich egzaminów przewidzianych w programie studiów;
2. uzyskanie pozytywnego wyniku antyplagiatowej kontroli pracy dyplomowej;
3. uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej;
4. uzyskanie wymaganej łącznej liczby punktów ECTS – określonej w programie studiów, z wyłączeniem punktów ECTS za przygotowanie się do egzaminu dyplomowego.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dyrektora Instytutu, w skład której wchodzi: przewodniczący komisji, promotor (lub promotorzy) pracy dyplomowej, recenzent. Do składu komisji mogą być powołani także inni członkowie. W przypadku, gdy członek komisji nie może uczestniczyć w egzaminie dyplomowym, Dyrektor Instytutu wyznacza zastępstwo. Przewodniczącym komisji może być Dyrektor lub Zastępca Dyrektora Instytutu lub nauczyciel akademicki co najmniej ze stopniem naukowym doktora. Dyrektor Instytutu może ustalić indywidualny termin egzaminu dyplomowego dla studenta, który złożył pracę dyplomową przed upływem terminów określonych w § 37 ust. 5. Na wniosek studenta lub opiekuna pracy przewiduje się możliwość przeprowadzenia otwartego egzaminu dyplomowego na zasadach uzgodnionych ze studentem. Przeprowadzenie otwartego egzaminu dyplomowego, którego wnioskodawcą jest promotor pracy, wymaga zgody studenta. Dyrektor Instytutu podejmuje decyzję w sprawie przeprowadzenia otwartego egzaminu dyplomowego oraz ustala tryb przeprowadzenia egzaminu.

Szczegółowe zadania, realizowane na seminarium określone są w kartach przedmiotu *seminarium dyplomowe*. Procedury związane z obroną pracy dyplomowej i jej zaliczeniem znajdują się w Regulaminie dyplomowania, a wdrażany Jednolity System Antyplagiatowy (JSA) – (Zarz. Rektora Nr 6/2019 z dnia 19 lutego 2019 r.- Zał. nr 14) wyklucza brak samodzielności u dyplomanta.

Szczegółowe warunki egzaminu dyplomowego określa regulamin dyplomowania obowiązujący w każdym instytucie (uwzględniający specyfikę prowadzonych kierunków studiów). Egzamin rozpoczyna się przedstawieniem przez studenta podstawowych tez pracy dyplomowej. W drugiej części egzaminu student odpowiada na co najmniej trzy pytania z zatwierdzonego zestawu pytań egzaminacyjnych. Za ocenę egzaminu dyplomowego przyjmuje się średnią arytmetyczną z ocen uzyskanych za odpowiedzi na pytania egzaminacyjne i za prezentację pracy, zaokrągloną do oceny określonej w § 25 ust. 1 pkt 2. Ocenę liczbową zaokrągla się w następujący sposób:

- 1) końcówkę wynoszącą mniej niż 0,25 zaokrągla się w dół do pełnej liczby całkowitej;
- 2) końcówkę równą lub większą od 0,25 i mniejszą od 0,75 - zaokrągla się do 0,5;
- 3) końcówkę równą lub większą od 0,75 zaokrągla się w górę do pełnej liczby całkowitej.

Ocena z egzaminu dyplomowego jest niedostateczna w przypadku wystawienia za odpowiedź więcej niż jednej oceny niedostatecznej. W przypadku uzyskania przez studenta z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej, lub nieprzystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych, Dyrektor Instytutu wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny. Powtórny egzamin nie może się odbyć wcześniej niż po upływie jednego miesiąca i nie później niż przed upływem dwóch miesięcy od daty niezdanego egzaminu pierwszego. W przypadku uzyskania przez studenta z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej w drugim terminie Dyrektor Instytutu wnioskuję do rektora o skreślenie studenta z listy studentów. Dokumenty dotyczące procesu dyplomowania wraz z załącznikami zamieszczone są na stronie internetowej Instytutu Ekonomicznego (<https://ans-elblag.pl/ie-dyplomanci.html>).

Praca dyplomowa powinna być oparta na aktualnej literaturze przedmiotu oraz stanowić samodzielną analizę wybranej jednostki gospodarczej (przedsiębiorstwa, instytucji), sektora, zjawiska, instytucji prawnej lub wybranego procesu na podstawie danych pierwotnych (badania własne) lub danych wtórnych (sprawozdania, raporty, materiały źródłowe). Praca dyplomowa przygotowana przez dyplomanta może mieć charakter:

- przeglądowy – omówienie i prezentacja stanu wiedzy z uwzględnieniem problemu analizowanego w pracy;
- badawczy – dotyczący: koncepcji i doboru metod badawczych, analizy wyników badań oraz ich interpretacji i sformułowania wniosków;
- projektowy – zaproponowania rozwiązań problemów występujących w praktyce funkcjonowania podmiotów gospodarczych, z uwzględnieniem zastosowania wiedzy w praktyce.

Praca licencjacka w Instytucie Ekonomicznym ANS w Elblągu wykonywana jest na III i IV roku studiów licencjackich. Problem badawczy będący przedmiotem pracy powinien dotyczyć szeroko pojętych aspektów wybranego fragmentu rzeczywistości, zawierać praktyczne aspekty związane z funkcjonowaniem gospodarki i jej otoczenia (m.in. przedsiębiorstw, organizacji, instytucji publicznych i pozarządowych). W części empirycznej pracy student powinien wykorzystać doświadczenia i wiedzę zdobytą w trakcie odbytej praktyki zawodowej. Temat i zakres pracy dyplomowej powinien być zgodny z efektami uczenia się obowiązującymi na danym kierunku i poziomie kształcenia. Problematyka pracy badawczej powinna uwzględniać zainteresowania naukowe zarówno dyplomanta, jak promotora. Wybór tematu pracy dyplomowej przez dyplomanta ma miejsce po konsultacjach z promotorem i powinien nawiązywać do: środowiska studenta, praktyk, specjalności czy pracy.

Problem badawczy będący przedmiotem pracy powinien zasadniczo dotyczyć szeroko pojętych aspektów wybranego fragmentu rzeczywistości, w pracy licencjackiej powinien mieć charakter omówienia dostępnej literatury i wyników badań innych autorów lub też własnego empirycznego badania. Prace i egzaminy dyplomowe traktowane są jako część planu ostatniego semestru studiów, a złożenie pracy dyplomowej jest warunkiem koniecznym do zaliczenia seminarium dyplomowego. Tematy prac dyplomowych w Instytucie Ekonomicznym mają charakter praktyczny/badawczy i

stanowią samodzielne analizy wybranych zagadnień dyscyplin: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości, czy nauki prawne, z uwzględnieniem specyfiki studiów o profilu praktycznym. Temat pracy dyplomowej opiniuje Komisja ds. Kształcenia na kierunku *Ekonomia*, a następnie zatwierdza Dyrektor Instytutu nie później niż przed początkiem semestru dyplomowego. Szczegóły określają Wytyczne NR IE/03/2022 Dyrektora Instytutu Ekonomicznego z dnia 04.04.2022 roku w sprawie zasad zatwierdzania tematów prac dyplomowych (Zał. nr 15). Do zgłoszonych tematów prac dyplomowych promotorzy dołączają wstępny zakres tematyczny prac wskazujący na ich praktyczny/badawczy charakter. Zgłoszone tematy prac dyplomowych powinny być ściśle związane z kierunkiem studiów dyplomantów. Instytutowa Komisja ds. kształcenia dokonuje oceny zgodności merytorycznej tematyki proponowanych prac z zakresem kierunku prowadzonego w Instytucie Ekonomicznym, a także dokonuje oceny formalnej tematów prac dyplomowych pod kątem ich praktycznego/badawczego charakteru oraz możliwości ich zrealizowania. W przypadku pozytywnej opinii Instytutowej Komisji ds. kształcenia dotyczącej tematów prac, przygotowane karty tematów zostają przekazane do Dyrektora Instytutu celem zatwierdzenia. W przypadku negatywnej opinii dotyczącej proponowanego tematu Komisja w piśmie kierowanym do promotora pracy dyplomowej zamieszcza uwagi i zastrzeżenia co do tematu pracy lub możliwości jego realizacji, z prośbą o ustosunkowanie się do przedstawionych uwag i wprowadzenie odpowiednich korekt tematu. Pismo przygotowuje przewodniczący Komisji. Tematy prac dyplomowych zatwierdza Dyrektor Instytutu nie później niż przed zakończeniem semestru poprzedzającego semestr dyplomowy.

W Regulaminie dyplomowania Instytutu Ekonomicznego (Zał. nr 16-20) określono szczegółowo warunki dopuszczenia pracy dyplomowej do obrony. Promotorami prac dyplomowych są przede wszystkim nauczyciele akademicki z minimum stopniem doktora. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dyrektora Instytutu, w skład której wchodzi: przewodniczący komisji, promotor pracy dyplomowej, recenzent. Egzamin rozpoczyna się prezentacją (może mieć charakter multimedialny) przez studenta uzasadnienia podjęcia danego tematu pracy, podstawowych tez pracy dyplomowej, stosowanych metod badawczych, wskazania ewentualnego zastosowania praktycznego. Na zakończenie tej części egzaminu dyplomowego student prezentuje najważniejsze wyniki badań i sformułowane wnioski. W drugiej części egzaminu student odpowiada na co najmniej trzy pytania z zestawu pytań egzaminacyjnych, z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek studiów. Celem tak przeprowadzonego egzaminu jest dodatkowa weryfikacja efektów uczenia się. Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Ostateczny wynik studiów ustala komisja egzaminu dyplomowego według wzoru i skali ocen przyjętych w Regulaminie studiów. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych

Temat i zakres pracy dyplomowej realizowanych na kierunku *Ekonomia* jest zgodny z efektami uczenia się obowiązującymi dla kierunku. Ponadto tematy prac powinny dotyczyć podstawowych/niemarginalnych dyscyplin naukowych dla danego kierunku. Wybór tematu pracy dyplomowej przez dyplomanta ma miejsce po konsultacjach z promotorem i może być związany ze: środowiskiem lokalnym w którym funkcjonuje student, miejscem odbywania praktyk, wybraną przez studenta specjalnością czy też z jego pracą zawodową. Spośród najczęściej wybieranych przez studentów kierunku *Ekonomia* dominują tematy związane z:

- zjawiskami makroekonomicznymi – w tym funkcjonowaniem rynku pracy, polityką monetarną państwa, podatkami, rynkami finansowymi, społeczno-ekonomicznymi skutkami zmian demograficznych i migracji, polityką klimatyczną;
- gospodarką regionalną - znaczeniem funduszy europejskich w rozwoju regionów, finansowaniem zadań ze środków publicznych;

- funkcjonowaniem przedsiębiorstw – w tym dotyczące oceny sytuacji majątkowo-finansowej przedsiębiorstwa, źródeł finansowania działalności gospodarczej, różnych form opodatkowania działalności gospodarczej;
- promocją i marketingiem;
- funkcjonowaniem e-commerce, handlem na odległość oraz postaw zakupowych e-konsumentów;
- logistyką – w tym transportem drogowym, wodnym oraz gospodarką magazynową;
- motywowaniem oraz innymi formami zarządzania zasobami ludzkimi.

Ponadto tematyka pracy nierzadko nawiązuje do aktualnej sytuacji i zmian zachodzących w światowej gospodarce czego przykładem są prace dotyczące kryptowalut – jako nowego środka płatniczego, a także te, które poświęcone zostały ocenie wpływu pandemii Covid-19 na sytuację społeczno-gospodarczą oraz funkcjonowanie poszczególnych przedsiębiorstw.

Obowiązkową częścią każdej pracy dyplomowej realizowanej na kierunku studiów *Ekonomia* jest rozdział(-ty) badawczy – opisujący wyniki badań i analiz, związane z tematem pracy, nawiązujący do wcześniejszych części pracy, o charakterze bardziej empirycznym. W ramach tej części dyplomant winien wykazać się umiejętnością praktycznego posługiwania się wiedzą nabytą w czasie studiów oraz umiejętnością diagnozowania i rozwiązywania problemów praktycznych, posługiwania się metodami naukowymi, opracowywania i przetwarzania materiałów liczbowych oraz wykrywania związków i zależności między analizowanymi zjawiskami. Przykładowe umiejętności praktyczne, które podlegają weryfikacji w ramach prac dyplomowych wraz z tytułami prac, w których były one weryfikowane:

- ocena możliwości i efektywności ekonomicznej prowadzenia działalności gospodarczej - *Ocena możliwości realizowania funkcji agroturystycznych w rolnictwie delty Wisły na przykładzie gospodarstwa rolnego w Dworku, Biznesplan gospodarstwa agroturystycznego stadnina koni Chojnówka (strategia działania);*
- analiza możliwości wykorzystywania różnych źródeł finansowania działalności gospodarczej - *Źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw działających w powiecie elbląskim;*
- wybór odpowiedniej formy opodatkowania mikroprzedsiębiorstwa - *Uprozczone formy opodatkowania mikroprzedsiębiorstw;*
- ocena sytuacji majątkowo-finansowej przedsiębiorstwa z wykorzystaniem analizy wskaźnikowej - *Analiza wskaźnikowa przedsiębiorstwa Painpol, Ocena sytuacji finansowej Banku Spółdzielczego w Gniewie w latach 2018 - 2022;*
- analiza sytuacji na rynku pracy na poziomie wybranej JST - *Młodzi ludzie na rynku pracy. Oczekiwania i rzeczywistość osób młodych z powiatu sztumskiego;*
- ocena rozpoznawalności marki - *Rozpoznawalność marki na przykładzie firmy Hennes & Mauritz AB, Świadomość marki na podstawie branży odzieży sportowej;*
- ocena skuteczności marketingu w social mediach i przy wykorzystaniu innych nośników reklamy - *Reklamy w mediach społecznościowych, a decyzje zakupowe e-konsumentów; Merchandising wizualny, a decyzje zakupowe klientów na przykładzie marki „Ryłko”*
- analiza zachowań konsumentów - *Marketing w social mediach, a wybory konsumentów na podstawie badań ankietowych, Zachowania konsumentów w świetle ekonomii behawioralnej, Proces podejmowania decyzji zakupowych produktów branży RTV/AGD przez e-konsumentów;*
- kreowanie wizerunku - *Kreowanie wizerunku instytucji w mediach społecznościowych;*
- ocena skuteczności wybranych systemów IT w gospodarce magazynowej - *Wybrane systemy IT stosowane w gospodarce magazynowej;*
- analiza skuteczności stosowanych systemów motywacyjnych oraz rola lidera w zarządzaniu zasobami ludzkimi - *Motywowanie pracowników na przykładzie Elbląskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej, Rola lidera w zarządzaniu zasobami ludzkimi w ocenie pracowników przedsiębiorstw z województwa warmińsko-mazurskiego, Motywowanie pracowników na przykładzie jednostki wojskowej;*
- ocena znaczenia funduszy europejskich w rozwoju regionalnym - *Fundusze europejskie, a rozwój gmin miejsko- wiejskich na przykładzie gminy Młynary;*

- ocena skuteczności różnych form zatrudnienia - *Praca zdalna jako wybór sposobu funkcjonowania organizacji*;
- zarządzanie projektami - *Zarządzanie projektami na przykładzie przedsiębiorstwa branży meblarskiej*.

Stosowane w pracy dyplomowej metody badawcze oparte są na metodach pierwotnych (przede wszystkim metoda sondażu diagnostycznego z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety, arkusza obserwacji, wywiadu) oraz na metodach polegających na analizie danych wtórnych (metody statystyczne, ekonometryczne, metoda analizy graficznej), takich jak:

- dane Głównego Urzędu Statystycznego;
- publikacje instytucji finansowych, takich jak Narodowy Bank Polski i Giełda Papierów Wartościowych,
- dokumenty finansowe przedsiębiorstw;
- bazy danych (wszelkiego typu);
- raporty firm i instytucji publicznych;
- biuletyny i inne publikacje własne organizacji;
- materiały reklamowe;
- strony internetowe itp.

Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Podstawowym problemem jest obniżający się poziom kandydatów na studia, w tym niskie umiejętności uczenia się. W związku z powyższym na podstawie Strategii ANS w Elblągu wdrożono program adaptacyjny dla studentów rozpoczynających studia w ANS. Dodatkowo w Instytucie Ekonomicznym ANS od 2020 roku wdrożono regulamin w sprawie zakresu i formy pracy opiekunów roku. Regulamin opisuje obowiązki opiekuna roku, w tym między innymi reprezentowanie studentów danego cyklu kształcenia, wspierając ich w wyrażaniu opinii oraz formułowaniu wniosków do kierownictwa Instytutu w kwestiach związanych z organizacją procesu dydaktycznego. przyjmowania uwag i opinii związanych z organizacją zajęć dydaktycznych od starostów roku, koordynatorów przedmiotów, pracowników prowadzących zajęcia, studentów i administracji dziekanatu. Opiekunowie roku zapoznają studentów z regulaminem studiów i innymi zarządzeniami władz Uczelni dotyczącymi przebiegu studiów, w tym z obowiązującym systemem pomocy materialnej. Opiekun roku składa coroczne sprawozdania ze swej działalności za poprzedni rok akademicki do dnia 30 września. Wytyczne zostały opisane i wdrożone przez Dyrektora Instytutu w dniu 22.01.2020 roku (Zał. nr 41).

Od 2022 roku wdrożono dodatkowe badania ankietowe studentów po ukończeniu procesu kształcenia. Szczególną rolę w procesie monitorowania studentów pierwszego roku i ich ewentualnych rezygnacji odgrywają opiekunowie roku. W roku akademickim 2021/2022 nastąpił spadek liczby studentów pierwszego roku *Ekonomii* spowodowany rezygnacją ze studiów. Opiekun roku, dr Krzysztof Grablewski, na początku 2022 r. przeprowadził rozmowy ze studentami, którzy zrezygnowali z kierunku *Ekonomia*. Przyczyny rezygnacji lub nie podjęcia studiów były różne, indywidualne decyzje podyktowane głównie zmianą planów życiowych. Studenci byli pozytywnie nastawieni do Uczelni, do naszego Instytutu i nie wykluczali powrotu w kolejnych latach. Dyrekcja Instytutu Ekonomicznego przeprowadzała spotkania ze studentami pierwszego roku, organizowano także spotkania integracyjne.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Zasady i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały opisane w Regulaminie studiów. Określono w nim warunki zaliczania semestrów, powtarzania semestrów, skreślenia studenta z listy studentów, między innymi ze względu na brak postępów w nauce oraz przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów komisyjnych.

Student z niepełnosprawnością może liczyć na dostosowanie i realizację procesu dydaktycznego, co obejmuje modyfikację przebiegu zaliczeń i egzaminów do indywidualnych potrzeb. Może również ubiegać się o zmianę formy zaliczeń i egzaminów na dogodniejszą, a także o wydłużenie czasu na ich zdawanie. Działania uczelni w tym zakresie mają na celu zapewnienie równych szans w realizacji programu studiów przez studentów z niepełnosprawnościami, uwzględniając stopień i charakter niepełnosprawności oraz specyfikę kierunku studiów. Zgodnie z Regulaminem studiów § 13 u.2 student z niepełnosprawnością może ubiegać się o dostosowanie przebiegu zajęć oraz zaliczeń i egzaminów do indywidualnych jego potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności, w szczególności do:

1. otrzymywania materiałów dydaktycznych od prowadzącego zajęcia w formie uzgodnionej z prowadzącym zajęcia;
2. zgody na nagrywanie przebiegu zajęć;
3. korzystania z dostępnego w Uczelni specjalistycznego sprzętu umożliwiającego lub ułatwiającego uczenie się (m.in. lupy, powiększalniki, notesy brajlowskie, specjalistyczne programy komputerowe);
4. zmiany formy zaliczeń i egzaminów z pisemnych na ustne lub z ustnych na pisemne;
5. wydłużenia czasu zaliczania lub czasu zdawania egzaminu;
6. korzystania z sali egzaminacyjnej dostępnej dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim;
7. innych, wynikających z rodzaju niepełnosprawności studenta.

Decyzje w sprawie dostosowania zajęć oraz zaliczeń i egzaminów do indywidualnych potrzeb niepełnosprawnego podejmuje Dyrektor Instytutu na pisemny wniosek studenta. Organy Uczelni zobowiązane są do podejmowania działań zmierzających do zapewnienia równych szans realizacji programu studiów przez studentów niepełnosprawnych, uwzględniając stopień i charakter niepełnosprawności oraz specyfikę danego kierunku studiów.

Okresem rozliczeniowym studiów jest semestr. Harmonogram sesji egzaminacyjnej jest ogłaszany przez Dyrektora Instytutu nie później niż na tydzień przed jej rozpoczęciem. W sesji egzaminacyjnej podstawowej odbywają się egzaminy, a przed rozpoczęciem sesji zaliczenia końcowe przedmiotów. Brak zaliczenia składników przedmiotu: ćwiczeń, lektoratów, seminariów, laboratoriów i projektów, uniemożliwia studentowi przystąpienie do egzaminu z określonego przedmiotu lub do zaliczenia końcowego przedmiotu. Oceny z poszczególnych przedmiotów są wpisywane do protokołu zaliczenia przedmiotu sporządzanego w postaci wydruku danych elektronicznych oraz karty okresowych osiągnięć studenta sporządzanej w postaci wydruku danych z systemu teleinformatycznego uczelni. Wyniki egzaminów lub zaliczeń z poszczególnych przedmiotów podawane są do wiadomości studentów poprzez ich umieszczenie w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów (USOS) w terminie do 10 dni od dnia egzaminu lub zaliczenia z zachowaniem odstępu minimum 7 dni między ogłoszeniem wyników a egzaminem lub zaliczeniem poprawkowym. Student ma prawo wglądu do swojej pracy kwalifikacyjnej (zaliczeniowej, egzaminacyjnej, itp.). Dla każdego przedmiotu Dyrektor Instytutu wyznacza jednego koordynatora, spośród nauczycieli prowadzących poszczególne składniki przedmiotu (wykład, ćwiczenia, laboratorium, projekt, seminarium). Koordynator (uwzględniając wyniki za poszczególne składniki przedmiotu) wystawia ocenę ogólną zaliczenia lub egzaminu z przedmiotu. Jeżeli student nie uzyska zaliczenia z jednego dowolnego składnika przedmiotu, otrzymuje ocenę niedostateczną za cały przedmiot. Zaliczenie przedmiotu „Kultura społeczna i zawodowa” koordynator przedmiotu potwierdza zaliczeniem bez

oceny. Koordynator przedmiotu, po wpisaniu ocen w (USOS) drukuje protokół zaliczenia przedmiotu i dostarcza go do dziekanatu w terminie 7 dni od terminu zakończenia sesji egzaminacyjnej. W uzasadnionych przypadkach wpisać oceny i sporządzić protokół zaliczenia przedmiotu może Dyrektor Instytutu. Szczegółowe warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu określa koordynator przedmiotu i podaje je do wiadomości studentów podczas pierwszych zajęć. Zaliczenie przedmiotu niekończącego się egzaminem następuje przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W razie nieuzyskania zaliczenia studentowi przysługuje prawo do poprawkowego terminu zaliczenia, jednorazowo z każdego niezdanego przedmiotu. Student, który nie zgłosił się na zaliczenie w wyznaczonym terminie bez usprawiedliwienia, otrzymuje ocenę niedostateczną. W przypadku nieobecności usprawiedliwionej studentowi przysługuje dodatkowy termin zaliczenia, który wyznaczany jest na uzasadniony wniosek studenta przez Dyrektora Instytutu w porozumieniu z koordynatorem przedmiotu. Dotyczy to także zaliczenia poprawkowego. Na wniosek studenta kwestionującego zasadność otrzymanej oceny z zaliczenia, Dyrektor Instytutu może zarządzić zaliczenie komisyjne.

W Instytucie Ekonomicznym na kierunku studiów *Ekonomia* stosuje się następujące formy zaliczenia: egzamin ustny lub pisemny, zaliczenie z oceną ustne lub pisemne, zaliczenie ustne lub pisemne. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej ze wszystkich przedmiotów przewidzianych planem studiów, w tym także zaliczenia praktyki zawodowej. W ostatnim semestrze studiów konieczne jest również uzyskanie pozytywnej oceny za pracę dyplomową. Przyjęte zasady zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji efektów uczenia się, umożliwiają także równe traktowanie studentów w tym adoptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Należy dodać, że zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen oraz określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie.

Za weryfikację zakładanych efektów uczenia się odpowiadają nauczyciele akademicki prowadzący dany przedmiot, opiekunowie praktyk, komisje powołane do zaliczania praktyk zawodowych oraz komisje egzaminacyjne egzaminu dyplomowego. Ogólne procedury związane z oceną efektów uczenia się oraz warunkami zaliczenia końcowego przedmiotu są określone w Regulaminie Studiów i w procedurze działania Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Szczegółowe sposoby i kryteria przeprowadzania weryfikacji osiągania przez studentów założonych efektów uczenia się zostały określone w kartach przedmiotów. Na pierwszych zajęciach nauczyciele akademicki omawiają ze studentami karty przedmiotów, efekty uczenia się, treści programowe, warunki i kryteria zaliczenia oraz weryfikacji efektów uczenia się. Podstawą weryfikacji są: zaliczenia semestralne, egzaminy z wszystkich form zajęć przewidzianych w planie studiów, praktyki zawodowe, praca dyplomowa i egzamin dyplomowy. Wykładowcy dokumentują uzyskiwane przez studentów oceny weryfikujące osiągnięte efekty uczenia się. Dokumenty (prace etapowe, egzaminacyjne, projekty studenckie) są archiwizowane przez nauczycieli prowadzących przedmiot w danym roku akademickim z zgodnie z Zarządzeniem Rektora PWSZ w Elblągu Nr 34/2029 z dnia 2019 r. (Zał. nr 21). Wszystkie prace pisemne studentów, powstałe w toku studiów (kolokwia, testy, sprawdziany, prace projektowe, prace zaliczeniowe itp.) i inne materiały, w tym elektroniczne, potwierdzające zdobycie przez studentów założonych efektów uczenia się są gromadzone i podlegają archiwizacji. Nauczyciele akademicki lub inne osoby prowadzące zajęcia są odpowiedzialni za archiwizację etapowych prac studentów (pisemnych, projektowych, ustnych, w tym pytań i zadań z zaliczeń ustnych). Elektroniczne etapowe prace studentów mogą być archiwizowane na platformach elektronicznych. Nadzór nad archiwizowaniem ocenionych prac etapowych studentów sprawują koordynatorzy przedmiotu. Etapowe prace studentów są archiwizowane przez okres 12 miesięcy.

Powyższe informacje pokazują, że w Instytucie Ekonomicznym na ocenianym kierunku *Ekonomia* efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk. W końcowej części charakterystyki p.3 przedstawiono także informację o monitorowaniu poprzez prowadzenie

analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji. Wszelkie formy prac etapowych, zaliczeniowych, dyplomowych i innych dostosowane są do poziomu i profilu oraz efektów uczenia się związanych z kierunkiem *Ekonomia* o profilu praktycznym.

Zgodnie z przyjętymi zasadami w ANS w Elblągu nie akceptuje się mobbingu, ani żadnych innych form przemocy psychicznej lub fizycznej, bądź przejawów dyskryminacji, bez względu na to czy skierowane są one do pracownika, studenta czy słuchacza (Załącznik do zarządzenia Rektora ANS w Elblągu Nr 23/2023 z dnia 7 czerwca 2023 r. – Zał. nr 30). Określono postępowanie w sprawie skargi dotyczącej dyskryminacji lub mobbingu. W Statucie ANS w Elblągu (Zał. 26) określono zasady postępowania dyscyplinarnego. W postępowaniach dyscyplinarnych nauczycieli akademickich orzeka Uczelniana Komisja Dyscyplinarna do spraw Nauczycieli Akademickich. Członków Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej do spraw Nauczycieli Akademickich wybiera senat. W sprawach dyscyplinarnych studentów orzekają: 1) Komisja Dyscyplinarna do Spraw Studentów; 2) Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna do Spraw Studentów. Najważniejsze zasady etyczne oraz procedury z tym związane sformułowano w Kodeksie Etyki Pracownika Naukowego (Zał. nr 37), który zamieszczony jest na stronie internetowej Uczelni [https://ans-elblag.pl/assets/upload/files/dokumenty/Kodeks Etyki Pracownika Naukowego Wydanie III.pdf](https://ans-elblag.pl/assets/upload/files/dokumenty/Kodeks_Etyki_Pracownika_Naukowego_Wydanie_III.pdf)

Odrębnym dokumentem istniejącym na Uczelni jest Kodeks Etyki pracowników ANS w Elblągu (Zał. nr 22). Z kolei Kodeks etyki studenckiej normuje zasady etyki studenckiej i dobrego zachowania, do których przestrzegania zobowiązani są wszyscy studenci Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu. Zamieszczony jest na stronie internetowej Uczelni: <https://ans-elblag.pl/kodeks-etyki-studenta.html> W Uczelni określono zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zostały określone Zarządzeniem Nr 54/2020 Rektora PWSZ w Elblągu z dnia 29 września 2020 roku (Zał. nr 23) oraz Zarządzeniem Nr 0/2021 Rektora PWSZ w Elblągu z dnia 8 stycznia 2021 roku (Zał. nr 24). W czasie trwania pandemii Covid-19 określono, że nauczyciele akademicy informują studentów o zasadach prowadzenia oraz zaliczania poszczególnych etapów zdalnie prowadzonych zajęć. Student powinien otrzymać wyraźną informację o zmienionych zasadach prowadzenia przedmiotu w stosunku do zawartych w karcie przedmiotu. Egzaminy powinny być przeprowadzane na terenie Uczelni.

W Instytucie Ekonomicznym podjęto decyzję, że wykłady na zajęciach niestacjonarnych po okresie pandemii Covid-19. odbywają się w trybie zdalnym. Wszystkie inne zajęcia (ćwiczenia, laboratoria, seminaria, lektoraty, inne) odbywają się bezpośrednio na Uczelni. W praktyce oznacza to, że w czasie zjazdów (piątek od 16.00, sobota, niedziela) w niedzielę planowane są wykłady, które odbywają się zdalnie na platformie MS Teams. Pomocniczym instrumentem w pracy dydaktycznej jest platforma Moodle. Nauczyciele i studenci mają dostęp do materiałów szkoleniowych, które udostępnione są na platformie Moodle. W okresie pandemii Covid-19 były przeprowadzone szkolenia z zakresu nauczania zdalnego, po czym materiały szkoleniowe zamieszczono na ww. platformie. Należy dodać, że materiały szkoleniowe są systematycznie aktualizowane. W dnia 20-21.10.2023 r. odbyło się szkolenie dla nauczycieli akademickich pt. „Nowe technologie w procesie nauczania studentów”. W wypadku zgłoszenia do Dziekanatu informacji o problemach lokalowych, czy sprzętowych nauczyciele, czy studenci mogą odbyć takie zajęcia na Uczelni. W razie problemów związanych z pracą zdalną Pełnomocnik Rektora ds. eNauczania oraz informatycy dostępni na Uczelni mogą udzielić pomocy. Przeprowadzane są także konsultacje ze studentami niestacjonarnymi w sprawie prowadzonych zajęć, także zajęć zdalnych. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

Należy podkreślić, iż metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się na kierunku *Ekonomia* studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, a także umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania

do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. W sposób właściwy następuje sprawdzenie i ocena opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2.

Studenci z Instytutu Ekonomicznego są autorami oraz współautorami publikacji fachowych, biorą udział w konferencjach naukowych, przedstawiają referaty, publikują artykuły, lub części monografii. W Instytucie Ekonomicznym działają dwa koła naukowe - Seneka oraz Public Safety. Na Uczelni działają także inne koła naukowe, do których mogą należeć studenci Instytutu Ekonomicznego (<https://ans-elblag.pl/kola-naukowe-ans-elblag/>). Aktywni studenci mogą angażować się w różne działania kół naukowych pod kierunkiem opiekunów kół. W przygotowaniach do konferencji naukowych biorą udział także inni nauczyciele Instytutu Ekonomicznego, którzy inspirują i wspierają naszych studentów. Przykładowe publikacje studentów Instytutu Ekonomicznego z ostatnich lat są następujące:

- *Trzeci filar emerytalny, a Pracownicze Plany Kapitałowe*, [w:] *Uwarunkowania budowy bezpieczeństwa prawnego, ekonomicznego i społecznego w Polsce*, pod red. W. Truszkowskiego, Wydawnictwo UWM w Olsztynie, Olsztyn 2019, s. 46-57;
- *Wybrane problemy edukacji z uwzględnieniem działań samorządów lokalnych*, Międzynarodowe Seminarium Kół Naukowych w Olsztynie. Tom 2. *Aktualne problemy badawcze nauki społecznej i humanistycznej*, Wydawnictwo Naukowe FNCE, Poznań 2021, s. 132-145;
- *Działalność samorządów terytorialnych w zakresie bezpieczeństwa ekologicznego w czasie wojny rosyjsko-ukraińskiej*, [w:] *Rola samorządu terytorialnego w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. Wybrane aspekty*, pod red. K. Olszewskiej i in., Elbląg 2023, s. 355-370;
- *Działania przedsiębiorstw na rzecz eliminacji kryzysu logistycznego i rola sztucznej inteligencji*, [w:] *Ryzyko i niepewność w gospodarce w czasach kryzysu i zmieniających się warunków geopolitycznych*, Elbląg 2024.
- *Zachowania konsumentów w świetle ekonomii behawioralnej*, „Rozprawy Naukowe i Zawodowe ANS w Elblągu” 2024 z. 2, s. 76-90.

Pełny wykaz publikacji i innych aktywności studentów znajdują się w załączniku (Zał. nr 25).

Przedstawienie wyników monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów

Akademickie Biuro Karier w ANS w Elblągu corocznie przeprowadza badanie losów absolwentów Uczelni. Absolwentów z roku akademickiego 2022/2023, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu było 25. W ankiecie udział wzięło: 10 mężczyzn (40%) oraz 15 kobiet (60%), w tym 32% osób w wieku do 25 lat, 52% osób w wieku 25-30 lat oraz powyżej 30 lat - 16%. Absolwenci studiów stacjonarnych stanowili zdecydowaną większość osób ankietowanych tj. 84% (21 osób), absolwenci studiów niestacjonarnych - 16 % (4 osoby).

W trakcie studiowania pracę podjęło 88% ankietowanych, a pozostałe 12% nie pracowało.

W pytaniu o status zawodowy, największy odsetek badanych wynoszący 80% pracuje, druga najliczniejsza grupa – 20% - pracuje i uczy się. Wśród badanych nie było ani jednej osoby, która by nie pracowała. W grupie tej nie wystąpiły także osoby posiadające wyłącznie status uczących się.

Największy odsetek badanych wynoszący 60% pracuje w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców, w mieście poniżej 100 tys. mieszkańców - 8%. W mieście do 50 tys. mieszkańców - 20% a we wsi – 12% respondentów.

W odpowiedzi na pytanie o „miejsce pracy”, 44% badanych odpowiedziało, że w Elblągu lub jego rejonie, 16% - w województwie warmińsko - mazurskim, 40 % badanych w Polsce poza granicami ww. województwa. W grupie tej nie wystąpiły osoby pracujące poza granicami Polski.

Na pytanie dotyczące formy zatrudnienia - 76% ankietowanych wskazało umowę o pracę (na czas określony i czas nieokreślony), umowę o dzieło lub zlecenie wskazało 12% badanych, inne formy

zatrudnienia - 12%. W grupie tej nie wystąpiły osoby, które zatrudnione są w ramach stażu zawodowego.

W swojej pracy zawodowej absolwenci ANS w Elblągu w głównej mierze pełnią swoje obowiązki zgodnie z kierunkiem wykształcenia. Praca w pełni związana z wykształceniem została wskazana przez 52% absolwentów, odpowiedź „częściowo” zaznaczyło 32% osób, a za odpowiedź „zupełnie nie” - opowiedziało się 16% badanych.

W dużym stopniu przydatności wiedzy nabytej na uczelni w życiu zawodowym opowiedziało się 40% badanych. Za przydatność w stopniu średnim opowiedziało się 32% badanych, a za przydatność w małym stopniu – 28%.

Na pytanie „Co zdecydowało o tym, że dostałeś pracę?” respondenci odpowiedzieli kolejno: promocja własna – 31% oraz kierunek wykształcenia zgodny z wymaganiami pracy – 27%, doświadczenie zawodowe – 16%, znajomość języków obcych – 8%, inne - 8%, porada osób trzecich – 6%, aktywność w organizacjach studenckich/pozarządowych/kołach naukowych – 4%. Żadna z osób badanych nie zaznaczyła odpowiedzi „prestż uczelni” i udział w wymianach międzynarodowych.

Jedna trzecia ankietowanych – 32% - w pytaniu o zarobki, wskazała, że ich zarobki są wyższe niż 6000 zł. Kolejne 8 osób (tj. również 32% badanych) wskazało przedział od 4001 zł. do 5000 zł., a zarobki w przedziale od 5001 zł do 6000 zł wskazało 28% ankietowanych. Poniżej 4000 zł zadeklarowało 8% ankietowanych osób.

Absolwenci ANS w Elblągu szybko znajdują pracę, prawie połowa ankietowanych (44%) znalazła pracę w okresie do 1 miesiąca, do 3 miesięcy szukało jej 8% badanych, do 6 miesięcy - 24%, a do 12 miesięcy – 4%. Duża grupa osób (20%) znalazła pracę w innym terminie lub nie podjęła zatrudnienia.

W pytaniu „Czy uważasz, że należałoby powiększyć zakres kompetencji, które można nabyć poprzez studiowanie w ANS w Elblągu?” - aż 76% ankietowanych odpowiedziało twierdząco. Jedynie 24% badanych zaznaczyło odpowiedź „nie”.

Na pytanie dotyczące kompetencji zdobytych w toku studiów w ANS w Elblągu, które uważasz za szczególnie cenne ankietowani uznali: umiejętność rozumienia przepisów prawa, umiejętności miękkie (odpowiedzialność, komunikatywność, praca w grupie w różnym środowisku, otwartość na zmiany, kreatywność, planowanie, samodzielność wykonywania zadań, umiejętności organizacyjne), język angielski.

W odpowiedzi na pytanie „Wymień kompetencje, które Twoim zdaniem powinnaś/eś nabyć w trakcie studiów w ANS w Elblągu” absolwenci wskazali takie odpowiedzi jak: kompetencje miękkie (kreatywność, komunikacja interpersonalna, odporność na stres, praca w grupie, autoprezentacja, praca w grupie, dyplomacja), rozliczenie PIT, praca w projektach, umiejętności praktyczne, zaawansowany Excel z PowerQuery, praktyczne umiejętności typu rozmowa z klientem, komunikacja z innymi firmami, zapytania ofertowe, poszukiwanie informacji.

Badana grupa została zapytana o dodatkowe uwagi dotyczące toku studiów. Szczegółowe odpowiedzi znajdują się w Raporcie Badanie losów zawodowych absolwentów po 1 roku - 2024 rok.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

.....

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na kierunku *Ekonomia*, jak również ich kompetencji dydaktycznych

Polityka kadrowa prowadzona jest zgodnie z wytycznymi zawartymi w: Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20.07.2018r. z późn. zm.; Statutem ANS w Elblągu z dnia 23.11.2023 r. - Uchwała Senatu nr 70/2023 (Zał. nr 26); Regulaminem pracy ANS w Elblągu z dnia 27.10.2023 r. - Zarządzenie Rektora nr 37/2023 oraz zgodnie z procedurą zatrudniania pracowników w ANS (dawniej PWSZ) w Elblągu oraz zawierania umów na prowadzenie zajęć dydaktycznych z dnia 25.02.2022 r. - Zarządzenie Rektora nr 13/2022, jak również zgodnie z Regulaminem oceny okresowej nauczycieli akademickich.

Uczelnia dokłada wszelkich starań, aby zajęcia dydaktyczne na kierunku *Ekonomia* prowadziły osoby, które posiadają odpowiednie kwalifikacje i kompetencje społeczne, dorobek naukowy i/lub doświadczenie w obszarze wiedzy wskazanym dla kierunku studiów, w zakresie dyscypliny nauki, do której odnoszą się efekty uczenia się dla tego kierunku i są profesjonalistami w zakresie prowadzonych przedmiotów. Nauczyciele akademicy na kierunku *Ekonomia* w ANS w Elblągu posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe, zdobyte w uczelniach akademickich i uniwersytetach, a także poza Uczelnią, np. w lokalnych firmach, czy instytucjach. Szczegółowe informacje zawarte są w indywidualnych charakterystykach wykładowców. (Zał. nr 2. Część I. 4. zawiera szczegółowe charakterystyki nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku *Ekonomia* w roku akademickim 2024/2025).

Według stanu na rok akademicki 2024/2025 w Instytucie Ekonomicznym zatrudnionych na umowę o pracę jest 34 nauczycieli akademickich (w tym 31 w pełnym wymiarze czasu pracy a trzech na część etatu), oraz 5 na umowę zlecenie. Liczba studentów w Instytucie Ekonomicznym na studiach I stopnia wynosi 341 studentów, z czego 198 na kierunku *Ekonomia*. Oznacza to, że na 1 nauczyciela akademickiego zatrudnionego na etacie przypadało 10 studentów, na kierunku studiów *Ekonomia* – 5,8 studentów.

Dla 27 nauczycieli akademickich tj. 79,4% ogółu zatrudnionych, ANS w Elblągu jest podstawowym miejscem pracy, zaś dla 12 osób dodatkowym (z tego 5 nauczycieli na umowę-zlecenie). W roku akademickim 2024/2025 w zespole realizującym program studiów na kierunku *Ekonomia* pracuje 43 nauczycieli akademickich, przy uwzględnieniu nauczycieli wychowania fizycznego i języka angielskiego oraz informatyki. Strukturę zatrudnienia w Instytucie Ekonomicznym przedstawia tabela 22.

Tabela 22. Struktura zatrudnienia nauczycieli Instytutu Ekonomicznego

Stopień/tytuł	Podstawowe miejsce pracy	Dodatkowe miejsce pracy
profesor	1	-
profesor uczelni	4	5 (1-um.-zlec)
doktor	15	4 (1-um.-zlec)
magister	6	3 (3 um-zlec)
Razem	27	12

Wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku studiów *Ekonomia* jest:

- 1 profesor dla, którego ANS w Elblągu jest podstawowym miejscem pracy;

- 9 profesorów uczelni ANS w Elblągu, z tego 4 - zatrudnieni w ANS w Elblągu na podstawowym miejscu pracy oraz 4 – dla których ANS w Elblągu jest dodatkowym miejscem pracy, a 1– na umowie-zleceniu;
- 19 doktorów posiadających stopnie naukowe z dziedziny nauk społecznych, w tym 13 z dyscyplin dyscypliny ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości). Dla 15 zatrudnionych doktorów ANS w Elblągu jest podstawowym miejscem pracy, w wypadku 3 – dodatkowym miejscem pracy, a 1 osoba pracuje na umowie- zleceniu.

W Instytucie Ekonomicznym jest zatrudnionych 5 nauczycieli na umowę zlecenie. Są to praktycy posiadający bardzo duże doświadczenie zawodowe i prowadzący zajęcia głównie z przedmiotów specjalizacyjnych i specjalnościowych, jak np.: Dyrektor Oddziału ZUS w Elblągu, Miejski Rzecznik Konsumentów w Elblągu, kierownik Drugiego Referatu Postępowania Celnego w Warmińsko - Mazurskim Urzędzie Celno- Skarbowym, b. Dyrektor PKO BP SA Oddział Centrum w Elblągu (także b. Dyrektor Banku Pocztowego S.A. oddział w Elblągu; b. zastępca Dyrektora PKO BP S.A. Oddział Regionalny w Olsztynie; b. Dyrektor Regionalnego Oddziału Korporacyjnego w Olsztynie) a zarazem aktualny Dyrektor Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Olsztynie.

Wszystkie wymienione osoby posiadają wykształcenie, dorobek naukowy lub praktyczny w dziedzinie nauk społecznych (*odpowiednie dokumenty znajdują się w Dziale Spraw Pracowniczych*). Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscyplin związanych z prowadzonymi zajęciami na kierunku *Ekonomia*, oraz doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku *Ekonomia*, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. W opinii władz Instytutu struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć, a nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne, umożliwiające prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele realizujący zajęcia na kierunku *Ekonomia* są autorami i współautorami publikacji m.in.:

Są autorami i współautorami monografii np.:

- **Bukowski M.**, Majewski J., Sobolewska A., Stawicka E., Suchoń A., *Wybrane prawne i ekonomiczne aspekty wytwarzania energii z instalacji fotowoltaicznych w gospodarstwach rolnych województwa mazowieckiego*. Wydawnictwo SGGW w Warszawie, Warszawa 2022.
- **Bukowski M.**, **Gawroński H.**, *Zintegrowane instrumenty zarządzania w samorządzie terytorialnym*. Wydawnictwo Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu, Elbląg 2022.
- **Liziński T.**, **Bukowski M.**, Wróblewska A., *Ocena ekonomiczno-społeczna przedsięwzięć infrastrukturalnych*, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu, Elbląg 2019.
- Cern G., *Mienie komunalne a działalność gospodarcza samorządu terytorialnego*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
- **Grablewski K.**, *Zatrudnienie wspomagane – teoria i praktyka*, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu, Elbląg 2021.
- **Olszewska K.**, *Konkurencyjność przedsiębiorstw przemysłu mleczarskiego w kontekście uwarunkowań jednolitego rynku*, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu, Elbląg 2022.
- **Patra E.**, *Nietypowe formy zatrudnienia jako element elastyczności rynku pracy w Polsce*, Wydawnictwo ANS w Elblągu, Elbląg 2023.
- Rutkowska A., Szturo M., Wojtowicz K., **Włodarczyk B.** *Ryzyko finansowe przedsiębiorstwa na rynkach commodities*. Cz. 1 / red. M. Szturo. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2020.

Są redaktorami naukowymi publikacji np.:

- *Gospodarka w czasach niepewnych*, red. nauk. **M. Bukowski**, **K. Olszewska**, **K. Sidorkiewicz**, Wydawnictwo ANS w Elblągu, Elbląg 2024.

- *Rola samorządu terytorialnego w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. Wybrane aspekty*, red. nauk. **K. Olszewska, K. Sidorkiewicz, K. Starańczak, P. Uziębło**, Wydawnictwo ANS w Elblągu, Elbląg 2023.
- *Globalne, europejskie i krajowe skutki pandemii COVID-19 dla gospodarki. Wybrane problemy*, pod red. nauk. **M. Bukowskiego, H. Gawrońskiego, K. Olszewskiej, K. Sidorkiewicza, K. Starańczaka**, Wydawnictwo ANS w Elblągu, Elbląg 2023.
- *Partycypacja w samorządzie terytorialnym – stan obecny i perspektywy*, pod red. nauk. **K. Olszewskiej, K. Sidorkiewicza, K. Starańczaka, P. Uziębło**, Wydawnictwo PWSZ w Elblągu, Elbląg 2021.
- *Prawne uwarunkowania funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce. Wybrane problemy*, pod red. naukową **H. Gawrońskiego, K. Olszewskiej, K. Sidorkiewicza, K. Starańczaka**, Wydawnictwo PWSZ w Elblągu, Elbląg 2020.
- *Ekonomiczne i społeczne aspekty rozwoju samorządu terytorialnego w Polsce. Wybrane problemy*, pod red. naukową **H. Gawrońskiego, K. Olszewskiej, K. Sidorkiewicza, K. Starańczaka**, Wydawnictwo PWSZ w Elblągu, Elbląg 2020.
- *Wyzwania współczesnego świata – szanse i zagrożenia*, red. nauk. **R. Kisiel, M. Darabasz**, Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu, Elbląg 2016.
- *Efektywność finansowa sektora bankowego w obliczu wyzwań rynkowych i regulacyjnych*, red. **B. Włodarczyk, A. Ostrowska, P. Pukin-Sowul, P. Dondalski**. Wydawnictwo: Instytut Badań Gospodarczych, Olsztyn 2021.

Są autorami i współautorami artykułów naukowych oraz rozdziałów w monografiach np.:

- **Bukowski M.**, Majewski J., Sobolewska A., *The Environmental Impact of Changes in the Structure of Electricity Sources in Europe*, *Energies /Economic and Policy Challenges of the Energy Transition in CEE Countries*. Licensee MDPI, Basel. - Basel, Switzerland, 2023, Volume 16 Issue 1, s. 1-22.
- **Bukowski M.**, Majewski J., Sobolewska A., *Macroeconomic Electric Energy Production Efficiency of Photovoltaic Panels in Single-Family Homes in Poland*, *Energies /Economic and Policy Challenges of the Energy Transition in CEE Countries*. Licensee MDPI, Basel. - Basel, Switzerland, 2021, Volume 14 Issue 1, s. 1-21;
- **Bukowski M.**, Majewski J., Sobolewska A., *Macroeconomic Efficiency of Photovoltaic Energy Production in Polish Farms*, *Energies /Economic and Policy Challenges of the Energy Transition in CEE Countries*. Licensee MDPI, Basel. - Basel, Switzerland, 2021, Volume 14 Issue 18, s. 1-18.
- **Kalisz B.**, *Zastosowanie wskaźnika Net Promoter Score wśród studiujących na przykładzie uczelni*, „Rozprawy Naukowe i Zawodowe ANS w Elblągu” 2024, nr 2.
- **Kamińska-Stańczak A.**, Silska-Gembka S., *Badania empiryczne nad etyką w rachunkowości – systematyczny przegląd literatury*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości”, Nr 45(3), Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 2021, s. 129-152.
- Lizińska W., **R. Kisiel**, A. Danilevica, *Zjawisko depopulacji jako problem rozwojowy w krajach Europy, środkowo-wschodniej*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2024, UWM Olsztyn (100 pkt.)(artykuł porecenzji, przyjęty do druku w IV kw. 2024 r.).
- Lizińska W., **R. Kisiel**, *Pozycja polski na ścieżce inwestycyjno-rozwojowej na tle wybranych krajów Europy Środkowo-Wschodniej*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2022. UWM Olsztyn (100 pkt.).
- Lizińska W., **R. Kisiel**, *Zjawisko depopulacji w Polsce jako determinanta rozwoju społeczno-gospodarczego*, Horyzonty Polityki. „Ignatianum” 2022 (100 pkt.).
- **Korol T.**, Fotiadis A.: *Implementing artificial intelligence in forecasting the risk of personal bankruptcies in Poland and Taiwan*, *Oeconomia Copernicana* (JCR, SSCI Journal), vol. 13 (2), 2022.
- **Korol T.**: *Examining Statistical Methods in Forecasting Financial Energy of Households in Poland and Taiwan*, *Energies* (JCR Journal), Vol. 14 (7), 2021.

- **Korol T.:** *Evaluation of the Macro- and Micro-Economic Factors Affecting the Financial Energy of Households, Energies*, (JCR Journal), vol. 14 (12), 2021.
- **Korol T.:** *Impact of digital technologies on reliability of risk forecasting models - case study of enterprises in three global financial market regions (rozdział w międzynarodowej monografii): The Digital Disruption of Financial Services. International Perspectives*, Routledge, 2021.
- **Oliynyshuk O.** (2023), *Risks of using non-profit organizations in the financing of terrorism. Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XXXVII Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І.В. Жукової, Є.О. Романенка. м. Ольборг (Данія): ГО «ВАДНД», 07 жовтня 2023 р. 327 с. (с. 262-266) / Modern Aspects of modernization of science: status, problems, developmeny trends. Materials of the 37th International Scientific and Practical Conference October 7, 2023, Aalborg (Denmark) 327 p. (pp. 262-266). DOI: <https://doi.org/10.52058/37>*
- Олійничук О. І. (**Oliynyshuk O.**). (2024), *Використання неприбуткових організацій у відмиванні (легалізації) злочинно набутих доходів і фінансуванні тероризму. Ефективна економіка*. №1. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.1.37>.
- **Olszewska K.**, *Design thinking – od klienta do rozwiązania problemu*, [w:] *Gospodarka w czasach niepewnych – red. M. Bukowski, K. Olszewska, K. Sidorkiewicz*, Elbląg 2024.
- **Olszewska K.**, 2022,- *Poziom 5. Polskiej Ramy Kwalifikacji: kształcenie specjalistyczne czy studia krótkiego cyklu?* [w:] *Kierunki rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego*, Wybór tekstów Krajowego Zespołu Ekspertów ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego, T.1., s.24-28., Wyd. FRSE, ISBN 978-83-66515-89-5; https://www.frse.org.pl/brepo/panel_repo_files/2023/02/07/xknlng4/kierunki-rozwoju-ksztalcenia-i-szkolenia-zawodowego.pdf
- **Patra E.**, Sitz J., **Gralewski K.**, *Wpływ uwarunkowań demograficznych na zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy - wybrane aspekty*, [w:] *Gospodarka w czasach niepewnych* red. M. Bukowski, K. Olszewska, K. Sidorkiewicz, Wydawnictwo ANS w Elblągu, Elbląg 2024.
- **Pietrulewicz T.**, *Wykorzystanie narzędzi public relations w procesie kreowania wizerunku szkoły*, „Rozprawy Naukowe i Zawodowe ANS w Elblągu” 2023.
- A Fayad, T Cinkler, **J Rak**, M Jha, “*Design of Cost-Efficient Optical Fronthaul for 5G/6G Networks: An Optimization Perspective*, Sensors 22 (2022).
- **Sidorkiewicz K.**, **Uziębło P.**, *Implementation of the Legislative Regulation of the Civic Resolution Initiative on the Example of the City of Elbląg*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2020, nr 5, s.127-138.
- Glejt-Uziębło P., **Sidorkiewicz K.**, *Civic Budget in Elbląg. Selected Legal and Political Science Issues*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2020, nr 6, s. 391-403.
- **Sidorkiewicz K.**, **Winnicki T.**, *Działania pomocowe państwa w okresie pandemii COVID-19 w opinii przedsiębiorców*, [w:] *Globalne, europejskie i krajowe skutki pandemii COVID-19 dla gospodarki. Wybrane problemy*, pod red. nauk. M. Bukowskiego, H. Gawrońskiego, K. Olszewskiej, K. Sidorkiewicza, K. Starańczaka, Elbląg 2023, s. 223-251.
- Pukin P., **Włodarczyk B.**, *Beta and sigma economic convergence of Central and Eastern European countries to the EU-12*, Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sec. H Oeconomia, 2024.
- Skrzyszewska K., **Waśniewska A.** 2019. *Importance of aid in rebuilding the sector potential on the example of EU maritime shipping*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu/Research Papers of Wrocław University of Economics, vol. 63 nr 12, Wrocław.
- Bożek K.S., **Winnicki T.**, Żuk-Gołaszewska K., 2019. *The effects of seeding rate, mineral fertilization and a growth regulator on the economic and energy efficiency of durum wheat production*. Acta Sci. Pol. Agricultura, 18(3), 133–144.
- **Zieleniecki M.**, *Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym [komentarz do art. 13, art. 6 pkt 1-2, 5-23, 27-29 art. 6a-6b i art. 8], Zgłoszenia do ubezpieczenia, prowadzenie kont i rejestrów oraz zasady rozliczania składek i zasiłków [komentarz do art. 36aa, art. 36c-37 i art. 41a-41f] [w:] Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych: komentarz / Antonów Kamil (red.), 2024, Wolters Kluwer Polska.*

- Pangsy-Kania S., Zieleniecki M., Wierzbicka K *Support for contribution payers in the field of social security in connection with the Covid-19 pandemic – selected legal and economic issues* Studies in Logic, Grammar and Rhetorics 2023, vol. 68, no 1, pp. 393-407 .
- Zieleniecki M., *Rozdział XI (Obowiązki pracodawcy i pracownika), Rozdział XIII (Urlopy pracownicze), Rozdział XIV (Uprawnienia pracownika związane z rodzicielstwem, Rozdział XV (Zatrudnianie młodocianych), Rozdział XVII (Nadzór nad warunkami zatrudnienia), Rozdział XVIII (Odpowiedzialność pracownicza), i rozdział XXI (Odpowiedzialność pracodawców za naruszenie przepisów prawa pracy)* [w:] *Prawo pracy* pod red. J.Steliny, C.H. Beck, Warszawa 2023.

Nauczyciele Instytutu Ekonomicznego pełnią różne funkcje w instytucjach i stowarzyszeniach, realizują projekty, ukończyli także specjalistyczne kursy i studia podyplomowe. Pełne zestawienie znajduje się w załączniku nr 42.

W Instytucie Ekonomicznym podjęto decyzję, że wykłady na zajęciach niestacjonarnych odbywają się w trybie zdalnym. Wszystkie inne zajęcia (ćwiczenia, laboratoria, seminaria, lektoraty, inne) odbywają się bezpośrednio na Uczelni. W praktyce oznacza to, że w czasie zjazdów (piątek od 16.00, sobota, niedziela) w niedzielę planowane są wykłady, które odbywają się zdalnie na platformie MS Teams. Pomocniczym instrumentem w pracy dydaktycznej jest platforma Moodle. Nauczyciele i studenci mają dostęp do materiałów szkoleniowych, które udostępnione są na platformie Moodle. W okresie pandemii Covid-19 były przeprowadzone szkolenia z zakresu nauczania zdalnego, po czym materiały szkoleniowe zamieszczono na ww. platformie. Należy dodać, że materiały szkoleniowe są systematycznie aktualizowane. W dnia 20-21.10.2023 r. odbyło się szkolenie dla nauczycieli akademickich pt. „Nowe technologie w procesie nauczania studentów”. W wypadku zgłoszenia do Dziekanatu informacji o problemach lokalowych, czy sprzętowych nauczycieli, czy student może odbyć takie zajęcia na Uczelni. W razie problemów związanych z pracą zdalną pomocy udziela Pełnomocnik Rektora ds. eNauczania oraz informatycy dostępni na Uczelni. Przeprowadzane są także konsultacje ze studentami niestacjonarnymi w sprawie prowadzonych zajęć, także zajęć zdalnych. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiające prawidłową realizację zajęć na kierunku *Ekonomia* studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Należy uznać, że przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, umożliwia prawidłową realizację zajęć.

ANS w Elblągu otrzymała Diament Forbesa 2024. Uroczystość wręczenia Diamentów Forbesa 2024 odbyła się 3 lipca 2024 w siedzibie Uczelni. Już po raz kolejny redakcja miesięcznika „Forbes” oraz Dun & Bradstreet Poland opracowały zestawienie najbardziej dynamicznie rozwijających się firm w Polsce. W zestawieniu znalazły się firmy, które w latach 2021-2022 najszybciej zwiększały swoją wartość. Pod uwagę brano firmy, które do KRS złożyły sprawozdanie finansowe lub bezpośrednio przesłały je do Dun & Bradstreet Poland. Na liście Diamentów Forbesa znalazły się przedsiębiorstwa, które osiągnęły największy przeciętny, roczny wzrost wartości – na poziomie 10 proc. i więcej, a także którym Dun & Bradstreet Poland przyznała pozytywny rating wiarygodności (<https://ans-elblag.pl/ans-w-elbl%C4%85gu-z-tytu%C5%82em-diament%C3%B3w-forbesa-2024.html>).

Polityka kadrowa, rozwój i doskonalenie kadry

Praca dydaktyczna wykładowców jest na bieżąco monitorowana i udoskonalana, zgodnie z uczelnianymi procedurami. Ewaluacja kadry dydaktycznej jest realizowana systematycznie przez studentów i kadrę zarządzającą poprzez:

- anonimowe badania ankietowe w Uczelnianym Systemie Obsługi Studenta – pozyskiwane (co semestr) w postaci opinii studentów o jakości pracy prowadzącego przedmiot nauczyciela akademickiego, a także o efektach uczenia się, osiąganych w toku prowadzonego przez niego przedmiotu programowego;

- hospitacje realizowanych zajęć (zaplanowane corocznie) prowadzone przez Dyrektora Instytutu i Zastępców, a także wskazanego przez Dyrektora Instytutu profesora lub profesora uczelni, zgodnie z Zarządzeniem Nr 6/2022 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu z dnia 3 lutego 2022 r. w sprawie Zasad prowadzenia hospitacji w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Elblągu (obecnie ANS – Zał. nr 27);

- ogólnouczelnianą okresową ocenę pracowniczą, dotyczącą aktywności: naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej (realizowaną w cyklu czteroletnim) w zakresie poziomu wypełniania przez nauczycieli akademickich obowiązków wynikających z Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, ze Statutu Uczelni oraz innych, obowiązujących w Uczelni regulaminów (Zarządzenie Nr 08/2020 Rektora PWSZ w Elblągu z dnia 6 lutego 2020 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu oceny okresowej nauczycieli akademickich Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu; Załącznik do zarządzenia Rektora PWSZ w Elblągu Nr 08/2020 z dnia 06.02.2020r. – (Zał. nr 28); Zarządzenie Nr 53/2021 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu z dnia 28 października 2021 r. w sprawie powołania Komisji do Spraw Oceny Okresowej Nauczycieli Akademickich w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Elblągu (Zał. nr 29).

W ANS w Elblągu działa wydawnictwo, umożliwiające pracownikom publikowanie prac o charakterze naukowym lub dydaktycznym. Pracami Wydawnictwa zajmuje się Zespół ds. Wydawnictw ANS w Elblągu w skład, którego wchodzi nauczyciel Instytutu Ekonomicznego dr hab. Krzysztof Sidorkiewicz, prof. uczelni jako Redaktor naukowy. Przewodniczącym zespołu jest prof. dr hab. inż. Jerzy Łabanowski. Informacje o wydawnictwie znajdują się na stronie internetowej: <https://ans-elblag.pl/wydawnictwo/>. Głównym obszarem działalności są monografie naukowe, monografie doktorskie i habilitacyjne, skrypty, podręczniki i artykuły w czasopiśmie naukowym pt., „Rozprawy Naukowe i Zawodowe ANS w Elblągu”. W składzie Kolegium Redakcyjnego są nauczyciele akademicki Instytutu Ekonomicznego: dr Henryk Gawroński, prof. uczelni – Redaktor Naczelny, dr hab. Krzysztof Sidorkiewicz, prof. uczelni – Zastępca Redaktora Naczelnego, Redaktor tematyczny (nauki o polityce i administracji), dr inż. Marcin Bukowski – Redaktor tematyczny (ekonomia i finanse), dr Katarzyna Olszewska – Redaktor tematyczny (nauki o zarządzaniu i jakości), dr Ewa Pachura – Redaktor tematyczny (nauki prawne, nauki o bezpieczeństwie). Profil czasopisma określają przede wszystkim zagadnienia z zakresu dziedziny nauk społecznych, w dyscyplinach: ekonomia i finanse, nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki prawne, pedagogika, psychologia. W czasopiśmie publikowane są artykuły o charakterze naukowym oraz poświęcone problemom zawodowym, opracowane zarówno przez pracowników i studentów ANS w Elblągu, jak i autorów zewnętrznych. Artykuły publikowane w czasopiśmie oceniane są przez recenzentów pod względem oryginalności rozwiązań naukowych. Ponadto oprócz recenzowanych artykułów naukowych, w czasopiśmie mogą być publikowane: omówienia i recenzje innych publikacji, glosy do wyroków sądów oraz varia, obejmujące w szczególności: sprawozdania z działalności jednostek organizacyjnych Uczelni, organizacji studenckich i inne materiały informacyjne. Częstotliwość ukazywania się czasopisma to rocznik.

W Instytucie Ekonomicznym ANS w Elblągu systematycznie organizowane są konferencje naukowe, które są okazją do zaprezentowania wyników badań prowadzących przez nauczycieli akademickich, praktyków oraz studentów. Studenci z Instytutu Ekonomicznego prezentowali swoje referaty oraz przygotowywali rozdziały w recenzowanych monografiach. Konferencje w Instytucie Ekonomicznym mają charakter cykliczny, od 2020 r. organizowana jest Ogólnopolska konferencja naukowa „Samorząd terytorialny w Polsce – stan obecny i perspektywy”. Konferencje mają określony zakres tematyczny, w 2021 r. – II konferencja - Partycypacja w samorządzie terytorialnym – szansa na zwiększenie efektywności funkcjonowania wspólnot lokalnych czy ryzyko rozwoju populizmu?; w 2023 r. odbyła się III konferencja – Samorząd terytorialny w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. Od 2022 r. w Instytucie Ekonomicznym organizowana jest także cykliczna Ogólnopolska konferencja naukowa „Oblicza przedsiębiorczości”. Szczegółowy temat I konferencji w 2022 r. był następujący: „Rzeczywistość i wyzwania gospodarcze związane z pandemią COVID-19”. Planowana na 17.10.2024 r. II konferencja została zatytułowana „Gospodarka w warunkach

zwiększonej niepewności i ryzyka”. Informacje o konferencjach naukowych w Instytucie Ekonomicznym znajdują się na stronie internetowej Uczelni: <https://ans-elblag.pl/konferencje/>. Udział w konferencji daje możliwość zaprezentowania referatu, ale także przygotowania rozdziału w publikowanej monografii. Każdy z nauczycieli Instytutu Ekonomicznego ma możliwość także publikacji artykułów naukowych w „Rozprawach Naukowych i Zawodowych ANS w Elblągu”. Nauczyciele zachęceni są także od publikacji w innych czasopismach naukowych, czy udziału w zewnętrznych konferencjach naukowych. Nauczyciele akademicki angażują się także w przygotowanie studentów Instytutu Ekonomicznego do wystąpień w czasie konferencji oraz w trakcie pracy nad publikacjami.

Rozwojowi kadry sprzyja wsparcie materialne w następujących formach: nagrody Rektora; dofinansowanie studiów doktoranckich, przewodów doktorskich i habilitacyjnych, udziału w konferencjach naukowych; dofinansowanie publikacji; umożliwienie wyjazdów do uczelni zagranicznych w ramach Programu Erasmus+; awansowanie pracowników po uzyskaniu stopni naukowych; wsparcie w procesie podnoszenia poziomu kompetencji dydaktycznych w ramach studiów podyplomowych, kursów i szkoleń.

Polityka kadrowa jest realizowana w sposób transparentny. Wykładowcy systematycznie otrzymują informacje z Biura Rektora o najnowszych Zarządzeniach Rektora ANS, Uchwałach Senatu oraz regulaminach. W ostatnich latach nastąpił bardzo dynamiczny rozwój kadry naukowo-dydaktycznej Instytutu Ekonomicznego. Rozwój naukowy kadry dydaktycznej instytutu potwierdza uzyskanie stopni naukowych doktora habilitowanego przez: dra Krzysztofa Sidorkiewicza (w 2019 r.) oraz dr Grażynę Cern (2020 r.). Ponadto w ostatnich latach stopień naukowy doktora uzyskali następujący nauczyciele akademicki Instytutu Ekonomicznego: dr Marta Aniskowicz (2019 r.), dr Krzysztof Grablewski (2020 r.), dr Katarzyna Olszewska (2020 r.), dr Ewa Patra (2022 r.). Poza tym jeden z nauczycieli akademickich, prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku studiów *Ekonomia*, jest obecnie na etapie kończenia rozprawy doktorskiej, drugi z nauczycieli uczestniczy w seminarium doktoranckim.

W Uczelni realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Zgodnie z przyjętymi zasadami w ANS w Elblągu nie akceptuje się mobbingu, ani żadnych innych form przemocy psychicznej lub fizycznej, bądź przejawów dyskryminacji, bez względu na to czy skierowane są one do pracownika, studenta czy słuchacza (Załącznik do zarządzenia Rektora ANS w Elblągu Nr 23/2023 z dnia 7 czerwca 2023 r. – Zał. nr 30). Określono postępowanie w sprawie skargi dotyczącej dyskryminacji lub mobbingu. W Statucie ANS w Elblągu (Zał. nr 26) określono zasady postępowania dyscyplinarnego. W postępowaniach dyscyplinarnych nauczycieli akademickich orzeka Uczelniana Komisja Dyscyplinarna do spraw Nauczycieli Akademickich. Członków Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej do spraw Nauczycieli Akademickich wybiera senat. Dnia 15 października 2024 roku Rektor przyjął Zarządzenie Nr 49/2024 w sprawie organizacji przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu: <https://bip.ans-elblag.pl/zarządzenie-nr-492024-z-dnia-15-pazdziernika-2024-roku/105,965,963> oraz Zarządzenie Nr 50/2024 w sprawie rozwiązywania sytuacji konfliktowych w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu: <https://bip.ans-elblag.pl/zarządzenie-nr-502024-z-dnia-15-pazdziernika-2024-roku/105,965,964>

Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych

Do planowanej obsady zajęć dydaktycznych są typowani nauczyciele akademicki posiadający niezbędne doświadczenie zawodowe. Przykładowo zajęcia dydaktyczne z przedmiotu „System ubezpieczeń społecznych i gospodarczych” prowadzi Dyrektor Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 20 letnim doświadczeniem na tym stanowisku, zajęcia dydaktyczne z przedmiotu „Zarządzanie” prowadzi osoba z wieloletnim doświadczeniem na stanowiskach kierowniczych w administracji rządowej i aktualnie prowadząca działalność gospodarczą w zakresie handel e-commerce oraz handel nieruchomościami, zajęcia dydaktyczne z przedmiotu „Podatki w

przedsiębiorstwie”, „Prawo spółek”, „Prawo podatkowe” prowadzi osoba zatrudniona w kancelarii prawnej, która zajmuje się tymi przepisami prawa, zajęcia dydaktyczne z przedmiotu „Organizacje pozarządowe”, czy „Gospodarowanie kapitałem ludzkim” prowadzi osoba z wieloletnim doświadczeniem w działaniach organizacji pozarządowych. Przedmioty: „Sektor transportu, spedycji i logistyki w Polsce i na świecie”, „Logistyczne giełdy internetowe”, „Dokumentacja w transporcie i logistyce” prowadzi aktualna Dyrektor Zarządzająca firmy PHT CZAJA-TRANS. Kolejnym przykładem jest osoba mająca długoletnie doświadczenie związane z działalnością gospodarczą, która prowadzi zajęcia z przedmiotu „Mikroekonomia”, czy „Korespondencja handlowa” oraz „Gry decyzyjne”. Zajęcia z przedmiotów „Podstawy marketingu”, „Ekonometria i prognozowanie procesów gospodarczych”, „Content marketing” prowadzi aktualny kierownik ds. IT, manager rozwoju digital i e-commerce – Falkon sp. j. Zajęcia dydaktyczne prowadzi również ekspert Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, członek rady nadzorczej komunalnych spółek prawa handlowego, ekspert ECVET MEIN, były dyrektor Żuławskiego Ośrodka Badawczego w Elblągu Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego, były Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji, były Dyrektor Elbląskiego Parku Technologicznego.

łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia, działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową

Wśród nauczycieli Instytutu Ekonomicznego wielu łączy działalność dydaktyczną i naukową z działalnością zawodową, lub ma bogate doświadczenie zawodowe, które pomagają w prowadzeniu zajęć, szczególnie w wymiarze praktycznym np.: w latach 2015-2023 Dyrektor Zarządzająca w PHT CZAJA-TRANS; prowadzona działalność gospodarcza mordercy, działalność związana z prowadzonymi przedmiotami zawodowymi.; były dyrektor Elbląskiego Parku Technologicznego; b. Burmistrz Miasta Władysławowa, członek rad nadzorczych w spółkach komunalnych; nauczyciel z ponad 30 letnim doświadczeniem zawodowym zdobytym poza uczelniami wyższymi zarówno w jednostkach administracji, jak i w podmiotach gospodarczych, zarządzanie komórkami organizacyjnymi oraz jednostkami administracji publicznej, od 2021 r. do chwili obecnej Prezes Zarządu MDD Spółka z o.o. – podstawowy profil działalności – handel e-commerce oraz handel nieruchomościami; nauczyciel prowadzący działalność szkoleniową w ramach Edukacji; Ekspert NCBiR w zakresie oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie oraz ewaluacji efektów projektów finansowanych z funduszy UE, członek rady nadzorczej komunalnej spółki prawa handlowego - Tramwaje Elbląskie Sp. z o.o. od 2018 roku, członek rady nadzorczej Przedsiębiorstwa Dróg i Mostów Sp. z o.o. w Elblągu; Prezes zarządu Fundacji Elbląg, członek grup sterujących projektami, koordynator projektów, specjalista ds. aktywizacji społeczno-zawodowej, członek zespołu ds. ekonomii społecznej przy Prezydencie Miasta Elbląg; nauczyciel w ramach działalności zawodowej wdraża na terenie Elbląga strategię CPTED, czyli strategię zapobiegania przestępczości przez kształtowanie przestrzeni; nauczyciel zatrudniony w kancelarii radców prawnych; prowadzenie szkoleń w zakresie Total Quality Management (certyfikat LMU), prowadzenie szkoleń w zakresie zarządzania jednostką budżetową; likwidator w spółce z o.o. w latach 2018-2020; B. Dyrektor Żuławskiego Ośrodka Badawczego w Elblągu Instytutu Melioracji i Użytków Zielonych (obecnie Instytut Technologiczno-Przyrodniczy); kierownik ds. IT, manager rozwoju digital i e-commerce – Falkon sp. j. ; kilkuletnia praca w firmie prywatnej w Elblągu, która umożliwiła uzyskanie doświadczenia w zakresie: negocjacji, promocji i marketingu oraz rozliczania drobnych projektów, które dotyczyły uczestnictwa w międzynarodowych targach; nauczyciel mający doświadczenie 30 lat pracy w administracji publicznej, w tym praca na stanowiskach kierowniczych; nauczyciel prowadzący działalność jako tłumacz przysięgły języka angielskiego; wieloletni właściciel Gospodarstwa Agroturystycznego. Pełny wykaz znajduje się w zał. nr. 39.

Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej

ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

W Instytucie Ekonomicznym istnieje system doboru kadr na stanowiska nauczycieli akademickich. W ramach konkursów na stanowisko nauczyciela akademickiego ustalono kryteria oceny dla kandydatów do pracy w Instytucie Ekonomicznym ANS w Elblągu. Kryteria te obejmują publikacje naukowe, doświadczenie zawodowe, znajomości języka angielskiego pozwalająca na prowadzenie zajęć dydaktycznych w tym języku, osiągnięcia organizacyjne kandydata i inne osiągnięcia wskazane przez kandydata. W opinii władz Instytutu dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek naukowy i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Nauczyciele akademicy podawani są ewaluacji w drodze hospitacji zajęć dydaktycznych i ocen dokonywanych przez studentów w ramach badań ankietowych realizowanych zajęć dydaktycznych.

System wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Prowadzona jest ciągła analiza potrzeb kadry w zakresie doskonalenia zawodowego. W ostatnich 5 latach nauczycielom akademickim Instytutu zapewniono udział w kształceniu podyplomowym, kursach, szkoleniach (w tym językowych) i innych formach podwyższania kwalifikacji zawodowych. Z tego typu kształcenia skorzystało wielu nauczycieli akademickich zatrudnionych w Instytucie Ekonomicznym. W ramach Projektu UIIIIG (2019-2022) – 15 nauczycieli wzięło udział w kursach/szkoleniach, w tym 3 osoby w studiach podyplomowych (Szkolenie zamknięte z prowadzenia prezentacji i wystąpień publicznych za pomocą narzędzi IT m.in. Prezi, Indywidualne konwersatoria z j. angielskiego dla wykładowców, Szkolenia INSERT GT dla zaawansowanych, Coaching, Studium komunikacji Dare to lead, Szkolenie z zakresu e-commerce, Power Point). Z kolei w Projekcie K 4.0 (2021-2023) – 19 nauczycieli wzięło udział w kursach/szkoleniach, w tym 7 osób w studiach podyplomowych (Indywidualne konwersatoria z j. angielskiego dla wykładowców, Statistica, Doradca inwestycyjny, Szkolenia z zakresu Nowoczesnych technologii, Szkolenia z zakresu Proaktywność).

W ramach projektów odbywają się także kursy i szkolenia dla studentów. Studenci kierunku *Ekonomia* (EM, PG, EPL, MswB) brali udział w Projekcie UIIIIG (2021-2022) – 14 studentów (Język angielski, Kurs rachunkowości budżetowej, Kurs Podatek od towarów i usług od podstaw, Kurs dla kandydatów na księgowego, RODO, Kadry i płace, Managment 3.0, Kursy Google, Wystąpienia publiczne); oraz w Projekcie K 4.0 (2022-2023) – 60 osób (Kadry i płace, Język angielski, Managment 3.0, Agile, Kontrola w organizacji i audyt wewnętrzny, Komunikacja interpersonalna, jako istotny element zarządzania stresem, Kurs Podatek od towarów i usług od podstaw)

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

.....

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Stan, nowoczesność, rozmiar i kompleksowość bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatności do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy

Infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna

Siedziba Instytutu Ekonomicznego znajduje się przy Al. Grunwaldzkiej 137 (budynek BU 1), w którym funkcjonuje razem z Instytutem Politechnicznym. Administracja instytutu zajmuje 5 pokoi w tym: dziekanat, pomieszczenia dyrektora i zastępców dyrektorów. Nauczyciele instytutu mają do dyspozycji 11 pokoi. Baza dydaktyczna ANS w Elblągu jest wspólna dla wszystkich instytutów. Wykazane w poniższej tabeli sale wykładowe, laboratoria itp. są wykorzystywane w zależności od potrzeb dydaktycznych. Przydział sal odbywa się za pośrednictwem Biura ds. Nauczania (od 01.10.2024 r. - Dział ds. Studiów), albo w przypadku laboratoriów komputerowych przez kierownika Zakładu Informatyki.

Tabela 23. Baza dydaktyczna ANS w Elblągu

Obiekt	Pomieszczenia dydaktyczne i biblioteczne	Liczba miejsc
Budynek BU 1 Al. Grunwaldzka 137	1 sala seminaryjna	5
	10 sal wykładowych	473
	2 sale audytoryjne	260
	1 aula	320
	1 sala dyplomowa	18
	20 sal laboratoryjnych	289
	6 lab. komputerowych	108
	9 pracowni w Centrum kompetencji społecznych (pracownie komputerowe w tym 2 sale z przeznaczeniem również na wykłady)	190
	biblioteka z czytelnią	30
Budynek BU 2 ul. Czerniakowska 22	14 sal wykładowych	335
	1 aula	160
	2 sale terapii pedagogicznej	56
	2 lab. językowe	40
	2 lab. komputerowe	34
	3 sale ćwiczeń muzycznych	56
	2 sala zajęć plastycznych	36
	1 sala matematyczna	14
	biblioteka z czytelnią	15
Budynek BU 3 ul. Wojska Polskiego 1	10 lab. komputerowych	177
	2 sale ćwiczeniowe	72
	4 sal audytoryjnych	318
Budynek DS ul. Zacisze 12	1 sala komputerowa	18
Budynek DS ul. Wspólna 11-13	Studio filmowe	15

Sale wykładowe, ćwiczeniowe, aule oraz sale audytoryjne wyposażone są w projektory multimedialne, rzutniki oraz sprzęt audio-video. W laboratoriach komputerowych znajdują się komputery z oprogramowaniem, drukarki oraz rzutniki multimedialne i tablice mobilne suchościeralne oraz tablice interaktywne – jedna przymocowana na stałe, druga – przenośna na wózku jezdnym, dzięki czemu można szybko i bez wysiłku przenosić z pokoju do pokoju. W latach 2020-2024 roku sprzęt komputerowy w laboratoriach został w większości wymieniony na nowy. Wszystkie pokoje nauczycielskie zostały wyposażone w nowy sprzęt komputerowy. Do dyspozycji nauczycieli akademickich są zestawy tabletów graficznych. We wszystkich obiektach Uczelni jest zapewniony dostęp do Internetu. W budynku przy Al. Grunwaldzkiej 137 zamontowano dodatkowo stanowiska komputerowe w uczelnianej bibliotece (10) do dyspozycji studentów. W latach 2023 - 2024 roku sprzęt komputerowy w laboratoriach został w większości wymieniony na nowy. Poniżej znajduje się wykaz laboratoriów komputerowych z oprogramowaniem, z którego korzystają na zajęciach nauczyciele i studenci Instytutu Ekonomicznego.

Tabela 24. Wykaz sprzętu komputerowego w wybranych laboratoriach i salach wykładowych (budynek B1) – wykaz wszystkich sal w załączniku nr 31.

Lp.	Sala	Wyposażenie Sali	liczba urządzeń komputerowych
1	129	Komputer LCO, i7-12700 2.1GHz, 16GB ram, GeForce GTX 1660 SUPER monitor Philips 23,8" projektor NEC ME301W drukarka Xerox WorkCentre 3335 Tablica multimedialna Samsung FlipBoard 56" Modernizacja Sali : 2022 r.	19
2	130	komputer Actina, i5-9400F 2.9GHz, 16GB ram, SSD 240GB, nVidia GeForce GT 530 monitor Iiyama 24" projektor NEC ME301W drukarka Xerox WorkCentre 3335 Modernizacja Sali : 2020 r.	19
3	132	komputer Actina, i5-9400F 2.9GHz, 16GB ram, SSD 240GB, nVidia GeForce GT 530 monitor Iiyama 24" projektor NEC ME301W Modernizacja Sali : 2020 r.	19
4	205	komputer Actina, i3-9100F 3.6GHz, 16GB ram, SSD 240GB, nVidia GeForce GT 530 Monitor Iiyama 24" Projektor Hitachi CP-X3011N Modernizacja Sali : 2020 r.	1

5	206	laptop Dell Latitude 5520 15,6", i5-1135G7 2.4GHz, 8GB ram, 512GB SSD komputer Actina, AMD Ryzen 5 PRO 4650G 3.7GHz, 16GB ram, 480GB SSD monitor Iiyama 27" projektor NEC ME301W Modernizacja Sali : 2021 r.	18
7	207	komputer Actina, AMD Ryzen 5 PRO 4650G 3.7GHz, 16GB ram, 480GB SSD monitor Iiyama 27" projektor Hitachi CP-X3011N Modernizacja Sali : 2020 r.	19
8	209	komputer i7-11700F 2.5GHz, 16GB ram, 1TB SSD, GeForce RTX 3060 Ti 1x monitor Iiyama 27" 1x telewizor Samsung 60" laptop Dream Machines 15,6", AMD Ryzen 7 3700X 3.6GHz, 16GB ram, 1TB SSD, GeForce RTX 3070 Modernizacja Sali : 2023 r.	3
10	302	Komputer LCO Pro 5040, i7-12700 2.1GHz, 16GB ram, 1TB SSD, GeForce GTX 1660 Super monitor Iiyama 27" Modernizacja Sali : 2023 r.	12
11	310	komputer LCO, i7-12700 2.1GHz, 32GB ram, 1TB SSD, GeForce GTX 3060 monitor Iiyama 27" 1x projektor Vivitek Modernizacja Sali : 2023 r	25
11	313	iMac 24", Apple M1, 8GB ram, 500GB SSD Modernizacja Sali : 2023 r.	18

Przykłady oprogramowania dydaktycznego wykorzystywane w Instytucie Ekonomicznym:

- Pakiet Office 365 pakiet A3 – dostępny w każdej sali dydaktycznej oraz do użytku osobistego dla każdego studenta;
- Oprogramowanie symulacyjne Revas „Branżowe Symulacje Biznesowe – Zarządzanie firmą, projektami, planowanie biznesu”;
- Pakiet oprogramowania firmy Comarch – Produkcja, handel gospodarka magazynowa, finanse księgowość, analiza i raporty, kontrola jakości, automatyzacja, zarządzanie:
 - Comarch ERP Optima,
 - Comarch Mobile,
 - Comarch WMS,
- Pakiet oprogramowania firmy Insert - system obsługi sprzedaży, zarządzania relacjami z klientami, organizacyjny, finansowo-księgowy, kadrowo-płacowy:
 - PInsert GT,
 - Insert Nexa,
- Microsoft Project oprogramowanie do zarządzania i planowania analityka projektów;

- Platforma Logistyczna Trans EU - zintegrowane narzędzie do zarządzania transportem dla załadowców, spedytorów oraz przewoźników;
- IBM i2 Analyst's Notebook Business Analytics Software – analiza danych, relacje między jednostkami danych w celu odkrycia wzorców;
- Legalis – system informacji prawnej.

W opinii władz Instytutu Ekonomicznego sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej, umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem *Ekonomia*. Infrastruktura informatyczna jest na wysokim poziomie, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku *Ekonomia*. Warunki umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Na potrzeby zajęć wychowania fizycznego i sekcji sportowych, uczelnia wynajmuje obiekty bądź części obiektów sportowych będących w gestii Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Elblągu (hala sportowa i sala do tenisa stołowego znajdujące się w Hali Sportowo – Widowiskowej przy. Al. Grunwaldzkiej 135, tory pływackie w krytej pływalni Centrum Rekreacji Wodnej Dolinka przy ul. Moniuszki 25) oraz w gestii Zespołu Szkół i Placówek Sportowych z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego w Elblągu (dwie hale sportowe i sala judo). Zajęcia wychowania fizycznego i sportowe prowadzone są także w Klubie Fitness, będącym własnością Uczelni, który znajduje się w Domu Studenckim przy ul. Wspólnej 11-13. Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe. Dodatkowo studenci mogą korzystać z zajęć w sekcji jeździeckiej realizowanych w Stadninie Koni „Zastawno” w gm. Młynary czy też uczestniczyć w zajęciach Sekcji Sportów Wodnych – kajakarstwo, SUP na rzece Elbląg, żeglarstwo, i jeziorach mazurskich.

W Domu Studenckim do dyspozycji studentów jest studio multimedialne oraz dostęp do sieci internetowej LAN (we wszystkich budynkach uczelni) z dostępem do sieci szerokopasmowej PIONIER.

Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Studenci kierunku studiów *Ekonomia* realizują praktyki zawodowe w instytucjach i firmach, które dają gwarancje przygotowania studentów do praktycznej nauki zawodu. W trakcie praktyk zawodowych studenci mają możliwość zapoznania się z praktycznymi aspektami zagadnień zawartych w ramowym planie praktyki zawodowej i mają możliwość nabycia umiejętności zawodowych zgodnych z kierunkiem kształcenia. Dodatkowo w trakcie praktyki zawodowej w sposób szczególny kładziony jest nacisk na nabycie umiejętności pracy zespołowej i funkcjonowanie studenta w środowisku zawodowym. W latach 2016-2018 PWSZ w Elblągu realizowała pilotażowy program praktyk zawodowych w ramach, którego wspólnie z pracodawcami wypracowano uniwersalny i nowatorski model realizacji praktyk zawodowych. W celu pełnej realizacji efektów uczenia się jakie powinny zostać uzyskane przez studentów w trakcie praktyki zawodowej Instytut Ekonomiczny zatrudnia do prowadzenia zajęć dydaktycznych część kadry kierowniczej instytucji, w których realizowana jest praktyka zawodowa. Pozwala to na poznanie przez pracodawców zakresu wymagań stawianych dla praktyk zawodowych i jednocześnie udział w tworzeniu harmonogramu praktyki zawodowej. Miejsca praktyk są zgodne z kierunkiem studiów. Instytucje, w których odbywają się praktyki zapewniają niezbędne wyposażenie stanowisk pracy i ułatwiają nabycie umiejętności wykorzystania dostępnej infrastruktury.

W ramach zajęć dydaktycznych organizowane są wyjazdy ze studentami do Elbląskiego Parku Technologicznego celem zapoznania studentów z działalnością tej organizacji. Elbląski Park Technologiczny (EPT) pełni funkcję **brokera badań laboratoryjnych**, czyli miejsca kontaktowego sfery biznesu i nauki. EPT świadczy usługi, które posiadają akredytację Polskiego Centrum Akredytacji i uznania UDT, PRS, BV czy RINA. W ramach EPT w Elblągu funkcjonuje:

- Centrum Jakości Środowiska składa się z dwóch laboratoriów, które wyposażone są w najwyższej jakości specjalistyczny sprzęt badawczy: Laboratorium Zaawansowanych Analiz Środowiskowych EPT oraz Laboratorium Badań Środowiska Pracy i Emisji Jego infrastruktura umożliwia wykonywanie badań środowiskowych oraz środowiska pracy. Posiadane wyposażenie: urządzenia do prowadzenia badań emisji pyłów nieorganicznych ze źródeł stacjonarnych (w terenie) – wyposażenie do pobierania próbek pyłów oraz metali ciężkich w pomiarach emisji ze źródeł stacjonarnych; urządzenia do prowadzenia badań emisji gazów nieorganicznych ze źródeł stacjonarnych (w terenie); urządzenia do pobierania próbek powietrza na stanowisku pracy; kalibrator drgań K-20; miernik poziomu dźwięku; stacja meteo; urządzenia do prowadzenia badań emisji lotnych związków organicznych LZO oraz całkowitego węgla organicznego OWO ze źródeł stacjonarnych (w terenie); dozymetr akustyczny; zestaw do pomiaru mikroklimatu na stanowiskach pracy; aspiratory osobiste; przewoźny automat do poboru prób wody i ścieków; optyczny mikroskop odwrócony z osprzętem; mikroskop stereoskopowy z osprzętem do analizy składu taksonomicznego; spektrometr FTIR do oznaczania krzemionki w próbkach pyłów pobranych na stanowiskach pracy metodą spektrofotometrii; wagosuszarka; tlenomierz terenowy ProODO; spektrometr absorpcji atomowej (AAS) z atomizacją płomieniową oraz piecem grafitowym z autosamplerem i systemem generacji wodorków o zimnych par rtęci.
- Laboratorium Centrum Metaloznawstwa z wyposażeniem: spektrometr emisyjny – SPEKTROIL Q 100; spektrometr do analizy oleju – Spectro FTIR Alpha; wiskozymetr kinetyczny – SPECTRO-VISC; Titrator – Titrand 888; analizator cząstek w olejach smarowniczych – SpectroLNF Q200.
- Laboratorium Centrum Technologii Drewna i Mebli z wyposażeniem: komora starzeniowa - SUNSET XLS+; komora klimatyczna - ESPEC ARL-0680; maszyna wytrzymałościowa - HT-2402.
- Pracownia Prototypowania 3D Centrum Transferu Technologii Informatycznych z wyposażeniem: skaner 3D - Atos CS 5M; drukarka 3D - 3D Object30; frezarka plotter 3D - Hobbi Line; robot latający z oprzyrządowaniem do zdjęć cyfrowych - Algin Trex 600 ESP KX016009A.

Ponadto w ramach EPT funkcjonuje wiele firm prywatnych, które stanowią kolejne zaplecze badawcze i rozwojowe. Istotną działalnością EPT jest prowadzenie inkubatora przedsiębiorczości.

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych

W Instytucie Ekonomicznym podjęto decyzję, że wykłady na zajęciach niestacjonarnych po okresie pandemii Covid-19 odbywają się w trybie zdalnym. Wszystkie inne zajęcia (ćwiczenia, laboratoria, seminaria, lektoraty, inne) odbywają się bezpośrednio na Uczelni. W praktyce oznacza to, że w czasie zjazdów (piątek od 16.00, sobota, niedziela) w niedzielę planowane są wykłady, które odbywają się zdalnie na platformie MS Teams. Pomocniczym instrumentem w pracy dydaktycznej jest platforma Moodle. Nauczyciele i studenci mają dostęp do materiałów szkoleniowych, które udostępnione są na platformie Moodle. W okresie pandemii Covid-19 były przeprowadzone szkolenia z zakresu nauczania zdalnego, po czym materiały szkoleniowe zamieszczono na ww. platformie. Należy dodać, że materiały szkoleniowe są systematycznie aktualizowane. W dnia 20-21.10.2023 r. odbyło się szkolenie dla nauczycieli akademickich pt. „Nowe technologie w procesie nauczania studentów”. W wypadku zgłoszenia do Dziekanatu informacji o problemach lokalowych, czy sprzętowych nauczyciele, czy studenci mogą odbyć takie zajęcia na Uczelni. W razie problemów

związanych z pracą zdalną Pełnomocnik Rektora ds. eNauczania oraz informatycy dostępni na Uczelni mogą udzielić pomocy. Przeprowadzane są także konsultacje ze studentami niestacjonarnymi w sprawie prowadzonych zajęć, także zajęć zdalnych.

Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami dostępność architektoniczną, cyfrową i informacyjno-komunikacyjną.

1. Dostępność architektoniczna dla osób z niepełnosprawnościami, z dysfunkcją narządu ruchu oraz poruszających się na wózku inwalidzkim:
 - parkingi dla osób z niepełnosprawnościami, z ciągiem komunikacyjnym umożliwiającym sprawny dojazd osoby niepełnosprawnej poruszającej się na wózku inwalidzkim do budynku;
 - drzwi dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach;
 - winda – panele sterujące windy posiadają dwa równoległe oznaczenia dotykowe – informacje w alfabecie Braille'a oraz informacje w formie wypukłych cyfr i symboli. Dodatkowo wyposażona jest w sygnały dźwiękowe i komunikaty głosowe. Sygnały dźwiękowe i komunikaty głosowe nie są dostępne w nowej windzie w budynku przy Al. Grunwaldzkiej 137;
 - transportery schodowe, tzw. schodołazy dla osób poruszających się na wózku oraz uniwersalne rampy podjazdowe do wykorzystania wewnątrz budynku (niwelacja różnicy poziomów w aulach).
2. Osoby z wadą słuchu – w celu polepszenia zrozumienia na linii student z wadą słuchu – pracownik Uczelni, dokonano zakupu i montażu pętli indukcyjnych stanowiskowych OPUS DCL-20K, które ułatwiają komunikację oraz sprawiają, że przekaz jest wyraźny i zrozumiały. Urządzenia te zostały zamontowane w recepcjach budynków ANS w Elblągu oraz dziekanatach.

Wszystkie wymienione miejsca posiadają specjalistyczne oznaczenia dedykowane osobom z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami mogą poruszać się po budynkach z psem przewodnikiem lub asystentem.

Na wyposażeniu instytutów, które zgłosiły zapotrzebowanie, zostały zakupione biurka elektrycznie podnoszone, tablice interaktywne kompatybilne z komputerami studentów. Dostosowano stronę internetową ANS w Elblągu do WCAG 2.1 na poziomie AA z wyłączeniem dostarczania napisów na żywo. Deklarację zgodności sporządzono na podstawie samooceny przeprowadzonej przez podmiot publiczny (Pełnomocnika Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych) oraz na podstawie narzędzia do oceny strony <http://checkers.eiii.eu>, z którego wynika, że strona ANS w Elblągu spełnia wymagania w 90%. Na stronie internetowej można korzystać ze standardowych skrótów klawiaturowych.

W celach informacyjnych wykonano ulotki dedykowane studentom z niepełnosprawnościami, które znajdują się we wszystkich budynkach ANS w Elblągu. Utworzono podstronę „Strefa studenta z niepełnosprawnościami”, która zawiera zbiór wszystkich informacji dedykowanych studentom z niepełnosprawnościami. Informacje te ułatwiają studentom poruszanie się po procedurach uczelni, dostarczają też wiedzy na temat projektów i programów w kraju i za granicą – Erasmus +. Zarządzeniem Rektora z dnia 7 marca 2018 r. powołany został Pełnomocnik Rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami – pełny zakres obowiązków na stronie <https://ans-elblag.pl/pelnomocnik-rektora-ds-studentow-z-niepelnosprawnosciami.html>

Dostępność infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Cała przestrzeń Uczelni zapewnia bezprzewodowy dostęp do sieci Wi-Fi, co umożliwia studentom korzystanie z zasobów internetowych i aplikacji edukacyjnych bez ograniczeń lokalizacyjnych. Każdy student ma dostęp do pakietu Office 365, co zapewnia możliwość korzystania z

narzędzi takich jak Word, Excel, PowerPoint oraz innych aplikacji wspierających realizację zadań i projektów. Dodatkowo, Uczelnia korzysta z platformy Moodle, która umożliwia zarządzanie kursami, dostęp do materiałów dydaktycznych oraz komunikację z wykładowcami. Infrastruktura komputerowa uczelni została kompleksowo wymieniona w latach 2020–2024, co miało na celu unowocześnienie standardów dydaktycznych. Dzięki temu studenci mają dostęp do nowoczesnego sprzętu oraz specjalistycznego oprogramowania, co jest istotne dla realizacji zadań i projektów związanych z ich programem studiów. Studenci Instytutu Ekonomicznego mają również możliwość korzystania z infrastruktury komputerowej Instytutu Informatyki Stosowanej, co zapewnia dostęp do zaawansowanego sprzętu oraz specjalistycznego oprogramowania, istotnego dla realizacji zadań i projektów.

System biblioteczno-informacyjny Uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku *Ekonomia*, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach. Sposoby, częstość i zakresu monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Biblioteka ANS (BANS) w Elblągu mieści się w dwóch budynkach: BU1 - Al. Grunwaldzka 137 (BU1) oraz BU2 ul. Czerniakowska 22. Oddziały BANS w Elblągu są nowocześnie wyposażone i zapewniają komfortowe warunki pracy dla użytkowników. Pomieszczenia biblioteczne są przestronne, dobrze oświetlone i wyposażone w ergonomiczne meble, które tworzą przyjazną atmosferę oraz sprzyjają efektywnej nauce i pracy. Biblioteka ANS zapewnia:

- dostęp do książek, czasopism i dokumentów elektronicznych – biblioteka gromadzi i opracowuje księgozbiór zgodnie z bieżącymi potrzebami dydaktycznymi uczelni. W BU1 znajduje się literatura dla kierunków prowadzonych przez Instytut Ekonomiczny, Instytut Informatyki Stosowanej oraz Instytut Politechniczny. W BU2 gromadzone są zasoby przede wszystkim dla Instytutu Pedagogiczno-Językowego. Bieżący stan księgozbioru to ponad 78 140 woluminów;
- bazy danych i dostęp do elektronicznych materiałów – Biblioteka ANS w Elblągu oferuje dostęp do różnych baz danych, w tym naukowych czasopism elektronicznych, e-booków i innych materiałów online. Studenci i pracownicy mają możliwość korzystania z tych zasobów zarówno w bibliotece, jak i zdalnie;
- wykwalifikowana obsługa – pracownicy biblioteki są wykwalifikowani i chętnie pomagają użytkownikom w znalezieniu potrzebnych materiałów. Organizowane są również szkolenia i warsztaty dotyczące korzystania z baz danych oraz efektywnego wyszukiwania informacji.

Oddział BU1 dysponuje czytelnią na 60 miejsc, w której zapewniony jest wolny dostęp do księgozbioru dydaktycznego wymienionego w sylabusach oraz jest możliwość zamówienia dowolnej pozycji z magazynu do skorzystania na miejscu. Biblioteka ANS w Elblągu stara się wychodzić naprzeciw potrzebom wszystkich czytelników, także tych z niepełnosprawnością. W obu oddziałach zapewnione są usługi, sprzęt oraz udogodnienia dla osób z dysfunkcjami. Czytelnicy mają możliwość samodzielnego (bezpłatnego) zeskanowania potrzebnych fragmentów publikacji na własny nośnik pamięci. Osoby korzystające po raz pierwszy z urządzenia skanującego są instruowane w zakresie obsługi sprzętu przez dyżurującego bibliotekarza. Możliwe jest również zamówienie wykonania kopii. Zapewnione jest wsparcie bibliotekarza i możliwość przeszkolenia w zakresie nauki umiejętności efektywnego przeszukiwania baz danych oraz dostępu do pełnych tekstów. Efekty wyszukiwania można wydrukować, nagrać lub przesłać mailem. Możliwe jest korzystanie z dwóch pokoi pracy indywidualnej oraz miejsce do pracy zespołowej.

Dyrekcja Biblioteki ANS w Elblągu w sposób ciągły monitoruje i doskonali bazę dydaktyczną i naukową. Kierownictwo Instytutów, wykładowcy oraz studenci mogą zgłaszać propozycje co do

uzupełnienia księgozbioru. Na tej podstawie Biblioteka ANS w Elblągu dokonuje zakupu aktualnej literatury. W ramach prowadzonej ankietyzacji studenci mogą wyrażać opinie o bazie dydaktycznej w tym wskazywać w ich ocenie na potrzeby uzupełnienia, bądź poprawy stanu istniejącego.

Biblioteka Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu gromadzi literaturę z zakresu nauk humanistycznych, społecznych, technicznych, informatycznych – odpowiednio do aktualnych programów i potrzeb dydaktycznych poszczególnych instytutów. Dobór literatury odbywa się po konsultacjach z wykładowcami.

Zasoby biblioteczne udostępniane są w dwóch oddziałach: BU1-przy Al. Grunwaldzkiej 137 (siedziba Instytutu Ekonomicznego i Politechnicznego), BU2-przy ul. Czerniakowskiej 22 (siedziba Instytutu Pedagogiczno-Językowego). Bieżący stan księgozbioru to ponad **78140** woluminów.

Studenci Instytutu Ekonomicznego korzystają głównie z oddziału BU1 przy Al. Grunwaldzkiej 137. Czytelnicy mają do dyspozycji doskonale wyposażoną bibliotekę, bogatą w fachową literaturę, materiały dydaktyczne zalecane w toku studiów, czasopisma polskie i zagraniczne. W oddziale BU1 gromadzi się zbiory z zakresu ekonomii oraz nauk o zarządzaniu. W bibliotece dostępne są również opracowania z innych dziedzin nauki, takich jak: filozofia; psychologia; nauki o środowisku; statystyka; socjologia; nauki polityczne; ustrój; administracja; samorząd terytorialny; prawo (zwłaszcza: cywilne i handlowe, pracy, konstytucyjne i administracyjne, gospodarcze i dotyczące finansów publicznych); nauki matematyczne, przyrodnicze i stosowane (w tym: cybernetyka, matematyka, informatyka); nauki techniczne. Zasoby tego oddziału liczą ponad **41 635** woluminów.

W roku akademickim 2023/2024 r. prenumerowano 80 tytułów drukowanych gazet i czasopism, w tym 4 zagraniczne. Wykaz dostępnych czasopism znajduje się na stronie internetowej: <https://ans-elblag.pl/oferta-czasopism.html>.

W czytelnich bibliotecznych, w sieci uczelni i na komputerach osobistych udostępniamy: **IBUK Libra**, czytelnia czynna całą dobę. Podręczniki akademickie i książki naukowe w języku polskim: dostęp on-line do **7992** książek i czasopism w sieci Uczelni i na komputerach osobistych - 5 jednoczesnychostępów do każdej e-publicacji. Realizowane są także wypożyczenia międzybiblioteczne, w ramach współpracy z polskimi bibliotekami akademickimi.

Od marca 2015r. w Bibliotece działa **Wypożyczalnia Międzybiblioteczna Academica**, która udostępnia zarejestrowanym użytkownikom zasoby cyfrowe Biblioteki Narodowej: podręczniki akademickie, prace naukowe, wybrane czasopisma naukowe z listy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z wszystkich dziedzin wiedzy. Dostępne są 2 rodzaje publikacji: niechronione prawem autorskim lub licencjonowane oraz chronione prawem autorskim, które wymagają wcześniejszej rezerwacji (można je przeglądać tylko na terminalu w naszej Bibliotece po złożeniu oświadczenia i zalogowaniu się na konto). Obecnie użytkownik ma dostęp do **3 771 160** dokumentów (wg danych z dn. 22.05.2024 r.). Codziennie Academica powiększa się o następne, nowe pozycje.

Od 2020 r. biblioteka zapewnia swoim użytkownikom dostęp do **Multiwyszukiwarki EDS** (EBSCO Discovery Service). EDS daje użytkownikom prosty, lecz zarazem niezwykle rozbudowany system przeszukiwania i odczytywania posiadanych przez bibliotekę źródeł elektronicznych różnych wydawców i dostawców, m.in. czasopism, baz danych oraz dokumentów w otwartym dostępie.

Bibliotekarze prowadzą szkolenia dla studentów I roku na temat ogólnych zasad działania katalogu bibliotecznego, usług i zasobów biblioteki oraz wyszukiwania informacji w elektronicznych bazach naukowych i bibliotekach cyfrowych. Prowadzą również zajęcia dla grup seminaryjnych, w trakcie których czytelnicy zapoznają się szczegółowo ze sposobami wyszukiwania i tworzenia zestawień bibliograficznych, wyszukiwania informacji w bazach **Lex**, **Legalis**, **WBN**, **IBUK Libra**, **Ebookpoint BIBLIO** oraz w bazach niekomercyjnych, wyszukiwania darmowych publikacji naukowych dostępnych w Internecie. W trakcie spotkań bibliotekarze informują m.in. o możliwościach korzystania z dostępu do publikacji Open Access oraz o czasopismach dostępnych on-line. Zajęcia są oceniane przez studentów jako bardzo przydatne.

Bieżące informacje o Bibliotece – zbiorach, nowych książkach, czasopismach on-line, dostępnych bibliotekach cyfrowych i bazach danych, wystawach i spotkaniach autorskich zamieszczane są na stronie internetowej Biblioteki www.ans-elblag.pl/biblioteka. W oddziale przy Al. Grunwaldzkiej 137 działa katalog komputerowy – 10 terminali dla studentów z dostępem on-line do czasopism

elektronicznych oraz do baz danych **Wirtualnej Biblioteki Nauki** - dostęp do baz dotowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Obecnie WBN umożliwia dostęp do pełnych kolekcji czasopism kilkunastu najważniejszych światowych wydawnictw (EBSCO, SPRINGER, Science Direct „Elsevier”, Wiley Online Library). Katalog biblioteczny dostępny jest również na stronie Internetowej www.bu.ans-elblag.pl, rezerwacje i zamówienia w wypożyczalniach są realizowane on-line. Uprawnionymi do korzystania z wypożyczalni są studenci i pracownicy ANS w Elblągu po zapoznaniu się z zasadami korzystania z Biblioteki oraz zaakceptowaniu regulaminu korzystania z zasobów BANS w Elblągu. Biblioteka jest czynna w poniedziałki i piątki - w godz. 8.00-16.00, wtorki, środy, czwartki w godz. 8.00-18.00, sobota od 8.00-14.00. Dostęp do katalogu, rezerwacji i zamówień on-line jest całodobowy. Wyrównuje to szanse dostępu do zasobów biblioteki dla różnych kategorii czytelników, szczególnie dla osób niepełnosprawnych.

W tzw. „małej czytelnii” przy Al. Grunwaldzkiej udostępniamy dwa stanowiska dla osób z dysfunkcją wzroku, słuchu lub ruchu: powiększalnik telewizyjnych tekstów drukowanych, oprogramowanie powiększające, udźwiękowiające i ubrajlawiające środowisko Windows dla osób słabowidzących i niewidomych, klawiatura z dużymi klawiszami dla osób słabowidzących oraz dla osób z niedowładem lub porażeniem, wytrzymała mysz komputerowa, którą można obsługiwać całą dłońią, nadgarstkiem lub stopą. W czytelnii głównej znajduje się stolik o regulowanej bezstopniowo wysokości blatu, szczególnie polecany dla osób na wózkach inwalidzkich. W czytelnii dostępne są biurka dostosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich z podnoszonym blatem i wcięciem - jedno stanowisko komputerowe dla osób niepełnosprawnych ruchowo i słabowidzących wraz z oprogramowaniem SuperNova, klawiaturą Dolphin Keyboard oraz myszą BIGtrack z gniazdami do przycisków. Na drugim stanowisku znajduje się powiększalnik przenośny z funkcją czytania wyposażony w tablet dla osób słabowidzących z możliwością odsłuchania czytanego tekstu typu Prodigy Connect 12 oraz lampka ze szkłem powiększającym Astra.

Przy Bibliotece działa Galeria „Filar Sztuki”, w której organizowane są m.in. wystawy prac studentów oraz artystów plastyków środowiska elbląskiego, a także spotkania autorskie. Przestrzeń do pracy w bibliotece w pełni zabezpiecza potrzeby studentów.

Rada Biblioteczna – organ opiniotwórczy Rektora - składa się z przedstawicieli wszystkich Instytutów oraz Biblioteki. Przedstawicielem Instytutu Ekonomicznego w Radzie Bibliotecznej jest dr Teresa Pietrullewicz. Rada Biblioteczna zajmuje się ogólnym nadzorem nad działalnością Biblioteki ANS w Elblągu, a jej ważnymi członkami są reprezentanci studentów. Rada Biblioteczna akceptuje plany prenumerat i zakupów oraz inwestycje.

Studenci, którzy są najważniejszym interesariuszem biblioteki mogą zgłaszać swoje propozycje odnośnie do jej funkcjonowania przez swoich przedstawicieli w Radzie Bibliotecznej, przez swoich przedstawicieli w Senacie Uczelni lub poprzez bezpośredni kontakt z dyrekcją Instytutu Ekonomicznego oraz biblioteki.

Wydawnictwo zostało powołane we wrześniu 2005 r. Pracami wydawnictwa zajmuje się Zespół ds. Wydawnictw ANS w Elblągu do kompetencji, którego należy: opracowanie projektów planów strategicznych polityki wydawniczej Uczelni, przygotowanie projektów rocznych planów wydawniczych Uczelni, przygotowanie projektów rocznych planów finansowych wydawnictwa, formułowanie wniosków, dotyczących celowości wydawania poszczególnych pozycji rocznego planu wydawniczego, powoływanie recenzentów do zgłaszanych artykułów i publikacji, przyjmowanie do publikacji Biuletynu PWSZ w Elblągu. Wydawnictwo ANS w Elblągu zostało pozytywnie ocenione przez Komisję Ewaluacji Nauki oraz znalazło się w rozszerzonym wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe na poziomie I. Informacje na temat wydawnictwa znajdują się na stronie internetowej: <https://ans-elblag.pl/wydawnictwo/>

Czasopismo naukowe (początkowo „Rozprawy Naukowe i Zawodowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu”, od 2023 r. w związku ze zmianą nazwy Uczelni – „Rozprawy Naukowe i Zawodowe ANS w Elblągu”) wydawane jest w wersji drukowanej od 2006 roku, jako półrocznik, a aktualnie jako rocznik. Profil czasopisma określają przede wszystkim zagadnienia z zakresu dziedziny nauk społecznych, w dyscyplinach: ekonomia i finanse, nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki prawne,

pedagogika, psychologia. W czasopiśmie publikowane są artykuły o charakterze naukowym oraz poświęcone problemom zawodowym, opracowane zarówno przez pracowników i studentów ANS w Elblągu, jak i autorów zewnętrznych. Artykuły publikowane w czasopiśmie oceniane są przez recenzentów pod względem oryginalności rozwiązań naukowych. Ponadto oprócz recenzowanych artykułów naukowych, w czasopiśmie mogą być publikowane: omówienia i recenzje innych publikacji, glosy do wyroków sądów oraz varia, obejmujące w szczególności: sprawozdania z działalności jednostek organizacyjnych Uczelni, organizacji studenckich i inne materiały informacyjne. Częstotliwość ukazywania się czasopisma to rocznik.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

.....

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

Akademia Nauk Stosowanych w Elblągu jest w czołówce krajowych instytucji wspierających kształcenie praktyczne i innowacyjność, dysponując nowoczesną bazą lokalowo-laboratoryjną, silnymi zdolnościami organizacyjnymi oraz wykwalifikowaną kadrą dydaktyczno-naukową. Odpowiednie wykorzystanie tego potencjału może przyczynić się do rozwoju gospodarczego i społecznego Elbląga oraz regionu. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, w szczególności z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w ramach ocenianego kierunku jest regularna i wieloletnia. Obecnie współpraca prowadzona jest w ramach funkcjonującego od 2016 roku „Centrum Współpracy z Otoczeniem Gospodarczym, Społecznym i Instytucjonalnym” oraz w ramach Rady Konsultacyjnej funkcjonującej w Instytucie Ekonomicznym PWSZ. W skład Centrum Współpracy z Otoczeniem Gospodarczym, Społecznym i Instytucjonalnym” wchodzi Akademickie Biuro Karier, Akademickie Centrum Doradztwa i Potwierdzenia Kompetencji Zawodowych, Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości i Centrum Transferu Technologii. Zadaniem Centrum jest inicjowanie oraz wzmacnianie współpracy między środowiskiem akademickim ANS w Elblągu, a przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu, instytucjami publicznymi, administracją publiczną i samorządową, czy organizacjami pozarządowymi. Działanie to służy również budowaniu kapitału społecznego naszego miasta i regionu, a tym samym wzmacnianiu jego potencjału i roli w skali kraju i Europy.

W związku ze mianami organizacyjnymi w Instytucie Ekonomicznym oraz utworzeniem nowego kierunku *Logistyka* Rektor ANS w Elblągu uzupełnił skład Rady Konsultacyjnej (Zarządzenie Nr 30/2024 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu z dnia 2 września 2024 Zał. nr 32). W pracach Rady Konsultacyjnej Instytutu Ekonomicznego uczestniczą: Dyrektor Instytutu, Zastępca Dyrektora Instytutu, dwóch przedstawicieli Instytutowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, po jednym przedstawicielu firm i instytucji: Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Elblągu; Urzędu Skarbowego w Elblągu; Urzędu Miejskiego w Elblągu; Urzędu Pracy w Elblągu; Komendy Miejskiej Policji w Elblągu; Meble Wójcik Sp. z o.o. w Elblągu oraz Zarządu Portu Morskiego w Elblągu Sp.z.o.o.. Do zakresu działania Rady Konsultacyjnej należy m.in. omawianie zagadnień dotyczących: potrzeb kadrowych instytucji i firm oraz kompetencji wymaganych od kandydatów do pracy, zakładanych efektów uczenia się i programów studiów na I i II stopniu kształcenia, praktyk zawodowych, systemu aplikacyjnych prac dyplomowych oraz innych, ważnych dla rozwoju prowadzonych w Instytucie kierunków studiów. W roku akademicki 2023/2024 spotkanie Rady Konsultacyjnej odbyło się 28.12.2023 roku. Została omówiona wówczas m.in. kwestia ocena aktualnych planów studiów na

kierunku *Ekonomia*, w tym przede wszystkim na specjalności Ekonomia procesów logistycznych, związane to było z wyłączeniem tej specjalności w związku z powołaniem nowego kierunku *Logistyka*. Omawiano także sprawy efektów uczenia się na praktykach, ankiet przeprowadzonych po praktykach zawodowych. Rada pozytywnie oceniła utworzenie klas akademickich w szkołach średnich w Elblągu. Po objęciu funkcji Dyrektora Instytutu Ekonomicznego przez dr hab. Krzysztofa Sidorkiewicza, prof. uczelni (01.09.2024 r.) zorganizowano spotkanie Rady Konsultacyjnej dnia 06.09.2024 r. (<https://ans-elblag.pl/spotkanie-rady-konsultacyjnej-w-instytucie-ekonomicznym-ans-w-elbl%C4%85gu.html>). W czasie spotkania poruszono następujące problemy: omówiono kwestie organizowanej w Instytucie Ekonomicznym w dnia 17.10.2024 r. II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Oblicza przedsiębiorczości” *Gospodarka w warunkach zwiększonej niepewności i ryzyka*; przedstawiono programy studiów kierunków, które są realizowane w Instytucie Ekonomicznym; władze Instytutu zwróciły się z prośbą o ocenę programu studiów oraz efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach; proszono członków Rady o zgłaszanie propozycji ewentualnych zmian w tym zakresie; jako obszar do dalszej pracy Rady przy okazji kolejnego spotkania wskazano następujące kwestie: - jakie dodatkowe umiejętności powinien posiadać absolwent?; - jakie nowe przedmioty mogłyby uzupełnić obecny program studiów?; czy kształcenie na ww. kierunkach jest związane z potrzebami rynku pracy? (PUP - analiz potrzeb rynku pracy); czy są możliwe staże w instytucjach reprezentowanych przez członków Rady?; czy w instytucjach członków Rady są absolwenci ANS w Elblągu? Jak członkowie Rady oceniają absolwentów Instytutu Ekonomicznego?; omówiono tematykę praktyk zawodowych; przedstawiono wyniki opinii pracodawców o praktykach realizowanych przez studentów Instytutu Ekonomicznego; wyznaczono wstępny termin kolejnego spotkania Rady Konsultacyjnej na przełom kwietnia-maja 2025 r. Złożone wówczas propozycje będą mogły stanowić podstawę do zmian programowych w kierunkach studiów realizowanych w Instytucie Ekonomicznym. W razie potrzeby uczestnicy spotkania zadeklarowali możliwość udziału w spotkaniu także w innym terminie, w razie potrzeb Instytutu Ekonomicznego, możliwe były również spotkania w formie zdalnej (np. z wykorzystaniem platformy MS Teams).

Ważnym elementem współpracy z interesariuszami są także kontakty z pracodawcami wynikające z zapraszania pracodawców do prowadzenia zajęć dydaktycznych w Instytucie. Wśród tych osób przykładowo jest Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Miejski Rzecznik Konsumentów w Elblągu, Kierownik Działu Urzędu Celnego, osoby prowadzące działalność gospodarczą w obszarze kompetencji społecznych i zawodowych, czy zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Współpraca z interesariuszami polega również na bieżących kontaktach nauczycieli akademickich z przedstawicielami pracodawców podczas studenckich praktyk czy konferencji i seminariów tematycznych, na okresowym omawianiu informacji o rekomendacjach pracodawców kierowanych po zakończeniu kolejnych praktyk zawodowych, na zbieraniu opinii przedstawicieli firm i instytucji zatrudniających absolwentów Instytutu, na konsultacjach z reprezentantami społeczności studentów, jako interesariuszami wewnętrznymi. Duży wpływ mają także nauczyciele akademicki, szczególnie z doświadczeniem praktycznym, którzy uczestniczą w bieżących konsultacjach dotyczących programu nauczania, czy przebiegu praktyk. Każdy nauczyciel akademicki może zgłosić poprawki do realizowanego przedmiotu. Po zgłoszeniu poprawek przez nauczyciela karta przedmiotu jest przedstawiana na Senacie Uczelni. Procedura odbywa się corocznie przed rozpoczęciem roku akademickiego. Dzięki współpracy z przedstawicielami firm i instytucji w realizowanym w latach 2016-2018 programie „Pilotażowych praktyk zawodowych” wypracowano nowe zasady realizacji praktyk zawodowych. Przygotowano, przetestowano, a następnie wdrożono komisyjny egzamin końcowy sprawdzający nabyte przez studentów w trakcie praktyki zawodowej efekty uczenia się. Jednocześnie przygotowano i wdrożono wzorcowe dokumenty obowiązujące studentów – praktykantów. Wypracowano też nowe zasady współpracy z opiekunami zakładowymi i nowe zasady odpowiedzialności uczelnianych opiekunów praktyk zawodowych.

Instytut Ekonomiczny prowadzi innowacyjne inicjatywy na rzecz rozwoju miasta Elbląga i regionu, w tym poprzez m.in.:

- organizowanie konferencji naukowych, seminariów i wykładów otwartych, które kierowane są zarówno do pracowników naukowych, studentów, ale także otoczenia społeczno-gospodarczego.

W Instytucie Ekonomicznym ANS w Elblągu regularnie odbywają się konferencje naukowe, podczas których nauczyciele akademicki, praktycy oraz studenci mają okazję do prezentacji wyników swoich badań. Konferencje w Instytucie Ekonomicznym mają charakter cykliczny, od 2020 r. organizowana jest Ogólnopolska konferencja naukowa „Samorząd terytorialny w Polsce – stan obecny i perspektywy”. Konferencje mają określony zakres tematyczny, w 2021 r. – II konferencja - Partycypacja w samorządzie terytorialnym – szansa na zwiększenie efektywności funkcjonowania wspólnot lokalnych czy ryzyko rozwoju populizmu?; w 2023 r. odbyła się III konferencja – Samorząd terytorialny w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego. Od 2022 r. w Instytucie Ekonomicznym organizowana jest także cykliczna Ogólnopolska konferencja naukowa „Oblicza przedsiębiorczości”. Szczegółowy temat I konferencji w 2022 r. był następujący: „Rzeczywistość i wyzwania gospodarcze związane z pandemią COVID-19”. Planowana na 17.10.2024 r. II konferencja została zatytułowana „Gospodarka w warunkach zwiększonej niepewności i ryzyka”. Informacje o konferencjach naukowych w Instytucie Ekonomicznym znajdują się na stronie internetowej Uczelni: <https://ans-elblag.pl/konferencje/>. Wśród innych konferencji i seminariów organizowanych w Instytucie Ekonomicznym w ostatnich latach należy wymienić: 18.11.2022 r. – Konferencja „Rola organizacji obywatelskich we wdrażaniu gospodarki obiegu zamkniętego”, współorganizatorzy: Stowarzyszenie ESWIP, Instytut Ekonomiczny Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu (<https://ans-elblag.pl/rozmawiali-o-gospodarce-obiegu-zamknietego.html>); 23 marca 2023 rok – wykład otwarty Adama Rapackiego, Bezpieczeństwo w biznesie (<https://ans-elblag.pl/wyklad-otwarty-bezpieczenstwo-w-biznesie.html>); 05.12.2023 r. – Spotkanie Krajowego Zespołu Ekspertów ds. Kształcenia i Szkolenia Zawodowego, którego członkiem jest dr Katarzyna Olszewska (<https://ans-elblag.pl/spotkanie-krajowego-zespołu-ekspertow-ds-ksztalcenia-i-szkolenia-zawodowego-w-ans.html>);

- stała współpraca z Miejskim Rzecznikiem Konsumentów w Elblągu, podejmowanie wspólnych działań mających na celu szerzenie wiedzy z zakresu ochrony praw konsumenta, organizacja wspólnych wydarzeń, współorganizacja konferencji, np.: 6 marca 2020 r. - Konferencja pt. „Instytucje ochrony praw konsumenta”; 27 listopada 2020 r. – konferencja pt. „Prawa konsumentów w dobie epidemii COVID-19”, 15 marca 2021 r. – Międzynarodowy Dzień Konsumenta – live z Miejskim Rzecznikiem Konsumenta Pawłem Rodziewiczem; 25 listopada 2022 r. konferencja pt. „Niebezpieczna oferta - wykrywanie zagrożeń na rynku konsumenckim” (<https://ans-elblag.pl/niebezpieczna-oferta-wykrywanie-zagrozen-na-rynku-konsumenckim.html>);
- organizacja otwartych wykładów dla seniorów z Elbląga w ramach Akademii Seniora przy ANS w Elblągu;
- nawiązywanie współpracy Koła Naukowego Seneka z lokalnym środowiskiem i samorządem terytorialnym w celu aktywizacji i integracji studentów w kwestie obywatelskie, kulturalne i społeczne, wolontariat, np.: 27 listopada 2019 – „Moc krwi”, w grudniu 2018 r. przy współpracy z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Olsztynie, oddział terenowy w Elblągu, w budynku Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu przy ul. Grunwaldzkiej została zorganizowana akcja krwiodawstwa; 3 grudnia 2019 – „Ciastomania”, organizacja akcji sprzedaży ciast, dochód uzyskany ze sprzedaży wypieków przeznaczony został na zakup słodczy i upominków dla podopiecznych Domu Pomocy Społecznej w Elblągu, akcja została przygotowana przy wsparciu Regionalnego Centrum Wolontariatu w Elblągu; 5 października 2020 r. w Bibliotece Elbląskiej im. C. Norwida odbyła się debata pt. "Dlaczego młodzi nie są aktywni", debata została zorganizowana w trybie hybrydowym; 09 grudnia 2022 r. dr Ewa Patra brała we współpracy z Biurem Promocji w akcji zbierania potrzebnych rzeczy dla obywateli Turcji, studenci w Regionalnym Centrum segregowali i przygotowywali do wysyłki rzeczy, które zostały przyniesione przez mieszkańców Elbląga; 29 listopada 2022 r. - Maraton pisania listów Amnesty International (<https://ans-elblag.pl/maraton-amnesty-international.html>); 06.12.2023 r. - Maraton Pisania Listów Amnesty International, koordynator: dr Olga Filasziewicz (<https://ans-elblag.pl/maraton-pisania-listow-amnesty-international-1.html>);

- nauczyciele akademicki instytutu prowadzą zajęcia dla uczniów szkół średnich z Elbląga i regionu, dotyczące ekonomii, finansów, zarządzania, oraz wspierają uczniów w wyborze kierunku studiów zgodnie z ich predyspozycjami i zainteresowaniami, np. 17 grudnia 2019 r. - uczniowie I klasy (Technik Ekonomista) z Zespołu Szkół Ekonomicznych w Elblągu brali udział w warsztatach pt.: „Organizacja pracy w zespole”, warsztaty poprowadzili: dr inż. Tomasz Winnicki – opiekun Koła Seneka oraz członkinie koła; - stała współpraca ze szkołami średnimi, np. Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Elblągu; Zespół Szkół Technicznych w Elblągu, Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych w Elblągu, Zespół Szkół Mechanicznych w Elblągu, II Liceum Ogólnokształcące w Elblągu, udział uczniów w tematycznych spotkaniach warsztatowych, wykładach otwartych, np. Dni Przedsiębiorczości w Zespole Szkół Ekonomicznych w Elblągu (II połowa października 2021 r.) - dr inż. Marcin Bukowski, warsztaty „O motywacji słów kilka czyli co zrobić, aby chciało się chcieć”; dr inż. Tomasz Winnicki, warsztaty: „Organizacja pracy w zespole”; 27-28.10.2022 r. – Dni Przedsiębiorczości w ZSEiO w Elblągu; 26-27.10.2023 r. – udział w Dniach Przedsiębiorczości w ZSEiO w Elblągu (dr Ewa Patra – warsztat „Negocjacje w biznesie”; dr Marta Aniskowicz – warsztat - Praca spedytora i giełdy logistyczne; dr Krzysztof Grablewski – warsztat „Kreowanie ścieżek rozwoju zawodowego – zawody i kompetencje przyszłości”); 12.12.2023 r. - wykład na temat „E-Commerce” dra Mariusza Darabasa dla uczniów klas akademickich z ZSTI oraz ZSEiO (<https://ans-elblag.pl/praktyczne-zajecia-dla-mlodziezy.html>); 11-18.04.2024 r. – Wielka powtórka z matematyki przed maturą (dr inż. M. Bukowski), (<https://ans-elblag.pl/kolejni-maturzysci-zmierzyli-sie-z-krolowa-nauk.html>); 10.11.2023 r. – udział dra hab. Krzysztofa Sidorkiewicza, prof. uczelni w „Dniach Pasji” w II LO w Elblągu, wykład dla uczniów „Jak wybieramy organy władzy?” (<https://ans-elblag.pl/dzien-z-pasji.html>); cykliczna organizacja Konkursu Wiedzy o gospodarce i funduszach unijnych kierowanego do uczniów szkół średnich (2022, 2023, 2024) <https://pwsz.elblag.pl/konkurs-wiedzy-o-gospodarce-i-funduszach-unijnych.html>; <https://ans-elblag.pl/m%C5%82odzi-ekonomisci-rywalizowali-o-nagrody.html>; <https://ans-elblag.pl/przyszli-ekonomisci-rywalizowali-o-nagrody.html>;
- organizacja przez Uczelnię projektu „Akademii Praktycznie Stosowanej” – od 2022 r. cyklu wykładów kierowanych do uczniów szkół średnich (<https://ans-elblag.pl/moc-atrakcji-dla-przyszlych-studentow.html>), np. 26.10.2022 r. - dr inż. Marcin Bukowski; wykład „Zrozumieć inflację i stopy procentowe – czyli dlaczego raty kredytów wciąż rosną”; dr Henryk Gawroński, prof. uczelni; wykład „Podatek dochodowy od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą”, (<https://ans-elblag.pl/ruszyla-2-edycja-akademii-praktycznie-stosowanej.html>); 10.11.2023 r. – dr Ewa Patra - wykład "Jak funkcjonuje rynek pracy?" (także 08.12.2023 r.), dr inż. Tomasz Winnicki – warsztat „Organizacja pracy w zespole”, mgr Artur Matłach – warsztat „Inicjatywa - jak wyróżnić się na rynku pracy” (<https://ans-elblag.pl/ruszyla-kolejna-edycja-akademii-praktycznie-stosowanej.html>); 14.12.2023 r. - dr Henryk Gawroński prof. uczelni – wykład "Współczesne trendy w logistycznych łańcuchach dostaw", dr inż. Marcin Bukowski – warsztat „O motywowaniu słów kilka, czyli co zrobić, aby chciało nam się chcieć”, dr Marek Bucholc – warsztat „Symulacje biznesowe”) <https://ans-elblag.pl/dzien-pelen-emocji-dla-uczniow-szkol-srednich.html>
- udział studentów z kierunku *Ekonomia* w spotkaniach z praktykami oraz w wizytach studyjnych np. 19 listopada 2022 roku – grupa studentów 1 roku studiów niestacjonarnych z *ekonomii* wraz z drem Krzysztofem Grablewskim uczestniczyła w spotkaniu z przedstawicielem Centrum Organizacji Pozarządowych w Elblągu oraz w kawiarence naprawczej organizowanej przez Stowarzyszenie ESWIP, wizyta studyjna odbyła się w ramach przedmiotu organizacje pozarządowe; r. 1 grudnia 2022 r. dr Marta Aniskowicz zorganizowała wykład i warsztaty dla studentów 3 i 4 roku Ekonomii (EPL) z przedstawicielami największej giełdy logistycznej w Polsce; 14 grudnia 2022 r. odbył się wyjazd studyjny do Sejmu RP do Warszawy, w ramach przedmiotu Organizacje pozarządowe oraz Ekonomia sektora publicznego. W wyjeździe, zorganizowanym przez dra Krzysztofa Grablewskiego wzięli udział m.in. studenci I rok *Ekonomii*. Studenci uczestniczyli w spotkaniu z przewodniczącą Parlamentarnego Zespołu ds. Organizacji Pozarządowych i Społeczeństwa Obywatelskiego, przedstawicielem Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki

Regionalnej, Podkomisji stałej finansów samorządowych, Podkomisji stałej gospodarki komunalnej, Podkomisja stałej polityki regionalnej, Podkomisji stałej ustroju samorządu terytorialnego; 09.11.2023 r. – zajęcia studentów studiów stacjonarnych I rok *Ekonomii* z przedmiotu Organizacje pozarządowe (dr K. Grablewski) w siedzibie elbląskich organizacji pozarządowych. Studenci zobaczyli siedziby oraz poznali takie organizacje jak: Fundacja Elbląg – Fundusz Lokalny Regionu Elbląskiego, Stowarzyszenie ESWIP, Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu, Centrum Mediacji, Centrum Organizacji Pozarządowych i inne;

- udział studentów w Targach Pracy cyklicznie organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Elblągu;
- współpraca z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Elblągu w zakresie prowadzenia studenckiej praktyki zawodowej oraz podejmowanie wspólnych działań mających na celu szerzenie wiedzy z zakresu ubezpieczeń społecznych;
- przykłady działań o charakterze społecznym w kontekście otoczenia społeczno-gospodarczego, np. współpraca z samorządem terytorialnym - 19 maja 2022 r. – udział dra hab. Krzysztofa Sidorkiewicza, prof. uczelni w uroczystej sesji Rady Miejskiej w Elblągu z okazji 30-lecia samorządu terytorialnego w Polsce; prelekcja na temat wyzwań samorządu terytorialnego; 05.06.2024 r.; 13.06.2024 r. – spotkania ze studentami I i II roku kierunku *Ekonomia* studia stacjonarne z przedstawicielami firmy ML sp. Zoo z Gronowa Elbląskiego w sprawie praktyk oraz staży; szkolenie w sądzie - dnia 24.11.2021 na zaproszenie Prezesa Sądu Okręgowego w Elblągu nauczyciele Instytutu Ekonomicznego (Dyrektor Instytutu Ekonomicznego K. Starańczak i dr M. Darabasz) przeprowadzili szkolenie kierowane do Prezesów Sądu Okręgowego i Prezesów Sądów Rejonowych Sądu Okręgowego (Braniewo, Elbląg, Nowe Miasto, Iława, Ostróda, Nidzica). Szkolenie dotyczyło przedstawienia zagrożeń bezpieczeństwa, w tym zagrożeń terroryzmem, praktycznych aspektów funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w państwie i zadań administracji publicznej w stanach nadzwyczajnych. Szkolenie miało miejsce w siedzibie Sądu Okręgowego w Elblągu;
- współpraca z Komendą Miejską Policji w Elblągu dotycząca praktyk zawodowych oraz pomoc w organizowaniu szkoleń i konferencji, udział w Bałtyckim Festiwalu Nauki w Elblągu;
- w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w instytucie, zatrudnionych jest 5 nauczycieli – praktyków na umowę zlecenie.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Realizacja praktyk zawodowych w Instytucie Ekonomicznym jest bardzo dobrym przykładem współpracy Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi. Praktyki zawodowe odbywają się w oparciu o Porozumienie w sprawie praktyk zawodowych zawarte pomiędzy ANS w Elblągu a wybranymi w kraju i za granicą jednostkami organizacyjnymi (zakładami pracy). Praktyka zawodowa może być również realizowana w ramach umowy o pracę, w ramach stażu, wolontariatu, umowy cywilno-prawnej, prowadzeniu działalności gospodarczej lub w oparciu o dokumentację zgodną z programem „Erasmus+”. Praktyka zawodowa może być realizowana w jednostce organizacyjnej wskazanej i uzgodnionej przez Uczelnię lub w jednostce organizacyjnej zaproponowanej i uzgodnionej przez studenta. Przykładowe miejsca, gdzie studenci kierunku *Ekonomia* mieli praktyki zawodowe w latach 2023-2024 roku były następujące: Info Power Sp. z o.o.; Adro Invest; Brain Point Sp. z o.o.; Telewizja Elbląska TRUSO TV; Biuro rachunkowe Ekspert; Autotech; Lasy Państwowe Nadleśnictwo Elbląg; Meble Wojcik Sp. z o.o.; MALTA SUB SP. Z O.O. Elbląg; 16 Pułk Logistyczny w Elblągu; Centrum Wsparcia Biznesu; Powiatowy Urząd Pracy w Malborku; Bank Spółdzielczy w Gniewie; Nova Mazur Design sp. z o.o.; Metal Expert; GXO; Inpost; Targor Truck; Elzambud; Hexonic; FLS Smidth; Elzambud; Biuro rachunkowe „System-Bis”; Plast-Met systemy ogrodzeniowe Elbląg, Sp. z o.o.; Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Elblągu i inne miejsca.

Opiekunowie praktyk na uczelni utrzymują regularny kontakt z opiekunami praktyk w miejscach odbywania praktyk, przeprowadzając systematyczne wizytacje. Według oceny opiekunów uczelnianych, infrastruktura i wyposażenie miejsc praktyk są dostosowane do potrzeb procesu nauczania i umożliwiają studentom osiągnięcie celów edukacyjnych oraz prawidłowy przebieg praktyk. Dodatkowo, po rozpoczęciu praktyk odbywa się spotkanie online na platformie MS Teams, w którym uczestniczą opiekunowie praktyk ze strony uczelni, opiekunowie zakładowi praktyk oraz Dyrekcja Instytutu Ekonomicznego. Podczas pierwszego spotkania, omawiane są zasady praktyk studenckich, a na zakończenie praktyk odbywa się spotkanie podsumowujące. Opiekunowie zakładowi dostarczają opinię na temat praktyk, przedstawiając swoje propozycje dotyczące organizacji praktyk oraz wprowadzenia treści programowych istotnych dla studentów w trakcie pracy zawodowej. Ostatnio takie spotkania odbywały się w styczniu i czerwcu 2024 roku. To jest przykład wpływu interesariuszy zewnętrznych na organizację procesu praktyk w Instytucie Ekonomicznym. Za każdym razem po zakończeniu praktyki, każdy student ma obowiązek wypełnienia ankiety oceniającej przebieg praktyki. Jest to z kolei przykład wpływu interesariuszy wewnętrznych, czyli studentów, na zmiany w trybie praktyki. Opinie pracodawców oraz wyniki ankiet wypełnionych przez studentów są regularnie analizowane przez Dyrekcję Instytutu. Przed rozpoczęciem praktyk studenci przedstawiają ramowy plan praktyk, zawierający przykładowe zadania, które zostaną wykonane w trakcie praktyki i są zgodne z planowanymi efektami uczenia się określonymi w programie praktyk zawodowych. Po zakończeniu praktyk pracodawcy potwierdzają osiągnięcie tych efektów w oddzielnym dokumencie.

Praktyka zawodowa jest oceniana poprzez egzamin ustny przeprowadzany przez Komisję egzaminacyjną powoływaną przez Dyrektora Instytutu. W trakcie egzaminu mogą uczestniczyć przedstawiciele pracodawców, z miejsc, gdzie uczestniczyli na praktykach studenci. Pracodawcy, zgodnie z Regulaminem praktyk, proponują dwa mini zadania, które studenci rozwiązują w czasie egzaminu. Takie rozwiązanie organizacji egzaminu z praktyk nawiązuje do realizacji projektu praktyk pilotażowych, kiedy przedstawiciele pracodawców obowiązkowo uczestniczyli w egzaminie z praktyk. Jest to jednocześnie kolejny przykład pokazania wpływu interesariuszy zewnętrznych na proces praktyk. Egzamin z praktyk jest ważnym wydarzeniem dla studentów trzeciego roku, ale także dla Instytutu. Studenci mają bogatą wiedzę teoretyczną, ale także praktyczną. Zarówno pracodawcy, jak i studenci podkreślają znaczenie 6-miesięcznych praktyk zawodowych dla podniesienia kompetencji praktycznych oraz przygotowania się do funkcjonowania na rynku pracy. Po praktykach część studentów pozostaje na płatnych stażach w miejscach praktyk lub podejmuje pracę w tych miejscach.

W czasie praktyk studenckich odbywają się także hospitacje, które są kolejną okazją do kontaktów przedstawicieli Uczelni (uczelnianny opiekun praktyk) oraz pracodawców (zakładowy opiekun praktyk).

Hospitacje praktyk zawodowych polegają na sprawdzeniu, czy student realizuje praktykę zgodnie z programem studiów i regulaminem organizacji praktyk zawodowych, a także czy praktyka umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych dla tej formy zajęć, poprzez osobiste, telefoniczne lub inne środki komunikacji na odległość. Z każdej przeprowadzonej hospitacji tworzy się protokół. Wnioski z hospitacji praktyk stanowią podstawę do doskonalenia procesu kształcenia w instytucie. Opiekunowie praktyk zawodowych są wyznaczani przez Dyrektora Instytutu przed rozpoczęciem roku akademickiego i muszą zostać zatwierdzeni przez Rektora ANS w Elblągu. Ci opiekunowie to doświadczeni nauczyciele instytutu, którzy od lat zajmują się organizacją praktyk zawodowych studentów, co jest niezwykle pomocne dla studentów podejmujących decyzje dotyczące praktyk zawodowych. W gronie opiekunów znajdują się także nauczyciele posiadający doświadczenie praktyczne oraz prowadzący własną działalność gospodarczą od wielu lat. Dla każdej specjalności jest przyporządkowany jeden opiekun uczelniany.

Należy podkreślić, że zakres i charakter współpracy Uczelni z pracodawcami w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku *Ekonomia* są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz odpowiadają obszarom działalności zawodowej i gospodarczej wynikającym z kierunku studiów, jak również potrzebom rynku pracy. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, jest ciągła i przybiera różnorodne formy, takie jak organizacja praktyk, staży, wolontariatów, wizyt studyjnych, udział przedstawicieli otoczenia

społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, weryfikacja efektów uczenia się, analiza potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku. Te działania są dostosowane do celów kształcenia oraz potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

.....

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku *Ekonomia*

Wizja ANS w Elblągu, która zawarta jest w Statucie Uczelni, zakłada, że ANS w Elblągu ma być ma być „nowoczesną Uczelnią spełniającą standardy europejskie, której absolwent ma czuć się Europejczykiem rozumiejącym kulturę i obyczajowość europejską oraz być komunikatywnym w różnych sytuacjach społecznych i zawodowych, nie tracąc świadomości kultury ojczystej, w której wzrastał” (Załącznik do uchwały Senatu ANS w Elblągu Nr 70/2023 z dnia 23.11.2023 roku – Zał. nr 26).

Uczelnia działa zgodnie z polityką internacjonalizacji, która ma na celu podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Opiera się ona m.in. na zapewnianiu kompetentnej kadry naukowo-dydaktycznej, poszerzaniu oferty przedmiotów prowadzonych w języku obcym, poszerzaniu oferty edukacyjnej Uczelni o kierunki i specjalizacje umożliwiające ich absolwentom odnalezienie się na międzynarodowym rynku pracy, poszerzeniu i zacieśnieniu współpracy naukowo-badawczej z zagranicznymi ośrodkami akademickimi, wymianie kadry oraz wymiany studenckiej, organizowaniu międzynarodowych konferencji.

Uczelnia dąży do umiędzynarodowienia procesu kształcenia poprzez realizację różnych działań skierowanych do studentów i nauczycieli akademickich:

- wprowadza się do programów kształcenia dla studentów różnych kierunków przedmioty w języku angielskim (przedmioty do wyboru w Instytucie Ekonomicznym);
- umożliwia się studentom uczestniczenie w wykładach prowadzonych przez przedstawicieli zagranicznych uczelni, organizowane są Dni Erasmusa z udziałem studentów zagranicznych, gdzie można zapoznać się z kulturą krajów pochodzenia studentów oraz ich uczelniami;
- możliwość uzyskania certyfikatu potwierdzającego kompetencje w zakresie znajomości języka angielskiego w Autoryzowanym Centrum Językowym Pearson;

Uczelnia posiada Kartę Erasmusa od 2005 r, która upoważnia do pozyskiwania funduszy europejskich z **Programu Erasmus+**. Do jego głównych celów należy m.in. podniesienie stopnia umiędzynarodowienia Uczelni poprzez rozwijanie współpracy z partnerami zagranicznymi, zwiększenie mobilności międzynarodowej studentów oraz pracowników naukowych i administracyjnych, wymiana dobrych praktyk, rozwijanie programów studiów w języku angielskim. W ramach Programu Erasmus+ w ANS w Elblągu realizowane są następujące rodzaje wyjazdów:

1. studentów:

- wyjazd na część studiów do zagranicznej uczelni współpracującej z ANS w Elblągu;
- wyjazd na praktykę do zagranicznej instytucji nieakademickiej lub do zagranicznej uczelni współpracującej z Uczelnią;
- wyjazd na staż absolwencki do zagranicznej instytucji nieakademickiej lub do zagranicznej uczelni współpracującej z Uczelnią.

2. nauczycieli - wyjazd w celu prowadzenia zajęć do zagranicznej uczelni współpracującej z ANS w Elblągu;

3. nauczycieli i pozostałych pracowników - wyjazd na szkolenia do zagranicznej instytucji nieakademickiej lub do zagranicznej uczelni współpracującej z ANS w Elblągu.

Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Aby umożliwić studentom zrozumienie kultury i obyczajowości europejskiej, Uczelnia realizuje szereg działań mających na celu zachęcenie studentów do wyjazdów w ramach programu Erasmus+. Organizowane są różnorodne spotkania promocyjne oraz informacyjne (również z wykorzystaniem mediów społecznościowych), a także spotkania mające przybliżyć polskim studentom kulturę studentów przebywających w Elblągu w ramach programu Erasmus+, jak np. Erasmus Day. Szczegółowe informacje dotyczące rekrutacji na wyjazdy w ramach programu Erasmus+ są dostępne na stronie internetowej Uczelni pod adresem <https://ans-elblag.pl/erasmusplus/>. Termin rozpoczęcia rekrutacji na wyjazdy zarówno studentów, jak i pracowników jest podawany do publicznej wiadomości przez Uczelnianego Koordynatora Programu Erasmus+, z odpowiednim wyprzedzeniem. Zasady realizacji mobilności międzynarodowej i jej zaliczania są uwzględnione w Regulaminie studiów i Regulaminie wyjazdów w ramach Programu Erasmus+ w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu (https://ans-elblag.pl/assets/upload/files/erasmus/2020_62_regulamin.pdf - Zał. nr 12).

W ramach Programu Erasmus+ ANS w Elblągu zawarła łącznie 38 umów z uczelniami akademickimi, m.in. z: Łotwy, Niemiec, Czech, Krety, Hiszpanii, Rumunii, Słowacji, Węgier, Luksemburga, Portugalii, Turcji, Litwy, Republiki Macedonii, Chorwacji, Włoch, Francji, Bułgarii, Grecji. W roku akademickim 2022/2023 ANS w Elblągu zawarła kolejną umowę o współpracy z Academia De Studii Economice Din Bucuresti (Rumunia). Współpraca jest realizowana w ramach kierunków ekonomicznych prowadzonych na obu Uczelniach. Podpisano również umowy z dwoma Uczelniami z Ukrainy: Academy of Humanities and Pedagogy, Kremenets (kierunek: Pedagogika, Język polski) oraz Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University (kierunek: Pedagogika, Filologia angielska, Pedagogika szkolna i wczesnoszkolna).

Tabela 25. Uczelnie partnerskie ANS w Elblągu

Lp.	Rok akademicki od którego realizowane są umowy	Uczelnia partnerska	Kierunki studiów wymiany
1.	2005/2006	Uniwersytet w Liepajī (Łotwa)	Filologia angielska Filologia germańska Informatyka
2.		Fachhochschule Stralsund (Niemcy)	Administracja Ekonomia Elektrotechnika Mechanika i budowa maszyn Ochrona środowiska
3.	2009/2010	Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích (Czechy)	Pedagogika Filologia angielska Filologia germańska
4.		Universitat Politècnica de Catalunya (Hiszpania)	Elektrotechnika Mechanika i budowa maszyn Informatyka
5.		Universidad de Castilla-La Mancha (Hiszpania)	Elektrotechnika Mechanika i budowa maszyn Budownictwo
6.		Hochschule Wismar (Niemcy)	Ekonomia Elektrotechnika Mechanika i budowa maszyn

			Ochrona środowiska Informatyka
7.		Universitatea de Vest din Timișoara (Rumunia)	Ekonomia Administracja Filologia angielska Filologia germańska
8.		Uniwersytet Św. Cyryla i Metodego w Trnawie (Słowacja)	Filologia angielska Filologia germańska Informatyka
9.		Károly Róbert Főiskola (Károly Róbert College) (Węgry)	Ekonomia Ochrona środowiska
10.	2010/2011	Universidad de Oviedo (Hiszpania)	Mechanika i budowa maszyn Informatyka
11.		Mykolas Romeris University w Wilnie (Litwa)	Pedagogika
12.	2013/2014	Goce Delcev University (Republika Północnej Macedonii)	Filologia angielska Administracja Ekonomia
13.		Hochschule Darmstadt (Niemcy)	Informatyka
14.		Recep Tayyip Erdogan Universites (Turcja)	Informatyka
15.		Dunaújvárosi Főiskola (Węgry)	Administracja Informatyka Budownictwo Mechanika i budowa maszyn
16.	2014/2015	Università degli Studi di Foggia (Włochy)	Ekonomia
17.		University of Yalova (Turcja)	Ekonomia
18.		University of Gaziosmanpasa, Tokat (Turcja)	Filologia angielska
19.		Université de Toulon (Francja)	Informatyka Mechanika i budowa maszyn
20.		University of Patras (Grecja)	Ekonomia
21.		Firat University (Turcja)	Informatyka Mechanika i budowa maszyn Ekonomia
22.		Sofia University St. Kliment Ohridski (Bułgaria)	Filologia angielska
23.	2015/2016	Kirklareli University (Turcja)	Mechanika i budowa maszyn Ekonomia Administracja Informatyka
24.		Instituto Politécnico de Leiria (Portugalia)	Mechanika i budowa maszyn Informatyka Ekonomia Administracja Budownictwo
25.		University of Patras (Grecja)	Ekonomia
26.	2016/2017	Калининградский филиал ФГБОУ ВО Санкт-Петербургский государственный аграрный университет (Rosja) – ZAWIESZONE	Mechanika i budowa maszyn, Ekonomia
27.		University of Dubrovnik (Chorwacja)	Ekonomia
28.	2017/2018	Università degli Studi dell'Insubria (Włochy)	Ekonomia Administracja Studia menadżersko - prawne

29.	2021/2022	Alanya HEP University (Turcja)	Ekonomia
30.	2022/2023	Bucharest University Of Economic Studies	Ekonomia Administracja Studia menadżersko - prawne
31.	2023/2024	Univerza Na Primorskem Universita Del Litorale	Pedagogika

W roku akad. 2023/24 w dniach 03-07 czerwca grupa 6 studentów kierunku *Ekonomia* i 3 nauczycieli akademickich uczestniczyło w Blended Intensive Programme "*Convergence and Inclusion Policies in the European Union: Fostering Sustainable Integration, Resilience, and Prosperity*" zorganizowanym przez Bucharest University of Economic Studies. Studenci przed wyjazdem wzięli udział w zajęciach online, podczas których w grupach międzynarodowych przygotowywali plan realizacji wspólnego projektu, który w postaci prezentacji przedstawiany był na zakończenie udziału w programie. Ponadto w zespołach narodowych przygotowywali prezentacje dotyczące własnych krajów. W trakcie pobytu uczestniczyli również w warsztatach pt.: "*Turystyka i międzykulturowość w Unii Europejskiej*" w pięknym mieście Sinaia oraz odwiedzili Narodowy Bank Rumunii i Pałac Parlamentu.

W okresie ostatnich dwóch lat i w planie na 2024/2025 w Instytucie Ekonomicznym w ramach współpracy z Walter-Eucken-Schule w Karlsruhe (Niemcy) odbywają się praktyczne kursy dla studentów z Niemiec. Biorą oni udział w ponad dwutygodniowych, kursach poświęconych zagadnieniom z zakresu ekonomii, które prowadzą nauczyciele Instytutu Ekonomicznego.

W ramach programu Erasmus+ w minionych latach na studia zagraniczne wyjechało 176 studentów naszej Uczelni (w tym 12 z IE w r.ak. 2023/24), na praktyki studenckie 313 studentów. W celu prowadzenia zajęć na uczelniach zagranicznych wyjechało 49 (w tym 6 z IE w r.ak. 2023/24) nauczycieli akademickich, a na szkolenia 94 pracowników Uczelni.

Tabela 26. Wyjazdy zagraniczne nauczycieli i studentów z Instytutu Ekonomicznego

Rok akademicki	Wyjazdy w celu prowadzenia zajęć	Wyjazdy w celach szkoleniowych	Studia	praktyki
2018/19	2	1	5	4
2019/20	2	-	2	-
2020/21	-	2	1	-
2021/22	2	2		
2022/23	3	3	4	-
2023/24	6	4	7 (w tym 6 BIP)	

W ramach programu Erasmus+ co roku z uczelni zagranicznych przyjeżdża do ANS w Elblągu kilkunastu studentów. Do Instytutu Ekonomicznego przyjechało:

- w r.ak. 2022/23 - 2 studentów z University of Firat w Turcji (1 studiował na kierunku *Ekonomia*, oraz 1 odbywał praktykę w BPWZ);
- w r.ak. 2020/21 - 1 student z University of Kirklareli w Turcji na kierunku *Ekonomia*;
- w roku akad. 2018/2019 - 1 student z Firat University z Turcji na kierunku *Ekonomia*; 1 studentka z Калининградский филиал ФГБОУ ВО Санкт-Петербургский государственный аграрный университет na kierunku *Ekonomia*;
- w roku akad. 2017/2018 - student z Firat University z Turcji na kierunku *Ekonomia*; student z Kirklareli University (Turcja) na kierunku *Ekonomia*;

W 2022 r. w Instytucie Ekonomicznym na kierunku *Ekonomia* 3 wykładowców z Turcji (1 z Kirklareli University, 2 z Firat University) prowadziło wykłady w ramach programu Erasmus +.

Dnia 22 kwietnia 2021 r. Instytut Ekonomiczny wraz z Biurem Promocji i Współpracy z Zagranicą zorganizował webinar pn. "*Education & International Mobility during Covid-19*", który transmitowany był na koncie Uczelni w serwisie Facebook (<https://www.facebook.com/pwszelblag>). Udział w webinarze wzięli udział zaproszeni goście z Litwy, Ukrainy, Macedonii Północnej, Turcji i Włoch.

W styczniu 2017 roku Uczelnia uzyskała status Autoryzowanego Centrum Egzaminacyjnego Pearson Test of English. Wychodząc naprzeciw potrzebom rynku i oczekiwaniom pracodawców, oferuje możliwość uzyskania międzynarodowego certyfikatu potwierdzającego znajomość języka angielskiego na 6 poziomach, A1, A2, B1, B2 oraz C1 i C2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR).

Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych na kierunku *Ekonomia*

W celu doskonalenia procesu kształcenia i zwiększenia umiędzynarodowienia kierunku studiów *Ekonomia*, w planach studiów w module przedmiotów ogólnych, po zakończeniu lektoratu z języka angielskiego wprowadzono przedmiot *Business English* realizowany na V semestrze studiów, mający na celu rozbudowanie słownictwa z dziedziny ekonomii, finansów i zarządzania oraz struktur gramatycznych niezbędnych do interpretowania zjawisk na rynku pracy. Ponadto dla każdej specjalności w semestrze V, wprowadzono przedmioty do wyboru prowadzone w języku angielskim. Studenci wybierają jeden z trzech przedmiotów. Wprowadzenie przedmiotów do wyboru w języku angielskim ma na celu pomóc studentom przełamać bariery komunikacyjne w języku angielskim, umożliwiając im wyrażanie się nawet przy popełnianiu błędów językowych. Dzięki temu istnieje możliwość uzyskania większej swobody w pracy zawodowej z obcokrajowcami, co stanowi istotną umiejętność w dzisiejszym globalnym środowisku biznesowym.

Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

W Uczelni w Instytucie Pedagogiczno-Językowym działa centrum egzaminacyjne firmy Pearson, umożliwiające studentom potwierdzenie umiejętności językowych na różnych poziomach. W ramach projektu Uczelnia III Generacji czy Kształcenie 4.0 prowadzone były dla chętnych studentów kursy językowe przygotowujące do egzaminu potwierdzającego poziom znajomości języka angielskiego. Przed rozpoczęciem nauki języka angielskiego w ramach lektoratów, studenci podchodzą do testu poziomującego, który umożliwia dzielenie ich na grupy poziomowe. Wyjściowy poziom studentów zwykle plasuje się w przedziale A2/B1. Czterosemestralny lektorat, kończący się egzaminem ma na celu umożliwienie studentom osiągnięcie stopnia B2 znajomości języka angielskiego. Kompetencje językowe weryfikowane są przez testy pisemne obejmujące czytanie ze zrozumieniem, słuchanie ze zrozumieniem, słownictwo i poprawne użycie języka angielskiego, wypowiedzi ustne, prace domowe, projekty grupowe, wejściówki ze słownictwa z dziedziny ekonomii, kończąc egzaminem pisemnym i ustnym w postaci prezentacji.

Jak pokazują dane liczbowe studentów kierunku *Ekonomia* dot. wyjazdów zagranicznych, można uznać że ich udział w wymianie międzynarodowej nie jest jeszcze w pełni wykorzystywany. Można jednak zaobserwować krótkotrwały wzrost zainteresowania wyjazdami. Główną przyczyną małego zainteresowania studentów wyjazdami na uczelnie zagraniczne jest przede wszystkim ich niski status materialny. Ze względu na wysoki poziom ubóstwa w regionie wielu studentów studiów stacjonarnych równolegle studiuje i pracuje, żeby móc się utrzymać i kontynuować studia. Z tych powodów nie są oni zainteresowani wyjazdami, ani na praktyki zagraniczne, ani studiowaniem poza granicami kraju. Jest to również obawa studentów, pochodzących z małych ośrodków, przed samodzielnym wyjazdem do innego kraju i odnalezienia się w nowych, nieznanych warunkach. Pomimo tego, nie ustajemy w staraniach, żeby to zmienić w trakcie kolejnych semestrów studiów. Zrealizowany w dniach 03-07 czerwca 2024 r. udział grupy 6 studentów Instytutu Ekonomicznego i 3

nauczycieli akademickich Instytutu Ekonomicznego w *Blended Intensive Programme* zorganizowanym przez *Bucharest University of Economic Studies*, pokazał, że krótkotrwały, ale jednocześnie nastawiony na intensywne kształcenie wyjazd, może okazać się łatwiejszym do wykonania dla studentów w przyszłości. Instytut będzie zainteresowany udziałem w programach BIP w przyszłości.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia program studiów i jego realizację

Koordinator Uczelniany Programu Erasmus+ prowadzi statystyki wyjazdów i przyjazdów zarówno studentów jak i pracowników. Uzyskane dane liczbowe i jakościowe sprawozdaje co roku w sprawozdaniach z realizacji poszczególnych projektów mobilnościowych do Agencji Narodowej Programu Erasmus+ lub Komisji Europejskiej. Każde sprawozdanie jest oceniane. Uczelnia uzyskuje bardzo dobre i dobre oceny. Powyższe informacje są przekazywane również co roku do sprawozdania rocznego Rektora ANS w Elblągu. Założenia procesu umiędzynarodowienia ANS w Elblągu są również zawarte w Deklaracji Polityki Erasmus 2021-2027.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

.....

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Zakresu i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Uczelnia udziela studentom wszechstronnego wsparcia w uczeniu się, w rozwoju społecznym i naukowym, a także w wejściu na rynek pracy. Wybrane formy wsparcia w postaci pomocy materialnej w formie stypendiów:

- socjalnego (dla studentów studiów stacjonarnych możliwość przyznania stypendium socjalnego w zwiększonej wysokości z tytułu zamieszkania w domu studenckim lub innym obiekcie);
- specjalnego dla osób z niepełnosprawnościami;
- stypendium rektora dla najlepszych studentów (przyznawane za średnią ocen powiększoną o współczynnik za osiągnięcia naukowe, artystyczne, sportowe);
- zapomogi.

W Uczelni obowiązuje Szczegółowy regulamin świadczeń dla studentów ANS w Elblągu (Załącznik do zarządzenia Rektora ANS w Elblągu Nr 41/2022 z dnia 4 lipca 2022 roku). Szczegółowy regulamin świadczeń dla studentów Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu Załącznik do zarządzenia Rektora ANS w Elblągu Nr 36/2024 z dnia 6 września 2024 roku <https://bip.ans-elblag.pl/zarzadzenie-nr-362024-z-dnia-6-wrzesnia-2024-roku/105,861,870>

Cenną formą wsparcia studentów w zakresie problemów osobistych, społecznych i organizacyjnych, jest powołane w styczniu 2012 roku **Centrum Wsparcia Psychologicznego (CWP)**, którego głównym zadaniem jest udzielanie pomocy studentom ANS, mającym problemy z nauką i zdawaniem egzaminów, potrzebującym wsparcia w dokonywaniu wyborów i podejmowaniu decyzji, tym, którzy są ofiarami przemocy zarówno w świecie realnym, jak i wirtualnym, nie potrafią nadążyć za zmianami, potrzebują wiedzy i ukierunkowania w doskonaleniu siebie, nie radzą sobie ze stresem studiowania. Informacja znajduje się na stronie internetowej: <https://ans-elblag.pl/akademickie-centrum-wsparcia-i-doradztwa/>

Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

ANS w Elblągu to uczelnia, która jest otwarta na problemy związane z niepełnosprawnością i potrafi docenić potencjał, jaki płynie ze zróżnicowania społeczności akademickiej. Działania Uczelni na rzecz osób z niepełnosprawnościami mają na celu stworzenie warunków umożliwiających pełne uczestnictwo studentów z niepełnosprawnościami we wszystkich wymiarach życia akademickiego, a tym samym wyrównaniu ich szans edukacyjnych.

W Uczelni działa Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych, którego zadaniem jest identyfikowanie potrzeb, problemów i oczekiwań studentów niepełnosprawnych, tak aby w pełni mogli korzystać z oferty edukacyjnej Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu oraz zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.

W roku akademickim 2023/2024 w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu studiowało 45 studentów z niepełnosprawnościami, w tym 2 poruszających się na wózku inwalidzkim – 1 student w Instytucie Ekonomicznym i jeden student w Instytucie Pedagogiczno-Językowym. Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami dostępność architektoniczną, cyfrową i informacyjno - komunikacyjną.

W celu wyrównywania szans edukacyjnych utworzono *Wypożyczalnię sprzętu i oprogramowania dla studentów z niepełnosprawnościami*, która dysponuje następującym sprzętem:

- laptop, wyposażony w dwa oprogramowania - Zoom Text Magnifier + SMA – oprogramowanie powiększające i uwydatniające obraz, tekst na ekranie komputera oraz
- oprogramowanie udźwiękawiające – JAWS Professional z SMA; we wrześniu 2022 roku uaktualniono oprogramowania;
- słuchawki nauszne,
- kamery internetowe,
- dyktafony,
- pętle indukcyjne do korzystania z aparatem słuchowym o wysokiej jakości dźwięku, które są odpowiednim akcesorium do słuchawek dla niedosłyszących.
- testowy zestaw pętli indukcyjnej osobistej, który składa się z urządzenia dla studenta i urządzenia z wpinanym mikrofonem dla prowadzącego ćwiczenia lub wykłady.

Studenci z niepełnosprawnościami, w tym poruszający się na wózku mają przydzielanego asystenta osobistego i edukacyjnego. Zakres pomocy:

- asysta w przemieszczaniu się podczas i pomiędzy zajęciami (tzw. transport wewnętrzny);
- pomoc w sporządzaniu notatek, kserowaniu;
- pomoc w korzystaniu z zasobów bibliotecznych;
- pomoc podczas załatwiania spraw w dziekanacie lub podczas konsultacji z prowadzącym zajęcia,
- inna pomoc (po wcześniejszym uzgodnieniu).

Uczelnia zapewnia również transport studenta poruszającego się na wózku inwalidzkim z miejsca zamieszkania do budynku uczelni i w drodze powrotnej.

W celu ułatwienia komunikacji pomiędzy studentami niedosłyszącymi i głuchymi a osobami pracującymi w Dziekanatach zamontowano pętle indukcyjne – w trzech budynkach ANS w Elblągu przy ul. Wojska Polskiego 1, Al. Grunwaldzka 137, ul. Czerniakowskiej 22.

Został zakupiony sprzęt, urządzenia oraz przybory do Klubu Fitness, zamontowano urządzenia do siłowni zewnętrznej, która budowana jest na terenie zielonym Domu Studenckiego przy ul. Wspólnej 11-13. Podejmowane działania mają za zadanie zwiększenie dostępności oraz atrakcyjności i efektywności zajęć programowych wychowania fizycznego i zajęć wyrównawczych dla studentów z niepełnosprawnościami.

W celu zwiększenia możliwości udziału osób z niepełnosprawnościami w zajęciach programowych wychowania fizycznego, zostały opracowane karty przedmiotu dla studentów z ograniczoną i całkowitą niezdolnością do wykonywania ćwiczeń ruchowych. Karty przedmiotu obowiązują od 1 października 2021r. Studenci z niepełnosprawnościami lub problemami

zdrowotnymi zachęceni są do uczestnictwa w dostosowanych zajęciach wychowania fizycznego organizowanych przez Akademię Nauk Stosowanych i Klub Uczelniany AZS ANS Elbląg. Zajęcia kierowane są do tych studentów, którzy chcieliby poprawić swoją kondycję w ramach obowiązkowych lub nieobowiązkowych zajęć wychowania fizycznego oraz sportowych realizowanych w sekcjach AZS. Uczelnia oferuje zajęcia w małych grupach dydaktycznych i szkoleniowych w celu skupienia większej uwagi na poszczególnych studentach, indywidualizacji pracy nad poprawą ich słabych stron oraz rozwinięcia kompetencji w zakresie poprawy ogólnej wydolności organizmu – zajęcia w Klubie Fitness, obejmujące poprawę zdrowia, kondycji, wyglądu i potrzeby psychologiczne, gimnastyka kompensacyjna, pływanie, jazda konna, siatkówka, *Nordic Walking*, boccia, tenis stołowy. Dwie osoby zostały skierowane na szkolenie w zakresie instruktora sportu osób niepełnosprawnych. Szkolenie miało za zadanie podniesienie ich wiedzy i umiejętności praktycznych na wyższy poziom i rozpoczęcie pracy na rzecz studentów z niepełnosprawnościami w Sekcji Integracyjnej. Klub Uczelniany AZS ANS w Elblągu w ramach wsparcia studentów z niepełnosprawnościami współpracuje z elbląskim Integracyjnym Klubem Sportowym „Atak”.

Z myślą o studentach niedowidzących czy niewidomych, w budynkach windy wyposażono w specjalistyczne przyciski z numerami pięter i dodatkowo oznaczone alfabetem Braille’a. Windy posiadają system głośnomówiący, winda przy Al. Grunwaldzkiej nie posiada systemu głośnomówiącego.

Dostosowano stronę internetową ANS w Elblągu do WCAG 2.1 na poziomie AA z wyłączeniem dostarczania napisów na żywo. Deklarację zgodności sporządzono na podstawie samooceny przeprowadzonej przez podmiot publiczny (Pełnomocnika Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych) oraz na podstawie narzędzia do oceny strony <http://checkers.eiii.eu>. Na stronie internetowej można korzystać ze standardowych skrótów klawiaturowych.

W celach informacyjnych wykonano ulotki dedykowane studentom z niepełnosprawnościami, które znajdują się we wszystkich budynkach ANS w Elblągu. Utworzono podstronę „Strefa studenta z niepełnosprawnościami”, która zawiera zbiór wszystkich informacji dedykowanych studentom niepełnosprawnym. Informacje te ułatwiają studentom poruszanie się po procedurach Uczelni, dostarczają też wiedzy na temat projektów i programów w kraju i za granicą – Erasmus+. Uczelnia zapewnia także konsultacje z doradcą zawodowym i psychologiem. Studenci mają też możliwość wypełnienia ankiety „Badanie potrzeb studentów wynikających z posiadanej niepełnosprawności”, która jest analizowana pod kątem doskonalenia form wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami.

Kandydaci na studia posiadający niepełnosprawności, przed podjęciem ostatecznej decyzji o wyborze studiów w ANS w Elblągu, mają możliwość skonsultowania swojego wyboru z przedstawicielami Uczelni i wybranych przez siebie instytutów. W trakcie rozmów i prezentacji otrzymują pełny zakres wiedzy na temat wybranego przez siebie kierunku i specjalności studiów, a także możliwości architektonicznych - co pomaga im w podjęciu decyzji.

Formy wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Aby spełnić warunki stawiane przez Program Erasmus+ i przestrzegać zasady Karty Erasmusa, Uczelnia musiała ująć zagadnienia związane z mobilnościami studentów i pracowników w odpowiednich aktach prawnych, tj. Regulamin Studiów, Statut Uczelni, Regulamin wyjazdów w ramach Programu Erasmus+. Każdy Instytut ma w ofercie przedmioty prowadzone w języku angielskim, co umożliwia przyjmowanie studentów zagranicznych w ramach Programu.

Sposoby informowania studentów, opiekunowie roku

Na początku każdego roku akademickiego spośród nauczycieli Instytutu Ekonomicznego Dyrektor Instytutu powołuje opiekunów roku (Wytyczne NR IE/01/2020 Dyrektora Instytutu Ekonomicznego z dnia 22.01.2020 roku w sprawie zakresu i formy pracy opiekunów roku – Zał. nr 38). Do obowiązków opiekuna roku należy w szczególności utrzymywanie kontaktu i współpraca w

sprawach dotyczących danego roku: z władzami Instytutu; z osobą odpowiedzialną w dziekanacie za dane studia; ze starostą roku w sprawach dotyczących danego rocznika. Opiekun roku zobowiązany jest do zorganizowania zebrania ze studentami w sprawach bieżących nie rzadziej niż dwa razy w semestrze. Opiekun roku ponadto: uczestniczy w procesie adaptacji studentów I roku studiów I stopnia; zachęca studentów do aktywnego udziału w życiu Uczelni (działalność w kołach naukowych, samorządzie studenckim, organizacjach studenckich, imprezach uczelnianych itp); udziela pomocy w organizacji wyborów starosty roku; c) zapoznaje studentów I roku ze strukturą i funkcjonowaniem Uczelni; zapoznaje studentów z regulaminem studiów i innymi zarządzeniami władz Uczelni dotyczącymi przebiegu studiów, w tym z obowiązującym systemem pomocy materialnej; w miarę możliwości służy radą i pomocą w rozwiązywaniu trudności osobistych studentów i w tym celu określa sposoby kontaktu w sprawach pilnych oraz czasu i miejsca spotkań okresowych ze studentami; uczestniczy w instytutowej inauguracji roku akademickiego i w trakcie dyplomatorium.

Nauczyciele akademicki sprawują opiekę dydaktyczną poprzez konsultacje i dyżury (2 godz. tygodniowo), których rozkład dostępny jest na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Instytutu; dyrektor i z-ca dyrektora Instytutu przyjmują studentów w ustalony dzień tygodnia w stałych godzinach przyjęć. Opieką dydaktyczną otacza studenta również opiekun pracy dyplomowej, który od momentu wyboru tematu pracy wspiera studenta merytorycznie oraz sprawuje nadzór nad realizacją pracy.

W przypadku realizacji praktyk zawodowych, studenci mogą liczyć na wsparcie instytutowego opiekunów praktyk. Przed rozpoczęciem praktyk organizowane są spotkania informacyjne, podczas których studenci otrzymują informacje na temat celów i zadań praktyki, praw i obowiązków związanych z praktyką oraz miejsc i terminów ich realizacji, są zapoznawani z zakładanymi efektami uczenia się oraz dokumentacją przebiegu praktyki.

Systematycznie odbywają się spotkania Dyrekcji Instytutu ze studentami, czy starostami. Przykładem są spotkania: 14.01.2022 r. - odbyło się spotkanie ze starostami studiów licencjackich; poruszono tematy ankietyzacji zajęć po semestrze, mobilny USOS, obrony, dyplomatorium, praktyki, plan zajęć, zajęcia z przedmiotu Kultura społeczna i zawodowa; 22 luty 2022 r. - spotkanie ze starostami (głównie temat planu pracy w semestrze letnim); 15.02.2023 r. - odbyło się spotkanie studentów czwartego roku z Dyrekcją Instytutu na MS Teams (proces dyplomowania; planowane dyplomatorium; spotkanie z ekspertem z firmy PWC). Odbywają się także spotkania integracyjne ze studentami: 9 czerwca 2022 r. – odbyło się spotkanie integracyjne ze studentami pierwszego w Bażantarni (wspólne ognisko, gry integracyjne); 28.06.2023 r. – uroczyste Dyplomatorium w Instytucie Ekonomicznym; 06.11.2023 r. – Integracja sportowa w Instytucie Ekonomicznym dla studentów pierwszego roku; 04.12.2023 r. - turniej siatkówki o Puchar Rektora ANS w Elblągu. 4 zespoły, 3 szkoły średnie i ANS w Elblągu; 26.06.2024 r. – Dyplomatorium w Instytucie Ekonomicznym (<https://ans-elblag.pl/uroczyste-dyplomatorium-w-instytucie-ekonomicznym-ans-w-elblagu-2024.html>). Zainteresowani studenci biorą udział w konferencjach i seminariach naukowych np. 16.05.2024 r. – konferencja studencka „Matematyka łączy pokolenia” (<https://ans-elblag.pl/matematyka-laczy-pokolenia-2024.html>); 23.05.2024 r. – konferencja studencka „Integralia” i udział studentów z koła naukowego Seneka w wydarzeniu. Organizowane są także spotkania studentów z pracodawcami np. 05.06.2024 r.; 13.06.2024 r. – spotkania ze studentami I i II roku kierunku *Ekonomia* studia stacjonarne z przedstawicielami firmy ML sp. Zoo z Gronowa Elbląskiego w sprawie praktyk oraz staży. Ciekawym przykładem rozwijania kompetencji studentów jest to, iż 12 studentów II roku kierunku *Ekonomia* w ramach zajęć dydaktycznych zaliczyło z wynikiem pozytywnym kurs auditorów wewnętrznych systemu zarządzania jakością zgodny z Polską Normą ISO PN-EN 9001:2015. Studenci otrzymali certyfikaty ukończenia tego kursu, które mogą być dodatkowym atutem w przyszłej pracy zawodowej. Na ich podstawie studenci podejmujący obowiązki zawodowe mogą aplikować o zatrudnienie na stanowiskach związanych z zarządzaniem jakością w przedsiębiorstwie lub uzyskiwać dodatkowe zadania w ramach zatrudnienia na innych stanowiskach pracy. Certyfikaty zostały zarejestrowane w centralnym wykazie prowadzonym przez ANS w Elblągu zgodnie z treścią zarządzenia JM Rektora Nr 24/2024

Uczelnia prowadzi działania na rzecz wspierania karier zawodowych studentów, m.in. poprzez Akademickie Biuro Karier, poradnictwo zawodowe, warsztaty aktywizujące realizowane we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy. Studenci uczestniczą w wykładach, seminariach i warsztatach organizowanych w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

W czerwcu 2018 r. PWSZ w Elblągu rozpoczęła realizację kolejnego projektu „PWSZ w Elblągu – **Uczelnia III-ciej Generacji**”. W ramach projektu przewidziane zostały szkolenia rozwijające kompetencje m.in. językowe, pracy zespołowej, komunikacyjne. Przedsięwzięcie prowadzone było w ramach Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych. Poniżej informacje na temat projektu:

- tytuł projektu: „PWSZ w Elblągu - Uczelnia III-ciej Generacji”;
- okres realizacji projektu: od: 2018-06-01 do: 2022-05-31 (przedłużony do 31 grudnia 2022r.)
- wartość projektu : 6 227 683,00 zł
- dofinansowanie : 6 038 308,00 zł
- wkład własny : 189 375,00 zł

Celem projektu była poprawa jakości, skuteczności i dostępności oferty edukacyjnej ANS (PWSZ) w Elblągu odpowiadającej potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa na poziomie regionu i kraju w okresie do 2022. Projekt był realizowany we współpracy środowiska akademickiego (m.in. dydaktycy, pracownicy ABK, studenci, kadra zarządzająca) z partnerami z otoczenia społecznego, gospodarczego i instytucjonalnego. Wsparciem w ramach projektu zostali objęci członkowie wszystkich grup tworzących społeczność akademicką ANS (PWSZ) w Elblągu: studenci, kadra dydaktyczna i administracyjna.

Projekt został realizowany we współpracy środowiska akademickiego z przedstawicielami biznesu, organizacji pozarządowych i instytucji publicznych. W efekcie zostały opracowane nowe i zaktualizowane dotychczasowe programy kształcenia dostosowane do współczesnych standardów i potrzeb przyszłego rynku pracy i społeczeństwa w ujęciu regionalnym i krajowym. Dzięki szkoleniom i współpracy z pracodawcami nastąpiło podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji zawodowych i społecznych wśród studentów ANS w Elblągu. We współpracy z instytucjami rynku pracy oraz w efekcie działań szkoleniowych i informatycznych rozbudowana została jakość i efektywności działań Akademickiego Biura Karier. Realizacja projektu przyczyniła się do podniesienia kompetencji dydaktycznych, informatycznych i jakości treści przedkładanych studentom przez kadrę dydaktyczną w ramach prowadzonych zajęć.

Działania z zakresu szkoleń dla kadry administracyjnej, w tym kadry zarządczej, oraz wdrażania informatycznych narzędzi zarządzania uczelnią i otwartych zasobów edukacyjnych przekładają się na efektywność współpracy Uczelni z otoczeniem, jakość komunikacji oraz szybkość przepływu informacji. Ułatwią również dostęp do zasobów edukacyjnych.

We wrześniu 2019 r. Uczelnia rozpoczęła bliźniaczy projekt „**Kształcenie 4.0**”, w którym biorą udział studenci Instytutu Ekonomicznego. Poniżej dane dotyczące projektu:

- Tytuł projektu: „Kształcenie 4.0”;
- źródło dofinansowania: PO Wiedza, Rozwój, Edukacja;
- wartość projektu: 6 150 815,00 zł;
- okres realizacji projektu: 01.09.2019 r. – 31.08.2023 r.

Celem projektu była poprawa jakości, skuteczności i dostępności oferty edukacyjnej PWSZ w Elblągu odpowiadającej potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa na poziomie regionu i kraju w okresie do 2023r. Wsparciem w ramach projektu zostaną objęci członkowie wszystkich grup tworzących społeczność akademicką: studenci, kadra dydaktyczna i administracyjna.

W szkoleniach brali udział studenci kierunku *Ekonomia*: Projekt UIIG (2021-2022) – 14 studentów (Język angielski, Kurs rachunkowości budżetowej, Kurs Podatek od towarów i usług od podstaw, Kurs dla kandydatów na księgowego, RODO, Kadry i płace, Management 3.0, Kursy Google, Wystąpienia publiczne); Projekt K 4.0 (2022-2023) – 60 osób (Kadry i płace, Język angielski, Management 3.0, Agile, Kontrola w organizacji i audyt wewnętrzny, Komunikacja interpersonalna, jako istotny element zarządzania stresem, Kurs Podatek od towarów i usług od podstaw)

ANS w Elblągu jest od 2017r. Autoryzowanym Centrum Egzaminacyjnym Pearson i oferuje studentom wszystkich kierunków, a także innym zainteresowanym, możliwość uzyskania certyfikatu potwierdzającego ich kompetencje w zakresie znajomości języka angielskiego. Egzaminy PTE General z certyfikatem brytyjskiej organizacji Edexcel zostały opracowane zgodnie z założeniami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego i są przeprowadzane na 6 różnych poziomach od A1 do C2. W roku ak. 2018/19 w ramach projektu „PWSZ w Elblągu – Uczelnia III Generacji” 34 studentów PWSZ wzięło udział w intensywnym kursie języka angielskiego, zakończonym certyfikowanym egzaminem PTE General. W semestrze letnim 2019/20 zrealizowano 3 edycję kursu, jednak ze względu na pandemię egzamin odbył się w listopadzie 2020r. w czasie trwania kolejnego roku akademickiego.

W roku akademickim 2020/21 Centrum przeprowadziło trzy sesje egzaminacyjne:

- w listopadzie 2020r. - udział wzięło 15 osób (w tym dwie osoby spoza uczelni) uzyskując certyfikaty na poziomie C1 i B2;
- w marcu 2021r. przeprowadzono sesję egzaminu dla 4 kandydatów i wszyscy uzyskali certyfikat na poziomie B2;
- w czerwcu 2021r. odbyła się kolejna sesja egzaminacyjna dla 32 osób, wszyscy uzyskali certyfikat zróżnicowany poziomami: C1 i B2.

W roku akademickim 2021/22 w 5 edycji kursu języka angielskiego udział wzięło 13 studentów ANS. W marcu 2022r. oprócz nich do egzaminu przystąpiły również 4 osoby spoza Uczelni. Należy zauważyć, że z roku na rok wzrasta zainteresowanie uzyskaniem międzynarodowego certyfikatu językowego wśród osób niebędących studentami ANS w Elblągu.

W ramach Uczelni działa także Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. W 2023 r. przygotowano następujące przedsięwzięcia: – realizacja projektu „STARTUP HOUSE IV – inkubowanie przedsiębiorstw w Elblągu” w ramach poddziałania 1.3.1 Inkubowanie przedsiębiorstw RPO WiM 2014-2020, który uzyskał dofinansowanie – wsparcie procesem inkubacji 15 przedsiębiorstw, – prowadzenie doradztwa z zakresu przedsiębiorczości dla studentów oraz absolwentów Uczelni, – przygotowanie działań promocyjnych w ramach Elbląskiego Tygodnia Przedsiębiorczości 2023, – nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z lokalnymi przedsiębiorcami z branży IT tj. Opegieka, Netfront oraz Rewizja w celu zapewnienia korzystnych warunków do powstania i rozwijania przedsiębiorczości wśród studentów, – współpraca z Elbląskim Parkiem Technologicznym, – prowadzenie bazy Beneficjentów oraz firm współpracujących z AIP. Z usług Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości skorzystało ponad 45 interesantów.

System motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

W Instytucie działają dwa koła naukowe. Koła naukowe „SENEKA” i „Public Safety” zajmują się między innymi organizacją kursów, szkoleń, konferencji naukowych, a także popularyzacją wiedzy z zakresu nauk społecznych. Członkowie kół naukowych publikują w wydawnictwie ANS w Elblągu, biorą udział w działaniach promocyjnych na rzecz Uczelni, uczestniczą w konferencjach regionalnych i krajowych. Uczelnia zabezpiecza środki finansowe na funkcjonowanie kół naukowych, pomieszczenia i ich wyposażenie oraz udziela wsparcia opiekunom kół naukowych poprzez system dodatkowych gratyfikacji finansowych. Studenci publikujący artykuły mają możliwość podwyższenia punktów decydujących o przyznaniu stypendium dla najlepszych studentów. Informacje o kółach naukowych znajdują się na stronie internetowej Uczelni: <https://ans-elblag.pl/kola-naukowe-ans-elblag/>. W Instytucie Ekonomicznym organizowany jest konkurs na najlepszą pracę dyplomową. Nagrody i wyróżnienia wręczane są podczas Uroczystego Dyplomatorium. Wyróżniający się studenci w zakresie naukowym, społecznym, sportowym, ale też mający pasję w jakimś obszarze, prezentowani są na stronie internetowej Instytutu Ekonomicznego: <https://ans-elblag.pl/wyroznieni-studenci-w-instytucie-ekonomicznym/>

Wszystkie proponowane zmiany w programach studiów są konsultowane z Samorządem. Udział studentów w ocenie udzielanego im wsparcia zapewniony jest poprzez studencką ankietę, która obejmuje m.in. pytania dotyczące pracy Dziekanatu.

Wsparcie dla studentów w rozwoju społecznym, sportowym

Studenci mają też możliwość rozwijania swoich pasji społecznych oraz zdobywania doświadczenia zawodowego, podejmując działania w ramach wolontariatu, którego zasady działania określa Regulamin wolontariatu PWSZ w Elblągu (Zarz. Rektora PWSZ w Elblągu nr 04/2019 z dnia 14.01.2019r.). We współpracy z Miejskim Centrum Wolontariatu w Elblągu studenci ANS biorą udział w różnych akcjach wolontariackich. Są to zarówno imprezy o szerokim zasięgu, takie jak: Finały Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, są one regularnie organizowane przez społeczność lokalną oraz samych studentów, np. coroczne zbiórki pieniędzy dla Domu Pomocy Społecznej Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Zgromadzenia Sióstr Św. Jadwigi w Elblągu, z którego środki idą na cele charytatywne, akcję Moc Krwi zachęcającą do oddawania krwi, czy zbiórki dla elbląskiego schroniska dla zwierząt. Od lutego 2022r. systematyczne zbiórki odzieży, środków higienicznych, zabawek, artykułów papierniczych dla uchodźców z Ukrainy.

Istotną rolę w systemie wsparcia odgrywa Samorząd Studencki. Jego przedstawiciele uczestniczą w posiedzeniach Senatu ANS w Elblągu i posiadają prawo głosowania. Samorząd Studencki opiniuje efekty uczenia się, programy kształcenia oraz dokonywane w nich zmiany. Przewodniczący samorządu Studenckiego jest również członkiem Rady Uczelni.

Studenci ANS w Elblągu mają do dyspozycji 126 miejsc mieszkalnych o wysokim standardzie w akademiku. W pełni zaspokaja to potrzeby mieszkaniowe studentów Uczelni. W Domu Studenckim (ul. Wspólna 11-13) znajdują się: bar akademicki, kąciki wypoczynkowe, sala telewizyjna, klub fitness z sauną i siłownią wyposażoną w 13 nowoczesnych stanowisk siłowych i 4 stanowiska do ćwiczeń wytrzymałościowych (bieżnię, eliptery, rowery, wioślarze). Działa również nowoczesnie wyposażone studio telewizji cyfrowej, wykorzystywane na zajęciach specjalistycznych. Budynek jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Obok budynku znajduje się boisko sportowe.

W budynku przy al. Grunwaldzkiej 137 istnieje studencka strefa wypoczynku i nauki, w której można odpocząć między zajęciami, spędzić wolny czas, samodzielnie lub wspólnie pouczyć się. Została wydzielona też niewielka strefa socjalna. Można tam podgrzać i spożyć posiłek. Funkcjonowanie tej strefy przyczyniło się do poprawienia komfortu studiowania, integracji. Jest odpowiedzią na oczekiwania studentów zgłaszane w ankietach.

Studenci mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań i pasji sportowych w Uczelnianym Klubie AZS, który działa w Uczelni od 24 lat. KU AZS ANS w Elblągu oferuje zajęcia sportowo-rekreacyjne w następujących sekcjach: jeździecka, piłki nożnej/futsal, piłki siatkowej, turystyki i marszu na orientację, sportów wodnych, turystyki rowerowej, szachowej, tenisa stołowego, tańca.

Studenci mają także możliwość udziału w tzw. budżecie studenckim który nawiązuje do idei budżetu partycypacyjnego. Studenci mogą zgłaszać propozycje zmian na Uczelni, które dotyczą ich samych. Po zgłoszeniu propozycji odbywa się głosowanie. Następnie wyłonione są zwycięskie propozycje. W 2024 roku na ten cel Rektor Uczelni przeznaczył 20 tysięcy złotych. Informacje o budżecie studenckim znajdują się na stronie internetowej: <https://ans-elblag.pl/budzet-studencki-2024>.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

W Uczelni działa aktywnie Centrum Współpracy Regionalnej, które wspiera studentów we wchodzeniu na rynek pracy oraz w zakresie przedsiębiorczości, prowadząc projekty współfinansowane ze środków unijnych. Akademickie Biuro Karier wchodzące w skład CWR ANS w Elblągu prowadzi

Badanie Losów Zawodowych Absolwentów od 2013 r. Badanie ma charakter dobrowolny i prowadzony jest za pośrednictwem zewnętrznej platformy internetowej dedykowanej do prowadzenia działań ankietowych. Uczestnicy badania, to absolwenci Uczelni, którzy po roku, po trzech oraz po pięciu latach od ukończenia studiów otrzymują na wskazany przez siebie adres poczty elektronicznej mail z prośbą o zalogowanie się do systemu i udzielenie odpowiedzi na pytania. Ze względu na nieobowiązkowy charakter badań poziom zwrotu jest zmienny w zależności od kierunku studiów oraz czasu, który upłynął od zakończenia studiów, dlatego też ABK posługuje się danymi zbieranymi z Powiatowych Urzędów Pracy z miast, z których pochodzi największa liczba studentów (miasta w promieniu do 100 km) oraz danymi z Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych.

Wyniki badań są uwzględniane w modernizacji programów kształcenia, są przysyłane do nauczycieli akademickich oraz omawiane podczas posiedzeń Instytutowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Wyniki te przekładają się również na treści projektów współfinansowanych ze środków europejskich, realizowanych w Uczelni w celu zwiększenia szans przyszłych absolwentów na rynku pracy. Uwagi te są uwzględniane w bieżącej ofercie wsparcia, oferowanej przez ABK, w ramach przedmiotu Kultura społeczna i zawodowa oraz projektów współfinansowanych ze środków europejskich.

ABK prowadzi także badania satysfakcji ze studiowania.

Materiał został wypracowany zgodnie z Procedurą ankietyzacji (zarządzenie 25/203 Rektora z dnia 30.10.2013 r.) za rok akademicki 2023/2024.

W badaniu wzięło udział 182 studentów, z czego 59% stanowiły kobiety (109 osób), liczba mężczyzn wynosiła 41% (73 osoby). Przeważającą większość stanowili studenci studiów stacjonarnych (87%) z wynikiem 159 osób, studenci studiów niestacjonarnych stanowili 13%, tj. 23 osoby. Studentów studiów I stopnia było 151 (83%), a II stopnia – 31 (17%).

Badanie zostało przeprowadzone w każdym z instytutów, wśród studentów każdego rocznika. Najliczniejszą grupę stanowili studenci I roku z wynikiem 93 osoby (51%), następne miejsce w tabeli zajęli studenci II roku – 48 osób (26%), kolejno studenci III roku – 23 osoby (13%) oraz ostatni byli studenci IV roku z najmniejszą grupą osób – 18 (10%).

Oferta edukacyjna

odpowiednim (84 osoby – 46%) oraz optymalnym (69 osób – 38%). Jedynie 16% (29 osób) ankietowanych uznało, że oferta jest niewystarczająca. Ponad połowa, tj. 53%, uczestników (96 osób) badania uważała, że dostęp do informacji o programie studiów jest odpowiedni i nie zgłaszali oni żadnych zastrzeżeń w tym zakresie, 35% ankietowanych (64 osoby) uznało, że jest na poziomie optymalnym, a zaledwie 12% (22 osoby) uważało, że jest niewystarczający.

Organizacja zajęć

W większości studenci wypowiedzieli się pozytywnie o rozkładzie zajęć w ciągu tygodnia: 37% (67 osób) uczestników uznało, że organizacja czasu zajęć jest na poziomie optymalnym, a kolejne 44% (80 osób), że jest na poziomie zadowalającym. Niezadowolonych z rozkładu zajęć było 19% (35 osób).

Największa część badanych w pytaniu o długość przerw między zajęciami (rys. 4) odpowiedziała, że są odpowiedniej długości – 72% (131 osób). Za zbyt długie uznała je grupa 16% ankietowanych (30 osób), a za niewystarczające – 12% (21 osób).

Podobnie do lat ubiegłych, w tym roku również większość badanych wypowiedziała się pozytywnie o liczebności grup na zajęciach – 97% (176 osób), która pozwala na optymalne przyswajanie wiedzy dzięki łatwiejszym kontaktom z wykładowcą. Jedynie 3% (6 osób) zajęło stanowisko, że grupy są zbyt duże.

Infrastruktura Uczelni, działalność samorządu studenckiego i kół naukowych

Kolejne pytanie dotyczyło dostępności księgozbioru ANS w Elblągu: 41% (74 osoby) określiło ją na poziomie optymalnym, 51% (94 osoby) na poziomie odpowiednim, natomiast na poziomie niewystarczającym 8% (14 osób).

Przestrzeń do pracy i nauki na Uczelni (rys. 6) ankietowani określili jako optymalny – 29% (53 osoby) i odpowiedni – 59% (108 osób), tylko 12% pytanym (21 osób) określiło ją jako poziom niewystarczający.

Przestrzeń do wypoczynku na Uczelni (rys. 7) według studentów jest optymalna, co wskazało 33% ankietowanych (60 osób), odpowiednia – 36% (65 osób), zaś jako niewystarczającą określiło ją 31% badanych, tj. 57 osób.

Jeśli chodzi o możliwość zjedzenia posiłku na Uczelni, poziom zadowolający wskazało 51% (93 osoby). Poziom niezadowolający podało 49% grupy badanej (89 osób).

Działalność samorządu studenckiego została oceniona jako zadowolająca (80%, 146 osób), 20% (36 osób) wskazało ją jako niezadowolającą.

Oferta kół naukowych działających w ANS w Elblągu została także doceniona – jak w roku ubiegłym – 81% (133 osób), natomiast przeciwne stanowisko zajęło 19% badanych (49 osób).

Na pytanie: jak ocenia Pan/Pani infrastrukturę Uczelni (sale, laboratoria itp.)? – studenci odpowiedzieli, że są zadowoleni – 82% (150 osób), niezadowolonych było 18% (32 osoby).

Deklarowany poziom kompetencji studentów

Ciekawych danych dostarczyły odpowiedzi na pytanie 18: Jak Pani/Pan ocenia poziom własnych kompetencji w skali od 1 do 5, gdzie: 1 – oznacza niski poziom, 5 – oznacza bardzo wysoki poziom.

Studenci określili swój poziom kompetencji: kreatywność zawodowa 3,86, samodzielność 4,22, poczucie odpowiedzialności 4,29, odporność na stres 3,23, kultura osobista 4,49, lojalność wobec pracodawcy 4,21, dyspozycyjność 4,01, znajomość języków obcych 3,62, umiejętność nawiązywania kontaktów z ludźmi 3,91, zdolności organizacyjne 4,06, łatwe przystosowanie się do zmian 3,86, panowanie nad emocjami 3,92, dobra znajomość obsługi urządzeń 4,17, umiejętność stawiania zadań 3,97, umiejętność pracy w zespole 4,10.

Podsumowanie

Na zakończenie badania studenci zostali zapytani: Czy Pani/Pana zdaniem istnieje potrzeba poprawy któregoś z obszarów badanych, proszę wskazać te zagadnienia i zaproponować ewentualne rozwiązania. Prawie 40%, ankietowanych (67 osób) uznało, że nie ma takiej potrzeby, ale pozostała część ankietowanych (60% - 115 osób) wypowiedziała się, poruszając różne wątki, dzięki którym Uczelnia może wprowadzić zmiany. Zostały one szczegółowo opisane w Raporcie.

Wnioski płynące z powyższej analizy danych są następujące:

- W badaniu wzięło udział tylko 182 studentów, w tym większość kobiet. Przeważającą większość stanowili studenci studiów stacjonarnych I stopnia.
- Badanie zostało przeprowadzone w każdym z instytutów, wśród studentów każdego rocznika. Najliczniejszą grupę stanowili studenci I roku.
- W większości uczestnicy badania odpowiedzieli, że oferta edukacyjna ANS w Elblągu jest na poziomie odpowiednim.
- Badani uważają, że dostęp do informacji o programie studiów jest odpowiedni i nie zgłaszają żadnych zastrzeżeń w tym zakresie.
- W większości studenci wypowiedzieli się pozytywnie o rozkładzie zajęć w ciągu tygodnia, określając, że jest optymalny i/lub zadowolający. Przerwy między zajęciami uznano za odpowiednie, a liczebność grup na zajęciach określono jako optymalną i zapewniającą przyswajanie wiedzy dzięki łatwiejszym kontaktom z wykładowcą.
- Dostępność księgozbioru ANS w Elblągu została pozytywnie oceniona, podobnie jak działalność samorządu studenckiego i kół naukowych.
- Infrastrukturę Uczelni (sale, laboratoria itp.) studenci ocenili pozytywnie.
- Ciekawych danych dostarczyły odpowiedzi nt. oceny własnych kompetencji. Studenci na wysokim poziomie określili swoje kompetencje w zakresie: samodzielności, kultury osobistej, lojalności wobec pracodawcy, zdolności organizacyjnych, umiejętności pracy w zespole. Trochę gorzej określili swój poziom kompetencji w zakresie: kreatywności zawodowej, poczucia odpowiedzialności, dyspozycyjności, znajomości języków obcych, umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, panowania nad emocjami, dobrej znajomości obsługi urządzeń oraz

umiejętności stawiania sobie zadań. Najstabilniej wypadły kompetencje w zakresie odporności na stres i łatwego przystosowania się do zmian.

Od 2017 r. Uczelnia prowadzi Projekty wsparcia inkubacji podmiotów działających do 3 lat. Działanie skierowane jest m.in. do studentów i absolwentów Uczelni. Przedsięwzięcie prowadzone jest w ramach środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa I Inteligentna Gospodarka Warmii i Mazur, Działanie 1.3 Przedsiębiorczość (Wsparcie przedsiębiorczości), Poddziałanie 1.3.1 Inkubowanie Przedsiębiorstw.

Formy wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Akademickie Biuro Karier ANS w Elblągu prowadzi działania w zakresie:

1. rynku pracy i pośrednictwa pracy – od 2005 r. Uczelnia jest wpisana do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia (numer wpisu: 1366). W ramach powyższego zadania Akademickie Biuro Karier prowadzi pośrednictwo ofert pracy oraz poradnictwo zawodowe. Na przełomie roku akademickiego 2022/2023 ABK pozyskało 53 oferty pracy, które zostały rozpowszechniane wśród studentów za pośrednictwem mediów społecznościowych i strony www;
2. wzrostu kompetencji i kwalifikacji studentów – pracownicy Akademickiego Biura Karier oraz Centrum Współpracy Regionalnej m.in. uczestniczyli przy realizacji projektu „Kształcenie 4.0”. Oferta wsparcia kierowana do studentów w roku akademickim 2022/2023 obejmowała:
 - doradztwo specjalistyczne: doradztwo zawodowe, coaching kariery, badania kompetencji;
 - warsztaty i szkolenia specjalistyczne: w ramach projektu „Kształcenie 4.0” wsparcie uzyskało 223 studentów w ramach następujących szkoleń: - Szkolenia z zakresu TRADOS, - Szkolenie z zakresu Kadry i płace, - Szkolenie z zakresu Efektywnej obsługi klienta w sytuacjach trudnych i kryzysowych, - Szkolenie z zakresu zarządzanie projektami AGILE, - Szkolenie z zakresu Management 3.0, - Szkolenie z zakresu Budowy i eksploatacji bezzałogowych statków powietrznych, - Szkolenie z zakresu Solidworks 2, - Szkolenie z zakresu Komunikacji interpersonalnej, jako istotnego elementu zarządzania stresem, - Szkolenie z zakresu Revit Structure, - Szkolenie z zakresu Kontroli w organizacji i audytu wewnętrznego, - Szkolenie z zakresu UX/UI Design, - Szkolenie z zakresu Podatek VAT, - Szkolenie z zakresu KORP, - Szkolenie z zakresu Flutter, - Szkolenie z zakresu Autodesk AutoCAD II, - Szkolenie z zakresu TIK w edukacji, - Kurs z języka angielskiego;
 - w ramach przedmiotu „Kultura Społeczna i Zawodowa” Koordynator ds. ABK przeprowadził trzy wykłady otwarte, których tematyka związana była z trendami na rynku pracy, kompetencjami przyszłości oraz procesem przechodzenia na rynek pracy. W spotkaniach uczestniczyli studenci i absolwenci. Studenci zostali także objęci wsparciem doradcy zawodowego, mieli przeprowadzone bilanse kompetencji, wypełniali testy MaxDisc oraz otrzymywali informacje zwrotne w formie raportów oraz konsultacji.
3. współpracy z otoczeniem:
 - Akademickie Biuro Karier współpracowało przede wszystkim z przedstawicielami innych biur karier z terenu Polski oraz pracownikami publicznych służb zatrudnienia. Jako członek Paktu na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Zawodowego Koordynator ds. ABK uczestniczył w pracach zespołów związanych z informacją i działaniami szkoleniowymi oraz metodologia pracy;
 - w ramach współpracy z Elbląskim Parkiem Technologicznym ABK wzięło udział w działaniach promujących przedsiębiorczość i postawy przedsiębiorcze w trakcie Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, które było organizowane w 2022 i 2023r. ABK prezentowało ofertę Uczelni w zakresie wspierania przedsiębiorczości oraz podmioty, które są wspierane w ramach działającego na Uczelni Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości;
 - przedstawiciele ABK brali także czynny udział w Targach pracy i edukacji w Elblągu. W ramach tygodnia przedsiębiorczości ABK zorganizowało spotkania i wykłady z przedstawicielami: - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Elblągu - tematyka związana z zakładaniem działalności

gospodarczej, - Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Elblągu – wsparcie studentów w rozwoju przedsiębiorczości, - Powiatowy Urząd Pracy w Elblągu- tematyka zawiązana z dotacjami na założenie działalności gospodarczej, - Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych w Elblągu - tematyka dotycząca wsparcia przedsiębiorczości, - Lokalna Grupa Działania Łączy Nas Kanał Elbląski - tematyka dotycząca wsparcia przedsiębiorczości, - Meble Wójcik w Elblągu - praktyczna strona założenia, prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej. Zaproszenie parterów instytucjonalnych oraz przedstawicieli biznesu i ngo uatrakcyjniło odetrę ABK, a także było ciekawym doświadczeniem dla studentów zarówno w warstwie merytorycznej, jak i praktycznej.

4. wdrażania platformy do współpracy z otoczeniem - odbyły się szkolenia dotyczące uruchomienia i obsługi platformy, która będzie wykorzystywana do obsługi absolwentów, studentów, pracodawców. System będzie nowym narzędziem wykorzystywanym w bieżącej pracy Akademickiego Biura Karier.

Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Zgodnie z przyjętymi zasadami w ANS w Elblągu nie akceptuje się mobbingu, ani żadnych innych form przemocy psychicznej lub fizycznej, bądź przejawów dyskryminacji, bez względu na to czy skierowane są one do pracownika, studenta czy słuchacza (Załącznik do zarządzenia Rektora ANS w Elblągu Nr 23/2023 z dnia 7 czerwca 2023 r. – Zał. nr 30). Określono postępowanie w sprawie skargi dotyczącej dyskryminacji lub mobbingu. W Statucie ANS w Elblągu (Zał. nr 26) określono zasady postępowania dyscyplinarnego. W sprawach dyscyplinarnych studentów orzekają: 1) Komisja Dyscyplinarna do Spraw Studentów; 2) Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna do Spraw Studentów. Kodeks etyki studenckiej normuje zasady etyki studenckiej i dobrego zachowania, do których przestrzegania zobowiązani są wszyscy studenci Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu. Zamieszczony jest na stronie internetowej Uczelni: <https://ans-elblag.pl/kodeks-etyki-studenta.html> Dnia 15 października 2024 roku Rektor przyjął Zarządzenie Nr 50/2024 w sprawie rozwiązywania sytuacji konfliktowych w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu: <https://bip.ans-elblag.pl/zarządzenie-nr-502024-z-dnia-15-pazdziernika-2024-roku/105,965,964>

Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Dnia 15 października 2024 roku Rektor przyjął Zarządzenie Nr 49/2024 w sprawie organizacji przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu: <https://bip.ans-elblag.pl/zarządzenie-nr-492024-z-dnia-15-pazdziernika-2024-roku/105,965,963> Skargi i zażalenia studenci mogą składać w formie pisemnej w Dziekanacie, Biurze ds., Studenckich (od 01.10.2024 r. Dział ds. Studiów - Zarządzenie Nr 40/2024 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu z dnia 27 września 2024 roku w sprawie przekształcenia Biura ds. Nauczania oraz Biura ds. Studenckich w Dział ds. Studiów; utworzono także samodzielne stanowisko ds. wsparcia studentów - Zarządzenie Nr 41/2024 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu z dnia 27 września 2024 roku w sprawie utworzenia samodzielnego stanowiska pracy ds. wsparcia studentów), wysłać pocztą tradycyjną lub mailową. Każdy wniosek jest weryfikowany i opiniowany przez wskazane działy. Odpowiedź/decyzja na wniosek wydawana jest przez Dyrektora Instytutu lub Prorektora/Rektora Uczelni jest przesyłana do studenta. Studenci mają również możliwość przedstawiać swoje skargi i wnioski na dyżurach władz Instytutu, ale także poprzez kontakt codzienny, czy mailowy. Opieka, ciągłe wspieranie oraz motywowanie studentów do osiągania coraz lepszych efektów uczenia stanowi istotny element procesu dydaktycznego. Uczelnia kładzie duży nacisk na zapewnienie

studentom efektywnej i rzetelnej obsługi administracyjnej związanej z procesem dydaktycznym. Dotyczy to w szczególności takich jednostek, jak: Dziekanat, Dział ds., Studenckich, Akademickie Biuro Karier, Biblioteka. Obsługa studenta prowadzona jest przez wszystkie dni tygodnia, w różnych godzinach, a wszelkie informacje dostępne są w Internecie. Dzięki temu studenci mają ułatwiony dostęp do kontaktu z działami administracyjnymi. Ponadto studenci mają możliwość kontaktu z Władzami Instytutu, pracownikami naukowo-dydaktycznymi, którzy wyznaczają czas swoich dyżurów. Dla wszystkich roczników studiów powołano opiekuna roku, który wspiera studentów w sprawach organizacyjnych, dydaktycznych, naukowych i osobistych. Uczelnia zapewnia kontakt studentów z nauczycielami akademickimi przez: odbywanie konsultacji dla studentów oraz zapewnienie kontaktu mailowego z nauczycielami akademickimi. Podkreślić należy, że kontakt e-mailowy ułatwiony jest dzięki jednolitemu systemowi adresów e-mailowych dla wszystkich pracowników oraz współpracowników ANS w Elblągu (inicjałimienia.nazwisko@ans-elblag.pl). Na początku roku akademickiego organizowane jest spotkanie ze studentami pierwszego roku, podczas którego przekazywane są informacje dotyczące działalności Instytutu Ekonomicznego, a także obejmujące organizację toku studiów i funkcjonowania Uczelni. Niezwykle istotnym mechanizmem opieki nad studentami jest działalność opiekuna kierunku, który jest w stałym kontakcie ze studentami kierunku, nad którym sprawuje opiekę. W praktyce to często do opiekuna wpływają opinie studentów, prośby o pomoc, a niekiedy nawet poradę. To osoba, która jest pośrednikiem pomiędzy Władzami Uczelni a studentami. Działa także Centrum Wsparcia Psychologicznego.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

.....

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Głównym źródłem publicznego dostępu do informacji w Uczelni jest strona internetowa www.ans-elblag.pl. Biuro Promocji i Współpracy z Zagranicą ANS w Elblągu umieszcza na stronie internetowej Uczelni informacje dotyczące regulaminów: studiów, oraz rekrutacji na poszczególne kierunki studiów w ANS w Elblągu, opierając się na uchwałach Senatu ANS w Elblągu, a także harmonogram roku akademickiego. Ponadto Biuro Promocji i Współpracy z Zagranicą opierając się o materiały przekazane przez dyrektorów Instytutów przygotowuje informacje o ofercie kształcenia, które następnie dystrybuuje różnymi kanałami informacyjnymi przy pomocy różnych nośników w tym między innymi poprzez:

- stronę internetową Uczelni <https://ans-elblag.pl/>;
- biuletyn informacji publicznej ANS w Elblągu;
- publikacje materiały drukowane;
- prezentowanie Uczelni w szkołach średnich;
- warsztaty w szkołach średnich prowadzone przez studenckie koła naukowe oraz pracowników Biura Promocji i Współpracy z Zagranicą;
- udział w targach edukacyjnych;
- reklamy zewnętrzne w formie billboardów i banerów;
- plakaty na słupach ogłoszeniowych;
- plakaty promocyjne;
- reklamy i informacje na portalach internetowych;
- reklamy i informacje radiowe;

- artykuły w prasie lokalnej krajowej;
- informacje w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, Snapchat, Youtube, Twitter), gdzie prezentowane są materiały z wydarzeń i inicjatyw uczelnianych oraz prezentowane są materiały dla maturzystów <https://www.youtube.com/channel/UC2Nknvv19ssLL7RY1evfxjQ>);
- informacje kierowane do kandydatów w językach obcych;
- materiały promocyjne i informacyjne w językach obcych.

Obsługą administracyjną w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym zajmuje się Dziekanat, czynny od wtorku do piątku (poniedziałek – dzień prac wewnętrznych). Do zadań dwóch pracowników Dziekanatu należy: wydawanie legitymacji studenckich, zaświadczeń, rozliczanie semestrów w systemie USOS (Uniwersytecki System Obsługi Studiów), obsługa USOSWeb i APD (Archiwum Prac Dyplomowych), prowadzenie korespondencji ze studentem dotyczącej procesu kształcenia, przyjmowanie dokumentów do obrony pracy dyplomowej, ustalanie terminów obron, aktualizowanie danych osobowych, układanie harmonogramów zajęć i udostępnianie studentom, zamieszczanie informacji na stronie internetowej, aktualizowanie i wprowadzanie danych studentów oraz stypendiów w systemie POLON, immatrykulacja kandydatów na studia z systemu rekrutacyjnego IRK do systemu USOS, wyliczanie średnich ocen, przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków dot. stypendium Rektora, comiesięczne przygotowywanie list płac, bieżąca aktualizacja stanu studentów, wprowadzanie praktyk studentów do systemu USOS, sprawdzanie kompletności protokołów po sesji egzaminacyjnej, weryfikacja opłat za czesne, wezwania do zapłaty, ustalanie harmonogramu sesji egzaminacyjnej, archiwizacja dokumentów absolwentów i studentów skreślonych.

Dziekanat Instytutu zamieszcza na stronie internetowej Uczelni (<https://ans-elblag.pl/instytut-ekonomiczny/>) materiały dotyczące programu kształcenia na kierunku studiów, w tym plany studiów i sylabusy, regulamin dyplomowania, regulaminy praktyk zawodowych, harmonogramy zajęć, godziny konsultacji i inne dokumenty dotyczące procesu kształcenia na danym kierunku studiów. Strona internetowa Instytutu Ekonomicznego podaje także wzory wszystkich wymaganych w procesie dyplomowania dokumentów oraz wzory innych rodzajów podań, takie jak podanie o wznowienie, przedłużenie sesji, itp. Strona zawiera również informacje dotyczące nauczycieli akademickich realizujących zajęcia dydaktyczne w Instytucie, wskazuje opiekunów poszczególnych lat i wszystkie inne bieżące informacje dotyczące studentów i nauczycieli akademickich Instytutu. Innym kanałem komunikacji ze studentami jest wewnętrzna poczta e-mailowa i kanał komunikacyjny w ramach USOS. Materiały zamieszczane są w uzgodnieniu z dyrektorem instytutu. Dziekanat korzysta z różnych sposobów dotarcia z informacjami do studentów. Na stronie internetowej zamieszczane są bieżące informacje o zmianach terminów zajęć i konsultacji. Nauczyciele i studenci mają dostęp do platformy MS Teams oraz Moodle, które umożliwiają bezpośredni kontakt wykładowcy ze studentami, poprzez możliwość zamieszczania dodatkowych informacji na forum, wysyłania wiadomości do poszczególnych grup, lub indywidualnie do studentów.

Kierownictwo Instytutu przy wykorzystaniu wewnętrznej poczty e-mail na bieżąco informuje nauczycieli akademickich i starostów poszczególnych lat o wszystkich informacjach jakie mają wpływ na funkcjonowanie Instytutu. Do prowadzenia zajęć dydaktycznych w Instytucie zatrudniani są również kierownicy jednostek organizacyjnych, w których studenci realizują praktyki zawodowe. Pozwala to na bieżącą wymianę informacji pomiędzy kierownictwem instytutu, a środowiskiem pracodawców.

Informacje dotyczące rekrutacji umieszczone są:

- na stronie Uczelni <https://ans-elblag.pl/rekrutacja/>
- w serwisie www do zapisów na studia on-line <https://irk.ans-elblag.pl/pl/>
- w Biuletynie Informacji Publicznej
- w Informatorze dla kandydatów na studia
- na ulotkach, folderach dla kandydatów na studia.

Wszystkie najważniejsze dokumenty dotyczące funkcjonowania Uczelni, w tym: Statut, Uchwały Senatu, Zarządzenia Rektora, obowiązujące regulaminy i inne, są dostępne na stronie Biuletynu

Informacji Publicznej ANS w Elblągu <http://bip.ans-elblag.pl/>. Aktualność danych zamieszczonych w BIP nadzoruje Biuro Rektora i wyznaczony pracownik Biura Promocji i Współpracy z Zagranicą.

Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

Elementem monitorowania i doskonalenia publicznego dostępu do informacji jest ankietyzacja prowadzona wśród studentów. Procedura ankietyzacji, wprowadzona Zarządzeniem Rektora PWSZ w Elblągu nr 09/2018, uwzględnia m.in.:

- ankiety skierowana do studentów I roku studiów, których celem jest zasięgnięcie opinii studentów I roku studiów na temat dostępności informacji o Uczelni i skuteczności promocji. Za przeprowadzanie badania odpowiedzialne jest Biuro Promocji i Współpracy z Zagranicą. Ankieta jest przeprowadzana w formie elektronicznej z użyciem serwisu USOS Web i aplikacji Mobilny USOS ANS. Wyniki ankiet przekazywane są Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia;
- ankieta dla studentów, dotycząca opinii na temat obsługi administracyjnej procesu kształcenia - celem badania jest podniesienie jakości obsługi administracyjnej procesu kształcenia. Badaniem objęte są dziekanaty oraz Biuro ds. Nauczania i Biuro ds. Studenckich. Ankieta jest przeprowadzana w formie elektronicznej oraz jest anonimowa.

Wyciąg zbiorczy wyników przekazywany jest Dyrektorom Instytutów i Pełnomocnikowi ds. systemu zarządzania jakością, przez Prorektora ds. Kształcenia.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

.....

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia

W 2007 roku w ANS w Elblągu (wcześniej w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej) wdrożony został system zarządzania jakością, który jest zgodny z wymaganiami ISO 9001:2008 oraz 9001:2015. Księga Jakości <https://iso.ans-elblag.pl/>, opracowana przez Pełnomocnika Rektora ds. systemu zarządzania jakością, i zatwierdzana przez Rektora, zawiera procedury regulujące najważniejsze obszary działalności Uczelni. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) stanowi część Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) stanowi część Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001. Opis Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia został przyjęty przez Senat Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu Uchwałą nr 3/2023 z dnia 2 lutego 2023 r. (Zał. nr 33) <https://bip.ans-elblag.pl/pliki/s400s1675846240.pdf>

System podlega stałemu monitorowaniu w celu zachowania obiektywizmu i transparentności przyjętych i stosowanych procedur. Ostatnie zmiany zostały wprowadzone Zarządzeniem Rektora ANS Nr 73/2022 z dnia 22 grudnia 2022 r. i dotyczyły modyfikacji w zakresie wyboru i składu członków komisji instytutowych oraz zadań jakościowych realizowanych w Instytutach. Akademia Nauk Stosowanych w Elblągu posiada wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, który

obejmuje wszystkie elementy procesu kształcenia wpływające na zakres i jakość działań studentów, słuchaczy oraz pracowników Uczelni.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmuje:

1. monitoring programów studiów;
2. okresową analizę stopnia realizacji celów kształcenia i osiągania przez studentów założonych efektów uczenia się dla programów studiów dla wszystkich poziomów i profili kształcenia, a w tym:
 - a) analizę stosowanych metod i kryteriów weryfikowania efektów uczenia się oraz adekwatność ich doboru do poszczególnych efektów uczenia się;
 - b) ocenę jakości prac dyplomowych i adekwatności wymagań stawianych pracom dyplomowym do celów programu studiów i zakładanych efektów uczenia się;
 - c) analizę wyników kształcenia;
 - d) analizę wyników egzaminów dyplomowych;
 - e) analizę poprawności przypisania punktów ECTS do modułów kształcenia;
3. analizę wyników okresowych ankiet studenckich;
4. analizę użyteczności efektów uczenia się dla programów studiów dla wszystkich poziomów i profili kształcenia, a w tym:
 - a) wykorzystania wyników monitorowania karier absolwentów w określaniu efektów uczenia się;
 - b) zaangażowania przedstawicieli pracodawców i ocenę ich uwag w tworzeniu programów studiów (sprawdzanie i ocena uzyskanych efektów uczenia się oraz doskonalenie programów studiów);
 - c) zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy;
5. monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów, ocenę infrastruktury dydaktycznej, w tym dostępu do literatury i innych źródeł informacji zalecanych w ramach kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów;
6. ocenę sposobu, rzetelności i aktualności informowania studentów, nauczycieli akademickich i innych zainteresowanych (kandydatów, pracodawców) o programach studiów oraz metodach ich sprawdzania i doskonalenia;
7. monitorowanie zgodności warunków prowadzenia studiów z obowiązującymi przepisami prawa,
8. doskonalenie metod oceny oraz procedur zapewnienia jakości kadry dydaktycznej;
9. ciągłe monitorowanie i doskonalenie skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

W świetle tych rozwiązań Rektor sprawuje nadzór nad doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu. Dyrektor Instytutu sprawuje nadzór nad doskonaleniem WSZJK w prowadzonym przez siebie Instytucie. Każdy pracownik Uczelni jest odpowiedzialny za prawidłowe funkcjonowanie WSZJK w zakresie powierzonych mu obowiązków.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia:

1. odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego;
2. uwzględnia wszystkie formy weryfikowania efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów, studiach podyplomowych lub innych formach kształcenia;
3. uwzględnia działania na rzecz doskonalenia we wszystkich obszarach związanych z kształceniem na prowadzonych kierunkach studiów, studiach podyplomowych lub innych formach kształcenia;
4. uwzględnia oceny dokonywane przez studentów oraz kandydatów na studia;
5. uwzględnia wnioski z monitorowania kariery zawodowej absolwentów Uczelni;
6. uwzględnia wnioski z badań oczekiwań pracodawców i zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy.

Funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz związane z systemem procedury, a także działanie Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Instytutowych Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, określone są w Księdze Jakości, opracowywanej przez Pełnomocnika Rektora ds. systemu zarządzania jakością, a zatwierdzanej przez Rektora.

W celu zapewnienia i doskonalenia WSZJK w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu są powołane (Zarządzeniem Rektora nr 73/2022 z 22.12.2022 – Zał. nr 34) - UKdsZJK oraz IKdsZJK. Dnia 15 października 2024 roku w Zarządzeniu Nr 48/2024 w sprawie powołania Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Instytutowych Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu oraz zakresu ich działania Rektor ANS w Elblągu dokonał aktualizacji składu UKdsZJK oraz IKdsZJK: <https://bip.ans-elblag.pl/zarzadzenie-nr-482024-z-dnia-15-pazdziernika-2024-roku/105,965,962>:

1. **Uczelniana Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia** – do której zadań należy m.in. opracowywanie procedur w systemie zapewnienia jakości kształcenia; podejmowanie działań doskonalących jakość kształcenia; podejmowanie pozaproceduralnych działań związanych z funkcjonowaniem systemu zapewnienia jakości kształcenia; analizowanie sprawozdań, wniosków i postulatów Instytutowych Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz przekazywanie stąd wynikających rekomendacji komisjom instytutowym;) opracowywanie sprawozdań o funkcjonowaniu Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni.

W skład komisji wchodzi m.in. 1) Przewodniczący - Prorektor ds. Kształcenia;

2) Członkowie: – Zastępca Dyrektora Instytutu Ekonomicznego, – Zastępca Dyrektora Instytutu Informatyki Stosowanej, – Zastępca Dyrektora Instytutu Pedagogiczno-Językowego, – Zastępca Dyrektora Instytutu Politechnicznego, – prof. dr hab. Roman Kisiel – Instytut Ekonomiczny, – prof. dr hab. Amadeusz Krause – Instytut Pedagogiczno-Językowy, – prof. dr hab. inż. Zbigniew Walczyk – Instytut Politechniczny, – dr Stefan Sokołowski – Instytut Informatyki Stosowanej im. Krzysztofa Brzeskiego, – Pełnomocnik Rektora ds. systemu zarządzania jakością, – Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Rady Studentów.

2. **Instytutowe Komisje ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia** - do której głównych zadań należy: 1) ocena jakości kształcenia w Instytucie, a w szczególności ocena: a) zgodności zakładanych efektów uczenia się opisanych w programach studiów z efektami uczenia się dla wskazanego obszaru (lub obszarów) kształcenia opisanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji, b) zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy, c) prawidłowości stosowania punktacji ECTS, d) zasad oceniania studentów i słuchaczy, e) metod weryfikacji efektów kształcenia i sposobu ich stosowania, f) jakości procesu dyplomowania, w tym jakości prac dyplomowych, 2) podejmowanie działań na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w Instytucie, 3) przedstawianie Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia corocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w Instytucie, 4) monitorowanie realizacji działań rekomendowanych przez Uczelnianą Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, 5) nadzorowanie wdrażania procedur zapewnienia jakości kształcenia w Instytucie.

Skład Komisji w Instytucie Ekonomicznym w roku akademickim 2024/2025 był następujący:

1) dr Henryk Gawroński, prof. uczelni – przewodniczący, 2) nauczyciele akademicki: – dr hab. Grażyna Cern, prof. uczelni, – dr Krzysztof Grablewski, – dr Olga Filaszkiwicz, – dr Ewa Pachura, – dr Ewa Patra, – dr Teresa Pietruliwicz, – dr inż. Anetta Waśniewska, 3) studenci: – starości II roku kierunków studiów: Administracja, Ekonomia, Logistyka, – starosta II semestru kierunku studiów Studia menadżersko-prawne; 4) sekretarz: - mgr Edyta Ocicka (pracownik dziekanatu).

Procedury działania Uczelnianej i Instytutowych Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia określa Zarządzenie Rektora nr 01/2016:

http://bip.pwsz.elblag.pl/userfiles/file/Zarzadzenia_rektora/2016/2016_01procedura.pdf

Szczegółowe procedury monitorowania realizowanych procesów określa Zarządzenie Rektora nr 05/2013: http://bip.pwsz.elblag.pl/userfiles/file/Zarzadzenia_rektora/2013/2013_24zal1.pdf, wraz z późniejszymi zmianami (Zarządzenie Rektora 24/2013). Procedury ankietyzacji określa Zarządzenie Rektora 09/2018

(Załącznik nr 1.), http://bip.pwsz.elblag.pl/userfiles/file/Zarzadzenia_rektora/2018/2018_09procedura.pdf

Przyjęta procedura monitorowania obejmuje sprawdzenie, czy przyjęte dla programu efekty uczenia się są prawidłowe i w jaki sposób są realizowane. Podejście weryfikacyjne znajduje swoje odzwierciedlenie w obszarach określonych w przygotowywanym co roku raporcie, w każdym

instytucie, dla każdego kierunku studiów oraz propozycji narzędzi badawczych poddawanych ocenie podczas spotkań UKZJK. Stosowana w danym roku akademickim procedura jest wnikliwie analizowana w roku kolejnym i poddawana modyfikacji. Czytelne zasady umożliwiają wyciąganie konstruktywnych wniosków na poziomie instytutu oraz możliwości ich analizowania w odniesieniu do Uczelni.

W skład IKdsZJK wchodzi przedstawiciele wszystkich kierunków studiów realizowanych w Instytucie, którzy do dnia 28 lutego każdego roku przygotowują Raporty z oceny jakości kształcenia za poprzedni rok akademicki oraz sprawozdanie - przedstawiane przez przewodniczącego IKdsZJK Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Dyrektorowi Instytutu. Raporty stanowią podstawę do przygotowania corocznych sprawozdań z funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia przez Uczelnianą Komisję ds. ZJK i prezentowania go Rektorowi ANS w Elblągu.

Ponadto we wszystkich instytutach działają Komisje Programowe – **Komisje ds. Kształcenia**, powołane przez dyrektorów instytutów (Wytyczne Dyrektora Instytutu Ekonomicznego PWSZ w Elblągu nr IE/02/19 z dnia 06.12.2019 w sprawie powołania Instytutowej Komisji ds. Kształcenia (Zał. Nr 35). Po zmianach organizacyjnych od 01.09.2024 r. Dyrektor Instytutu wprowadził uzupełnienia w składach komisji (Wytyczne Dyrektora Instytutu Ekonomicznego nr IE/02/24 z dnia 01.10.2024 - Zał. nr 36). W zakresie obowiązków Komisji jest m.in.: opracowywanie nowych i korekta aktualnych - zakładanych efektów uczenia się, dla danego kierunku studiów; opracowywanie zmian w programie kształcenia; opiniowanie korekt programowych, zgłaszanych na Senat przez kierownictwo instytutu; weryfikacja i opiniowanie tematów prac dyplomowych, przedkładanych do zatwierdzenia Dyrektorowi Instytutu. Zadania Instytutowej Komisji ds. kształcenia są następujące: udział w pracach nad prawidłową realizacją systemu kształcenia w obrębie Polskiej Ramy Kwalifikacji na studiach I i II stopnia prowadzonych w Instytucie Ekonomicznym we współpracy z Zastępcami Dyrektora Instytutu zgodnie z ich właściwością; opiniowanie zgłaszanych przez nauczycieli akademickich Instytutu projektów rozwiązań systemowych, regulacji prawnych i procedur organizacyjnych związanych z realizacją procesu dydaktycznego; opiniowanie planów studiów i programów kształcenia; inicjowanie zmian efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia; opiniowanie wniosków dotyczących powoływania nowych kierunków studiów; wykazywanie inicjatywy w tworzeniu nowych kierunków studiów oraz różnorodnych programów i form kształcenia, również w zakresie edukacji praktycznej studentów; inicjowanie zmian w procesie hospitacji zajęć dydaktycznych; inicjowanie działań na rzecz internacjonalizacji kształcenia oraz mobilności pracowników i studentów w ramach programu Erasmus+ i innych; udział w pracach przygotowujących Instytut do oceny PKA; udział w przygotowaniu i realizacji strategii rozwoju Instytutu; wyrażanie opinii w sprawach przedłożonych przez Dyrektora Instytutu.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

W Instytucie Ekonomicznym wyznaczona została osoba, która odpowiada za kierunek studiów. W wypadku kierunku *Ekonomia* jest to zastępca Dyrektora Instytutu Ekonomicznego. Poza tym zespół osób (Instytutowa Komisja ds. Kształcenia) sprawuje nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów. Na Uczelni i w Instytucie określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności osoby oraz zespołu, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Jako przykład można podać wprowadzenie nowej specjalności Finanse i Rachunkowość Przedsiębiorstw na kierunku *Ekonomia* w 2022 roku. Wprowadzenie jej do planu studiów na kierunku *Ekonomia* poprzedzała analiza zapotrzebowania na rynku pracy specjalistów ds. finansów i rachunkowości. Według stanu na 2022 r. na znacznej części województwa warmińsko-mazurskiego, a także prawie na całym obszarze województwa pomorskiego istniał deficyt jeśli chodzi o pracowników ds. rachunkowości i księgowości przy jednoczesnym stałym poziomem

zapotrzebowania na tego typu pracowników. Przed zmianami w programie studiów zostały przeprowadzone także konsultacje w ramach Instytutowej Komisji ds. Kształcenia dla kierunku *Ekonomia*, zebrano opinie członków komisji. Opinię w tej sprawie przeprowadził także samorząd studencki. Po czym Senat ANS w Elblągu stosowną uchwałą z dnia 7 kwietnia 2022 r. (Uchwała Nr 24/2022 Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu) zatwierdził wprowadzenie nowej specjalności.

Po zakończeniu roku akademickiego każdy nauczyciel może zaproponować zmiany w karcie przedmiotu. Zastępca Dyrektora Instytutu Ekonomicznego systematycznie wysyłał zapytania w tej sprawie. Informacje przekazywane są także podczas spotkań Dyrekcji Instytutu z nauczycielami akademickimi. Zgłoszone zmiany w sylabusach trafiają na posiedzenie Senatu Uczelni, który je zatwierdza uchwałą. Jest to przykład wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym wypadku nauczycieli, którzy odpowiadają za karty przedmiotu, którzy mogą proponować zmiany.

Zmiany programowe uwzględniające nowe trendy, uwarunkowania rynku pracy lub zmiany w przepisach prawnych, są przygotowywane przez zespół specjalistów z danej dziedziny. Zmiany są weryfikowane i opiniowane przez Komisję ds. Kształcenia dla danego kierunku, powoływane przez Dyrektora Instytutu, a następnie uchwalane przez Senat ANS w Elblągu. Powołanie nowego modułu/specjalności odbywa się zarządzeniem Rektora na wniosek Dyrektora Instytutu po uzyskaniu pozytywnej opinii Kolegium Rektorskiego.

W Instytucie Ekonomicznym podjęto decyzję, że wykłady na zajęciach niestacjonarnych odbywają się w trybie zdalnym. Wszystkie inne zajęcia (ćwiczenia, laboratoria, seminaria, lektoraty, inne) odbywają się bezpośrednio na Uczelni. W praktyce oznacza to, że w czasie zjazdów (piątek od 16.00, sobota, niedziela) w niedzielę planowane są wykłady, które odbywają się zdalnie na platformie MS Teams. Pomocniczym instrumentem w pracy dydaktycznej jest platforma Moodle. Nauczyciele i studenci mają dostęp do materiałów szkoleniowych, które udostępnione są na platformie Moodle. W okresie pandemii Covid-19 były przeprowadzone szkolenia z zakresu nauczania zdalnego, po czym materiały szkoleniowe zamieszczono na ww. platformie. Należy dodać, że materiały szkoleniowe są systematycznie aktualizowane. W dniach 20-21.10.2023 r. odbyło się szkolenie dla nauczycieli akademickich pt. „Nowe technologie w procesie nauczania studentów”. W wypadku zgłoszenia do Dziekanatu informacji o problemach lokalowych, czy sprzętowych nauczyciel, a także student może odbyć zajęcia online na Uczelni. W razie problemów związanych z pracą zdalną pomocą służą, Pełnomocnik Rektora ds. eNauczania oraz technicy informatycy dostępni na Uczelni. Przeprowadzane są także konsultacje ze studentami niestacjonarnymi w sprawie prowadzonych zajęć, także zajęć zdalnych.

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne

Oferta edukacyjna ANS w Elblągu kierowana jest przede wszystkim do absolwentów szkół średnich posiadających świadectwo dojrzałości. Warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów oraz limity przyjęć na rok akademicki 2024/2025 ustalono uchwałą Uchwała Nr 33/2023 Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu z dnia 1 czerwca 2023 roku w sprawie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu na rok akademicki 2024/2025 (Zał. nr 7). Szczegóły zostały opisane w kryterium 3 raportu.

Ocena programu studiów, efektów uczenia się

W Instytucie Ekonomicznym przeprowadzana jest ankieta studentów, która dotyczy także realizacji efektów uczenia się. Ostatnie ankiety zostały przeprowadzone po zakończonym semestrze letnim 2023/2024. W Instytucie Ekonomicznym przeprowadzana jest także ankieta po zakończonym cyklu studiów. W końcu ostatniego semestru przeprowadzone jest spotkanie ze studentami, którego celem jest usystematyzowanie informacji o końcowym procesie dyplomowania, egzaminie

dyplomowym oraz planowanym uroczystemu Dyplomatorium (odbywa się po obronach). W czasie spotkania i dyskusji studenci wypełniają ankietę dotyczącą zakończonego procesu kształcenia. Kolejnym przykładem wpływu interesariuszy wewnętrznych (studentów) jest ankietę wypełnianą po zakończonych praktykach. Student ma możliwość dokonania oceny przeprowadzonej praktyki, a także propozycji nowych rozwiązań. Propozycje zmian są analizowane przez Dyрекcję Instytutu. Ponadto Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia ocenia zgodność efektów z Polską Ramą Kwalifikacji. IKdsZJK analizuje metody weryfikacji efektów uczenia się, prawidłowość punktacji ECTS. Po odbyciu praktyk studenckich pracodawcy mają możliwość wypowiedzenia się w opinii m.in. w sprawie zmian w programie kształcenia mających na celu lepsze przygotowanie studenta do realizacji praktyk zawodowych.

Zakres, formy udział i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Ankietyzacja zajęć dydaktycznych jest przeprowadzana regularnie po zakończeniu każdego semestru i dotyczy wszystkich nauczycieli akademickich. Jest realizowana w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu USOSweb. Ankiety ewaluacyjne stanowią jeden z elementów systemu zapewnienia jakości kształcenia, za którego pośrednictwem zbierane są informacje i spostrzeżenia studentów na temat prowadzonych zajęć dydaktycznych. Procedury ankietyzacji są szczegółowo określone w zarządzeniu Rektora nr 09/2018 z dnia 5 kwietnia 2018 r. Każdy wykładowca ma wgląd do swoich wyników ankiet za pośrednictwem USOSweb.

W przypadku niskich ocen Dyrektor przeprowadza analizę wyników razem z danym nauczycielem. Wyniki ankiet są uwzględniane w okresowej ocenie nauczycieli i przy awansach. Ankiety dostarczają także informacji na temat jakości obsługi administracyjnej: dziekanatów, Biura ds. Studentów, Biblioteki uczelnianej. Studenci wyrażają również swoje opinie na temat form i sposobów zaliczeń poszczególnych przedmiotów w semestrach, realizacji praktyk zawodowych oraz możliwości uczestniczenia w aktywnościach pozadydaktycznych.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest realizowana poprzez Radę Konsultacyjną w Instytucie Ekonomicznym (Zarządzenie Nr 30/2024 Rektora Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu z dnia 2 września 2024 roku w sprawie powołania Rady Konsultacyjnej w Instytucie Ekonomicznym Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu, (Zał. nr 32), które zastąpiło wcześniejsze Zarządzenie Nr 39/2019 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu z dnia 18 listopada 2019r.).

Rada Konsultacyjna skupia grupę praktykodawców reprezentujących firmy i instytucje z lokalnego rynku pracy: po jednym przedstawicielu firm i instytucji: a) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Elblągu, b) Urzędu Skarbowego w Elblągu, c) Urzędu Miejskiego w Elblągu, d) Urzędu Pracy w Elblągu, e) Komendy Miejskiej Policji w Elblągu, f) Meble Wójcik Sp. z o.o. w Elblągu, g) Zarządu Portu Morskiego w Elblągu Sp.z.o.o. W skład Rady Konsultacyjnej wchodzi także przedstawiciele Instytutu: Dyrektor i Zastępca, przedstawiciele Instytutowych Komisji ds. Kształcenia z każdego kierunku, przedstawiciele Instytutowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia reprezentujący poszczególne kierunki – delegowani przez Przewodniczącą Komisji. Na spotkanie mogą być zapraszane inne osoby z głosem doradczym. Przewodniczącym Rady jest Dyrektor Instytutu Ekonomicznego. Do zakresu działań Rady Konsultacyjnej należy:

1. omawianie zagadnień dotyczących:
 - a) potrzeb kadrowych instytucji i firm oraz kompetencji wymaganych od kandydatów do pracy;
 - b) zakładanych efektów uczenia się i programów studiów na I i II stopniu kształcenia;
 - c) praktyk zawodowych;
 - d) systemu aplikacyjnych prac dyplomowych,
2. innych, ważnych dla rozwoju prowadzonych w Instytucie kierunków studiów.

Współpraca z przedstawicielami pracodawców, wchodzących w skład Rady Konsultacyjnej Instytutu, jest płaszczyzną do wspólnych dyskusji i uzgodnień dotyczących modelu absolwenta danego kierunku profilu praktycznego, czy realizacji praktyk zawodowych. Bardzo ważną rolę

odgrywają interesariusze zewnętrzni w czasie praktyk studenckich. Na początku praktyki odbywa się spotkanie Dyrekcji Instytutu z opiekunami zakładowymi praktyk oraz opiekunami uczelnianymi. Zostają wówczas przybliżone zasady odbywania praktyki. Pod koniec praktyk odbywało się drugie spotkanie w tym samym gronie, którego celem było podsumowanie praktyk, wyciągnięcie wniosków, próba znalezienia nowych rozwiązań. Po zakończonej praktyce studenckiej interesariusze zewnętrzni przedstawiają pisemną opinię w sprawie przeprowadzonej praktyki. Zebrane opinie są analizowane i mają wpływ na organizację kolejnych praktyk studenckich w następnym roku akademickim. Bardzo ważną rolę odgrywają uczelniani opiekunowie praktyk, którzy na bieżąco monitorują proces przebiegu praktyk, uczestniczą w spotkaniach z opiekunami zakładowymi, hospitują miejsca praktyk, uczestniczą w egzaminie końcowym z praktyk, proponują rozwiązania w zakresie organizacji praktyk. Jest to przykład wpływu interesariuszy wewnętrznych, czyli nauczycieli akademickich (opiekunów praktyk), na organizację procesu kształcenia.

Wpływ interesariuszy wewnętrznych – studentów na proces kształcenia odbywa się w dwóch sformalizowanych ścieżkach:

- poprzez coroczną ankietyzację studentów realizowaną w ramach działania Akademickiego Biura Karier. Podsumowanie raportu z badania ankietowego satysfakcji studentów Instytutu Ekonomicznego za rok akademicki 2022/2023. Wyniki przeprowadzonych ankiet są wykorzystywane do podejmowania korekt programów kształcenia poszczególnych przedmiotów. W ostatnim okresie tak się działo m.in. w stosunku do przedmiotu: Kultura Społeczna i Zawodowa. Ponadto, podsumowanie raportu upublicznione jest w wydawanym roczniku „Rozprawy Naukowe i Zawodowe ANS w Elblągu”;
- poprzez udział Starostów II roku wszystkich kierunków studiów w pracach Instytutowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, w ramach której Starości zbierają informacje w bezpośrednim kontakcie ze studentami i przekazują je bezpośrednio przewodniczącemu komisji. Uwagi studentów mają odzwierciedlenie w treści raportu/sprawozdania przedstawionego przez tę komisję za rok 2022/2023.

W ramach doskonalenia programów studiów prowadzony jest też monitoring losów zawodowych absolwentów. Monitoring ten realizuje Akademickie Biuro Karier w trzech edycjach: w pierwszym roku po ukończeniu studiów, po trzech latach i po pięciu latach od ukończenia studiów. Z przeprowadzonych badań wynika, że absolwenci ANS ogólnie dobrze radzą sobie na rynku pracy, szczególnie cenią sobie nabyte kompetencje takie jak: zarządzanie projektami, umiejętność rozumienia przepisów prawa, umiejętności menadżerskie, odpowiedzialność, odporność na stres, komunikatywność, praca w grupie w różnym środowisku, otwartość na zmiany, kreatywność, umiejętność wystąpień publicznych, planowanie, samodzielność wykonywania zadań, krytyczne myślenie), język angielski. Raporty dostępne będą do wglądu w Uczelni.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie

Ocena procesu zarządzania kierunkiem studiów realizowana jest w ramach wdrożonego w Uczelni systemu ISO. Wykonywane są okresowe audyty, podczas których kontrolowane są wybrane elementy procesu kształcenia i systemu zapewnienia jakości kształcenia jak: proces projektowania przebiegu studiów; proces rekrutacji na studia; proces nauczania; proces działalności wychowawczej. Opisane w Księdze Jakości Audyty wewnętrzne przeprowadzają audytorzy uczelniani, audyt zewnętrzny przeprowadza certyfikowana jednostka akredytująca. Jeżeli w trakcie audytu zostaną stwierdzone niezgodności, to podejmowane są działania korygujące.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

.....

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony 1. Praca w małych grupach umożliwiająca indywidualne podejście do studenta. 2. Efektywny system praktyk zawodowych. 3. Zajęcia prowadzone przez praktyków aktywnych zawodowo. 4. Dobra baza dydaktyczna. 5. Sprawne funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia.	Słabe strony 1. Brak skutecznego lobbingu wobec lokalnych władz samorządowych. 2. Mała oferta zajęć certyfikowanych i ogólnouczelnianych. 3. Brak kształcenia interdyscyplinarnego. 4. Ograniczona dyspozycyjność części kadry dydaktycznej zatrudnionej na drugim miejscu pracy.
Czynniki zewnętrzne	Szanse 1. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na unowocześnienie oferty kształcenia i podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej. 2. Dostęp do nowoczesnych technologii kształcenia na odległość. 3. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. 4. Kontakty z uczelniami akademickimi i zespołami badawczymi tych uczelni stwarzające możliwość budowania relacji naukowych. 5. Potrzeby kadrowe firm jako stymulator dla dobrej współpracy z Uczelnią	Zagrożenia 1. Niska atrakcyjność miasta jako miejsca do studiowania i podjęcia pracy. 2. Obniżający się poziom przygotowania kandydatów na studia, w tym niskie umiejętności uczenia się. 3. Wymagania utrudniające ewaluację działań naukowych w uczelniach kształcących na profilu praktycznym. 4. Wysokie koszty utrzymania i modernizacji infrastruktury. 5. Konkurencja ze strony innych uczelni.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku² - EKONOMIA

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat (2021/2022)	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat (2021/2022)	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	46	39	-	-
	II	35	43	-	20
	III	46	39	-	27
	IV	47	17	-	-
Razem:		174	138	0	47

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2022	62	31	0	0
	2023	75	42	0	0
	2024	56	29	0	0
Razem:		193	102	0	0

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).³

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	SS 7/215
	SN 7/213
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	SS 2033
	SN 900 EM 918

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

	FiRP 915 EPL 900
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	SS 113
	SN 86
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	147 EM 148 MSwB 151 FiRP 145 EPL 143
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	117
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	33
Wymiar praktyk zawodowych ⁵	6 m-cy 960 h
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 h
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. SS 2033 h / 0 h
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. SN 1320 h / 409 h EM 1320 h / 402 h FiRP 1320 h / 405 h EPL 1320 h / 420 h

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁶

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć SS / NS	Liczba punktów ECTS
A. PRZEDMIOTY OGÓLNE		304 / 204	16,2
Język obcy	ćwiczenia	150 / 90	7,7
Historia gospodarcza	ćwiczenia	15 / 15	0,6
Psychologia i etyka biznesu	ćwiczenia	30 / 18	2,7
Technologie informacyjne w ekonomii	laboratoria	30 / 30	2,0
Business English	ćwiczenia	30 / 18	1,6
Ochrona danych osobowych	ćwiczenia	15 / 15	0,7
Metody badawcze w dziedzinie nauk społecznych	projekt	30 / 18	0,7

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Kultura społeczna i zawodowa	ćwiczenia	4 / -	0,2
B. PRZEDMIOTY PODSTAWOWE		225 / 201	23,2
Mikroekonomia	ćwiczenia	30 / 30	3,0
Matematyka ekonomiczna	ćwiczenia	30 / 30	3,2
Podstawy makroekonomii	ćwiczenia	30 / 18	2,0
Zarządzanie	ćwiczenia, projekt	30 / 18	3,6
Podstawy rachunkowości	ćwiczenia	30 / 30	3,6
Podstawy prawa	ćwiczenia	15 / 15	1,2
Statystyka	laboratoria	30 / 30	3,2
Ekonometria i prognozowanie procesów gospodarczych	laboratoria	30 / 30	3,4
C. PRZEDMIOTY KIERUNKOWE		215 / 141	17,6
Podstawy marketingu	ćwiczenia, projekt	30 / 18	2,2
Przedsiębiorczość	ćwiczenia, projekt	45 / 27	4,1
Polityka gospodarcza	ćwiczenia	15 / 9	0,8
Analiza ekonomiczna	ćwiczenia, laboratoria	30 / 30	2,0
Międzynarodowe stosunki gospodarcze	ćwiczenia	30 / 18	2,0
Finanse przedsiębiorstw	ćwiczenia	30 / 18	3,1
Polityka społeczna	ćwiczenia	15 / 9	1,6
Prawo gospodarcze	ćwiczenia	20 / 12	1,8
D. Moduł wybieralny: EKONOMIKA MENEDŻERSKA		255 / 165	28,6
Rachunkowość przedsiębiorstw	ćwiczenia	30 / 30	3,0
Gospodarowanie kapitałem ludzkim	ćwiczenia, projekt	30 / 18	3,6
Public relations	ćwiczenia, projekt	30 / 18	3,6
Analiza rynku i zarządzanie ryzykiem	ćwiczenia, projekt	30 / 18	4,0
Komputerowe wspomaganie działalności przedsiębiorstwa	ćwiczenia, laboratoria	30 / 18	2,4
Controlling finansowy	ćwiczenia	30 / 18	3,3
Wizualizacja informacji w biznesie	laboratoria	30 / 18	3,7
Bankowość i rynki finansowe	ćwiczenia	15 / 9	2,0
Zarządzanie rozwojem przedsiębiorstw	ćwiczenia, projekt	30 / 18	3,0
E. PRZEDMIOTY DO WYBORU EM		270 / 162	54,7
Przedmioty do wyboru sem. 1	ćwiczenia	45 / 27	3,2
Przedmioty do wyboru sem. 2	ćwiczenia, laboratoria	60 / 36	4,3
Przedmioty do wyboru sem. 3	ćwiczenia, laboratoria	60 / 36	3,9
Przedmioty do wyboru sem. 4	ćwiczenia, laboratoria, projekt	75 / 45	4,7
Przedmioty do wyboru sem. 5	ćwiczenia	30 / 18	6,0
Praktyka zawodowa			32,6
D. Moduł wybieralny: MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE w BIZNESIE		260	31,2
Prawo internetu	ćwiczenia	15	1,4
Grafika komputerowa	laboratoria	30	2,0

Content marketing	ćwiczenia, projekt	30	3,8
Podstawowe kanały mediów społecznościowych	ćwiczenia, laboratoria	30	4,0
Multimedia	laboratoria	30	3,8
Budowanie serwisu internetowego	laboratoria	20	3,8
Podstawy text mining	laboratoria	15	3,0
Social media jako narzędzie promocji firmy	laboratoria, projekt	30	3,0
Organizacja i funkcjonowanie sklepu internetowego	laboratoria	15	2,0
Zarządzanie strategiczne w obszarze mediów społecznościowych	ćwiczenia	15	3,0
Zagrożenia związane z mediami społecznościowymi	projekt	30	1,4
E. PRZEDMIOTY DO WYBORU MSwB		270	55,2
Przedmioty do wyboru sem. 1	ćwiczenia	45	3,2
Przedmioty do wyboru sem. 2	ćwiczenia, laboratoria	60	4,3
Przedmioty do wyboru sem. 3	ćwiczenia, laboratoria, projekt	75	4,4
Przedmioty do wyboru sem. 4	ćwiczenia	60	4,7
Przedmioty do wyboru sem. 5	ćwiczenia	30	6,0
D. Moduł wybieralny: Finanse i Rachunkowość Przedsiębiorstw		235 / 153	27,1
Rachunkowość przedsiębiorstw	ćwiczenia	30 / 30	3,0
Rachunkowość zarządcza	ćwiczenia	30 / 18	3,4
Sprawozdawczość finansowa	ćwiczenia	20 / 12	3,2
Komputerowe wspomaganie działalności przedsiębiorstwa	ćwiczenia, laboratoria	30 / 18	2,0
Podatki w przedsiębiorstwie	ćwiczenia	15 / 9	2,8
System ubezpieczeń społecznych i gospodarczych	ćwiczenia	20 / 12	2,5
Rynki finansowe	ćwiczenia	15 / 9	2,3
Współpraca przedsiębiorstwa z bankiem	ćwiczenia,	15 / 9	1,8
Controlling finansowy	ćwiczenia	30 / 18	3,3
Ocena przedsięwzięć gospodarczych	ćwiczenia	30 / 18	2,8
E. PRZEDMIOTY DO WYBORU FiRP		285 / 171	54,1
Przedmioty do wyboru sem. 1	ćwiczenia	45 / 27	3,2
Przedmioty do wyboru sem. 2	ćwiczenia, laboratoria	60 / 36	4,3
Przedmioty do wyboru sem. 3	ćwiczenia, laboratoria	75 / 45	3,9
Przedmioty do wyboru sem. 4	ćwiczenia, laboratoria	75 / 45	4,1
Przedmioty do wyboru sem. 5	ćwiczenia	30 / 18	6,0
Praktyka zawodowa			32,6
D. Moduł wybieralny: Ekonomika Procesów Logistycznych		210 / 138	24,1
Ekonomika logistyki	ćwiczenia	30 / 18	3,0
Zaopatrzenie i gospodarka magazynowa	laboratoria	15 / 15	1,7
Normy techniczne i bezpieczeństwo w transporcie drogowym	projekt	15 / 9	1,8

Sektor transportu, spedycji i logistyki w Polsce i na świecie	ćwiczenia	15 / 9	2,0
Prawo podatkowe	ćwiczenia	15 / 9	2,4
Prawo celne i procedury celne	ćwiczenia	15 / 9	2,0
Analiza rynku i zarządzanie ryzykiem	ćwiczenia, projekt	30 / 18	4,0
Wizualizacja informacji w biznesie	laboratoria	15 / 9	1,8
Optymalizacja kosztów logistycznych	projekt	15 / 15	1,6
Zarządzanie jakością procesów logistycznych	ćwiczenia	15 / 9	1,8
International logistics	ćwiczenia	30 / 18	2,0
E. PRZEDMIOTY DO WYBORU EPL		315 / 171	55,1
Przedmioty do wyboru sem. 1	ćwiczenia	45 / 27	3,2
Przedmioty do wyboru sem. 2	ćwiczenia, laboratoria	90 / 36	4,3
Przedmioty do wyboru sem. 3	ćwiczenia, laboratoria	75 / 45	4,3
Przedmioty do wyboru sem. 4	ćwiczenia, laboratoria	75 / 45	4,7
Przedmioty do wyboru sem. 5	ćwiczenia	30 / 18	6,0
Praktyka zawodowa		0	32,6
F. PRZYGOTOWANIE PRACY DYPLOMOWEJ		45 / 45	7,2
Praca dyplomowa			4,4
Przygotowanie do egzaminu			1,0
Seminarium dyplomowe	seminarium	45 / 45	1,8
SUMA	EM	1374 / 918	148
	MSwB	1379 / -	151
	FiRP	1369 / 915	145
	EPL	1374 / 900	143

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁷

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁸
Razem:				

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁸ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁹

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Business english	Ćwiczenia	V	SS	Angielski	16 (1)
Cultural determinants of international business	Ćwiczenia	V	SS	Angielski	16 (1)
Business english	Ćwiczenia	V	SS	Angielski	11 (2)
Human Resource Management	Ćwiczenia	V	SS	Angielski	11 (2)
Business English	Ćwiczenia	V	SS	Angielski	12 (1)
Cultural determinants of international business	Ćwiczenia	V	SS	Angielski	12 (1)
Business english	Ćwiczenia	V	SN	Angielski	13 (0)
Labour markets in European Union	Ćwiczenia	V	SN	Angielski	13 (0)
Business english	Ćwiczenia	V	SN	Angielski	14 (0)
Cultural determinants of international business	Ćwiczenia	V	SN	Angielski	14 (0)

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik 2 – Wykaz materiałów uzupełniających (w formie elektronicznej)

- Załącznik 1a** - Program studiów na kierunku *Ekonomia* – studia stacjonarne
- Załącznik 1b** - Program studiów na kierunku *Ekonomia* – studia niestacjonarne
- Załącznik 2** - Obsada zajęć dydaktycznych na kierunku *Ekonomia* w roku akademickim 2024/2025
- Załącznik 3a** - Harmonogram (plan zajęć) na kierunku *Ekonomia* w semestrze zimowym 2024/2025 – studia stacjonarne
- Załącznik 3b** - Harmonogram (plan zajęć) na kierunku *Ekonomia* w semestrze zimowym 2024/2025 – studia niestacjonarne
- Załącznik 4** - Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku oraz opiekunów prac dyplomowych
- Załącznik 5** - Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia
- Załącznik 6** - Wykaz tematów prac dyplomowych

Załącznik 3 – Wewnętrzne akty prawne Uczelni, na które powoływano się w raporcie samooceny (w formie elektronicznej)

